

LUNDS UNIVERSITET
Ekonomihögskolan

Företagsekonomiska institutionen

FEKH69

Examensarbete i redovisning på kandidatnivå, 15 HP

HT17

Hållbarhetsrapportering

Spelar statens riktlinjer någon roll?

Författare:

William Andersson

Caroline Cedergren

Sophia Rosendahl

Ludvig Sandgren

Handledare:

Karin Jonnergård

Förord

Vi vill först och främst rikta ett stort tack till vår handledare, Karin Jonnergård, för hennes vägledning och engagemang under studiens genomförande. Vi vill även tacka varandra för ett mycket trevligt och bra samarbete. Slutligen vill vi rikta ett stort tack till vår familj och våra vänner för deras stöd och uppmuntran.

William Andersson

Caroline Cedergren

Sophia Rosendahl

Ludvig Sandgren

Sammanfattning

Examensarbetets titel: Hållbarhetsrapportering - *Spelar statens riktlinjer någon roll?*

Seminariedatum: 11/1 - 2018

Ämne/kurs: FEKH69, Examensarbete på kandidatnivå i redovisning, 15 högskolepoäng

Författare: William Andersson, Caroline Cedergren, Sophia Rosendahl, Ludvig Sandgren

Handledare: Karin Jonnergård

Nyckelord: Hållbarhetsrapportering, riktlinjer, GRI, regressionsanalys

Syfte: Genom att jämföra olika företag som omfattas av riktlinjerna med liknande företag som inte omfattas, är studiens syfte att undersöka huruvida riktlinjerna skapar en mer fullständig hållbarhetsrapportering utifrån GRI:s ramverk. På detta sätt ämnar studien bidra till ökad förståelse för om en riktlinjerna skapar en ökad hållbarhetsrapportering. Vidare vill studien även belysa hur de företag som ej omfattas av riktlinjerna påverkas i sin rapportering av sitt hållbarhetsarbete.

Metod: Med hjälp av en kvantitativ innehållsanalys och en deduktiv ansats har data från företags hållbarhetsrapporter statistiskt analyserats. Detta för att undersöka riktlinjernas påverkan på både statliga och privata bolag.

Teoretiska perspektiv: För att analysera det insamlade datamaterialet, har hypoteser utformats utefter de två teorierna: institutionell- och diffusionsteori.

Empiri: Empirin består av hållbarhetsrapporter från elva statliga bolag, tillsammans med elva matchade likartade privata bolag. Kvalitén på de statliga och privata företagens rapporter har undersökts utifrån GRIs ramverk för att undersöka om de riktlinjer statliga företag följer, har spelat någon roll för de privata.

Resultat: Utifrån resonemanget i analysen kan slutsatsen dras att riktlinjerna inte bidragit till att skapa en mer fullständig hållbarhetsrapportering utifrån GRI:s ramverk.

Abstract

Title: Sustainability Reporting - *Does the Government's Guidelines Matter?*

Seminar date: 11/1 - 2018

Course: FEKH69, Bachelor Degree Project in Financial and Management Accounting, Business Administration, 15 ECTS Credits

Authors: William Andersson, Caroline Cedergren, Sophia Rosendahl, Ludvig Sandgren

Advisor/s: Karin Jonnergård

Key words: Sustainability reporting, guidelines, GRI, regression analysis

Purpose: By comparing companies directly affected by the guidelines, given by the government, to companies that are not directly affected, the purpose of this essay is to investigate whether guidelines creates a more complete sustainability reporting system from GRI's point of view. This essay contributes to the understanding of how guidelines can affect sustainability reporting. The essay also illustrates how companies that are not directly affected by the guidelines can be influenced in their work with sustainability reporting.

Methodology: With a quantitative content analysis and a deductive approach, data from companies' sustainability reports has been statistically analyzed.

Theoretical perspectives: To analyze the collected data, a total of six hypotheses has been created from the two theories: institutional theory and diffusion theory.

Empirical foundation: The empirical foundation of the essay consists of sustainability reports from eleven state-owned companies, together with reports from the same amount of similar matched private-owned companies. A comparison of the reports based on the GRI framework has been made to investigate whether the guidelines given by the government to the state-owned companies has affected the private-owned companies.

Conclusions: Based on the analysis, it can be concluded that the guidelines did not contribute to creating a more complete sustainability reporting based on the GRI framework.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problematisering	2
1.3 Syfte	5
1.4 Avgränsningar	5
1.5 Disposition	6
2. Metod	7
2.1 Tidigare forskning	7
2.2 Metodval	8
2.3 Insamling av teoretiskt material	8
2.3.1 Kritik mot teoretiskt material	10
2.4 Insamling av empiriskt material	10
2.4.1 Kodningsmallar	11
2.4.2 Val av företag	12
2.4.3 Kritik mot empiriskt material	16
2.5 Regressionsanalys	16
2.6 Metodreflektion	18
2.6.1 Reliabilitet	18
2.6.2 Validitet	19
2.6.3 Etiska aspekter	20
3. Referensramar	21
3.1 Praktisk referensram - Global Reporting Initiative	21
3.2 Teoretisk referensram	22
3.2.1 Institutionell teori	22
3.2.2 Diffusionsteori	25
4. Empiri	27
4.1 Företag	27
4.1.1 Arlandabanan Infrastructure AB & Tågfrakt Produktion Sverige AB	27
4.1.2 Akademiska Hus AB & Akelius Residential Property AB	28
4.1.3 AB Göta Kanalbolag & Falkenbergs Terminal AB	29
4.1.4 Lernia AB & Randstad AB	30
4.1.5 Samhall AB & Sodexo AB	31
4.1.6 Specialfastigheter Sverige AB & HSB Bostad AB	32
4.1.7 Sveaskog AB & Stora Enso Skog AB	33
4.1.8 Swedesurvey AB & Forsen AB	34
4.1.9 SJ AB & Transdev Sverige AB	35
4.1.10 Systembolaget AB & Axfood AB	36
4.1.11 LKAB & Boliden AB	37
4.1.12 Sammanställning	38
4.2 Resultat	39
4.2.1 Ekonomiska indikatorer	40
4.2.2 Miljömässiga indikatorer	41
4.2.3 Sociala indikatorer	42
4.3 Hypotesprövning	43
4.3.1 Sammanställning av hypotesprövning	45
5. Analys	47
5.1 Institutionell teori	47
5.2 Diffusionsteori	51
5.3 Samband teorier	54

6. Slutsats	56
6.1 Resultat	56
6.2 Diskussion.....	56
6.3 Förslag på fortsatt forskning.....	58
7. Referenslista.....	59
Bilaga 1 - Bortfall av statliga företag	
Bilaga 2 - Kodningsmall GRI-G3	
Bilaga 3 - Kodningsmall GRI-G4	
Bilaga 4 - Regressionsanalyser ekonomiska indikatorer	
Bilaga 5 - Regressionsanalyser miljömässiga indikatorer	
Bilaga 6 - Regressionsanalyser sociala indikatorer	
Bilaga 7 - Företagsbeskrivning	

Tabellförteckning

Tabell 1. Sammanställning av matchade företag	15
Figur 1. Rogers innovationskurva	26
Diagram 1: Arlandabanan Infrastructure AB & Tågfrakt Produktion Sverige AB	27
Diagram 2: Akademiska Hus AB & Akelius Residential Property AB	28
Diagram 3: AB Göta Kanalbolag & Falkenbergs Terminal AB	29
Diagram 4: Lernia AB & Randstad AB	30
Diagram 5: Samhall AB & Sodexo AB	31
Diagram 6: Specialfastigheter Sverige AB & HSB Bostad AB	32
Diagram 7: Sveaskog AB & Stora Enso Skog AB	33
Diagram 8: Swedesurvey AB & Forsen AB	34
Diagram 9: SJ AB & Transdev Sverige AB	35
Diagram 10: Systembolaget AB & Axfood AB	36
Diagram 11: LKAB & Boliden AB	37
Tabell 2: Sammanställning samtliga företag	38
Diagram 12: Förändring av samtliga rapporterade indikatorer	39
Diagram 13: Förändring av rapporterade indikatorer	39
Tabell 3: Korrelationsmatris ekonomiska indikatorer	40
Tabell 4: ANOVA-tabell regression 1 ekonomiska indikatorer	40
Tabell 5: Koefficient-tabell regression 1 ekonomiska indikatorer	40
Tabell 6: Modellsummering regression 1 ekonomiska indikatorer	41
Tabell 7: Korrelationsmatris miljömässiga indikatorer	41
Tabell 8: Korrelationsmatris sociala indikatorer	42
Tabell 9: ANOVA-tabell regression 1 sociala indikatorer	42
Tabell 10: Koefficient-tabell regression 1 sociala indikatorer	42
Tabell 11: Modellsummering regression 1 sociala indikatorer	43
Tabell 12: ANOVA-tabell regression 3 sociala indikatorer	43
Tabell 13: Koefficient-tabell regression 3 sociala indikatorer	43
Tabell 14: Modellsummering regression 3 sociala indikatorer	43
Tabell 15: Summering av hypotesprövning	46

1. Inledning

Avsnittet nedan tar upp den bakgrund som finns kring hållbarhetsrapportering samt en kortare redogörelse för de riktlinjer som finns för statliga företag. Vidare diskuteras problematiseringen kring ämnet som sedan mynnar ut i studiens syfte.

1.1 Bakgrund

Hållbar utveckling innebär att dagens samhällsbehov ska kunna tillfredsställas utan att framtida generationers behov ska äventyras till att inte kunna tillfredsställas. Begreppet innebär att samhällets resurser ska säkerställas för fortsatt ekonomisk-, samhälls- och miljömässig utveckling. Eftersom dagens samhälle ansvarar för effekter och konsekvenser för framtidens samhälle innebär det att det måste finnas begränsningar redan idag (The World Commission on Environment and Development, 1987). I takt med att globala problem, såsom klimatförändringar, fattigdom och brott mot mänskliga rättigheter ökar, har även kraven på ansvarstagande hos företagen ökat. Detta har bidragit till att många länder har valt att reglera och lagstifta rapportering kring företagets roll i samhället (Yadava & Sinha, 2015)

Idag bedöms företagen inte enbart utifrån sin förmåga att skapa finansiella vinster utan även för sitt sätt att driva ett hållbart och ansvarstagande företag. Det finns förväntningar från intressenter att företag ska rapportera sitt hållbarhetsarbete. Vissa företag hållbarhetsrapporterar för att de måste göra det enligt lagstiftning, men även för att kunna uppfylla förväntningarna från intressenterna. Det har därför blivit allt viktigare för företagen att hantera kraven på socialt, ekonomiskt och miljömässigt ansvarstagande (Borglund, De Geer, Sweet, 2012). Hållbarhetsfrågor har under de senaste årtiondena utvecklats globalt. Företag världen över behöver därför vara uppdaterade på den utvecklingen som sker. Som en följd av de ökade kraven på företagen har det blivit allt vanligare att företag upprättar en hållbarhetsrapport där de redovisar sitt hållbarhetsarbete (EY, 2014; Gray & Bebbington, 2001; Hedberg & von Malmborg, 2003).

Alla svenska aktieföretag omfattas av svensk lagstiftning om inget annat framgår av lagtexten (Rodhe & Skog, 2014). En stor skillnad mellan privata och statligt ägda aktieföretag är sättet de ägs och styrs på, då privata aktieföretag ägs av privata aktieägare (Bolagsverket, 2016). De statliga aktieföretagen ägs istället helt eller delvis av staten och ansvarar för en betydande verksamhet i samhället. De statliga företagen ansvarar för sina egna verksamheter, men staten har insyn

i verksamheten och kräver transparens i styrningen. Transparensen grundar sig i det demokratiska perspektivet för samhället och ska bidra till arbetet för hållbart företagande (Regeringskansliet, 2017). Utöver lagstiftningen ska de statliga företagen följa statens ägarpolicy. Den statliga ägarpolicy ska tillämpas i alla företag som har den svenska staten som majoritetsägare. Statens ägarpolicy anger riktlinjer för extern rapportering och anställningsvillkor för personer i ledande befattning. Den tar även upp regeringens inställning i viktiga principfrågor med hänseende till bolagsstyrning (Näringsdepartementet, 2015).

År 2007 beslutade den svenska regeringen om nya riktlinjer gällande extern rapportering för företag som helt eller delvis ägs av den svenska staten. Riktlinjerna bygger på principen "följa eller förklara", vilket innebär att de företagen som omfattas av riktlinjerna får lov att göra avvikelser från dem om en tydlig motivering anges till varför avvikelse görs. De nya riktlinjerna säger bland annat att företag med statligt ägande varje år, från och med räkenskapsåret 2008, ska publicera en hållbarhetsrapport skriven enligt det ramverk som GRI publicerat. Enligt riktlinjerna får företaget välja om de antingen vill publicera en fristående rapport, eller integrera hållbarhetsrapporten i årsredovisningen (Regeringskansliet, 2007).

Global Reporting Initiative (GRI) är en organisation som tillhandahåller ett ramverk för hållbarhetsrapportering. Genom att tillämpa GRI får företagen ett hjälpmedel för att kunna upprätta hållbarhetsredovisningen, så att olika intressenters perspektiv kan uppfyllas. Enligt en rapport som KPMG upprättat, är GRI:s standarder de mest använda för hållbarhetsrapportering i världen. Cirka 89 % av världens 250 största företag använder GRI:s ramverk i sina hållbarhetsrapporter (KPMG, 2017). De riktlinjer som regeringen utfärdade 2007 för företag med statligt ägande, kräver att hållbarhetsrapporter ska presenteras i enlighet med GRI:s standarder (Regeringskansliet, 2007). I likhet med de statliga företagen så är det GRI:s standarder som är de mest använda i svenska privata företag (KPMG, 2013).

1.2 Problematisering

I Sverige fanns det tidigare inget krav på att svenska företag skulle hållbarhetsrapportera. Det var därför frivilligt för företagen att själva välja om de ville upprätta en hållbarhetsrapport. Men den 29 november 2007 ändrades detta när den svenska regeringen beslutade om riktlinjer för extern rapportering i företag med statligt ägande. Riktlinjerna innefattar bland annat att företagen ska upprätta en hållbarhetsrapport i enlighet med GRI:s ramverk (Regeringskansliet, 2007).

Till skillnad från företag med statligt ägande har det aldrig tidigare funnits några riktlinjer för privatägda företag gällande hållbarhetsrapportering (FAR, 2017).

De riktlinjer och lagregleringar som finns i Sverige gällande hållbarhetsrapportering omfattar långt ifrån alla företag. Trots detta väljer en del företag ändå frivilligt att upprätta en hållbarhetsrapport (Berg & Örnebro, 2014). I studien av Berg och Örnebro visade det sig att motiven till att frivilligt upprätta en hållbarhetsrapport var att ge information till aktieägare och andra intressentgrupper, samt för att ta ett socialt- och miljömässigt ansvar. Sethi, Martell och Demir, (2017) anser däremot att det finns svårigheter gällande hållbarhetsredovisningarnas jämförbarhet och tillförlitlighet. Detta grundar sig i då vissa företag omfattas av riktlinjerna, medan andra inte gör det. De privatägda företagen kan därför själva göra bedömningarna om vad som ska rapporteras, eftersom de inte är styrda av riktlinjerna. Det gör att företagen kan använda hållbarhetsredovisningarna till att lyfta fram de positiva aspekterna av hållbarhetsarbetet och utelämna de negativa. Problematiken fortsätter således till att vissa företag är styrda av hållbarhetsriktlinjerna, medan vissa andra företag inte är det. Det bidrar till att företagen rapporterar olika innehåll i sina hållbarhetsrapporter (Sethi, Martell & Demir, 2017).

Borglund, Frostensson och Windell (2010) genomförde en undersökning där de studerade effekterna av riktlinjerna om hållbarhetsinformation i statligt ägda företag. I sin studie skriver de att vissa statliga företag upplevde att GRI:s ramverk som svårt att anpassa efter deras egen verksamhet och bransch. Detta gjorde att många GRI-indikatorer upplevdes som icke applicerbara och därmed problematiska. Resultatet av studien blev att riktlinjerna främst hade bidragit till förbättrade rutiner för att redovisa hållbarhetsfrågor, snarare än att de hade skapat stora förändringar i det praktiska hållbarhetsarbetet. Riktlinjerna hade dessutom främst fått påverkan i de företag som tidigare inte hade arbetat med hållbarhetsfrågor. I de företag som tidigare haft ett hållbarhetsarbete blev effekten inte lika stor.

I en rapport skriven av Kanevid och Persson (2016) undersöker de vilka förändringar företag ställdes inför när det nya riktlinjerna gällande hållbarhetsredovisning trädde i kraft beroende på vilken ägarstruktur det hade. De fann att företag med statligt ägande låg i framkant jämfört med privata och stod därför inför mindre förändring. De fann också att de statliga företagens rapporter är mer lika varandra, vilket ledde till att jämförbarheten ökade emellan dem. Resultatet från studien pekade på en mer harmoniserad hållbarhetsredovisning för de företag som står

under riktlinjerna, vilket kan tyda på en positiv effekt av riktlinjerna. Samtidigt har en undersökning från Hamrén och Nyberg (2017), som gjordes inför det kommande lagkravet för stora företag i Sverige, inte visat på någon förändring hos privata företag som rapporterat frivilligt enligt GRI-ramverket. Nivån på GRI-ramverket i förhållande till lagkravet diskuterades i studien, och författarna menade att lagen inte ställde högre krav än vad GRI-ramverket redan gjorde. Att företagen i studien redan frivilligt redovisar enligt GRI, menar Hamrén och Nyberg främst beror på deras önskan att skapa legitimitet och tillfredsställa sina intressenter. Detta gör att marknaden framhävs som den största drivkraften för en utvecklad hållbarhetsrapportering, istället för statliga riktlinjer, som Kanevid och Persson menar.

Deegan och Shelly (2013) anser att statliga riktlinjer avseende hållbarhetsrapportering inte är nödvändigt då företag drivs och motiveras av marknaden till att hållbarhetsrapportera, vilket överensstämmer med Hamrén och Nyberg ovan. Betydelsefulla faktorer från marknaden som företagen påverkas av, kan bland annat vara: riskminimering, konkurrenskraft, marknadspositionering, chans till förbättrat rykte och möjlighet till bättre rekrytering av personal. De argumenterar vidare att marknadens drivkrafter är tillräckligt starka ur ett samhällsperspektiv, miljöperspektiv och ekonomiskt perspektiv för organisationen (Deegan & Shelly, 2013). Deegan och Shelly menar därmed att införandet av riktlinjer för hållbarhetsrapportering kan anses som överflödiga och inte ha någon egentlig verkan på organisationernas hållbarhetsrapportering.

Gunningham och Rees (1997) menar att förhållandet mellan självreglering och institutionell reglering är avgörande för effektiviteten. Full självreglering eller en helt statlig reglering är inget som fungerar i verkligheten. Istället är det en blandning av självreglering och statlig reglering som krävs. Självreglering med inslag av statlig reglering skapar en mer tålig och effektiv verksamhet. Enligt författarna påverkas organisationer av marknaden, samt de standarder och normer som liknande organisationer satt upp. I samband med egna interna riktlinjer och arbetssätt skapas en självreglering som styrs av marknaden. Författarna menar att en sådan självreglering blir optimal om den understöds med någon form av statlig reglering. På så sätt kan självreglering på marknaden påverkas av en befintlig statlig reglering (Gunningham & Rees, 1997).

I en studie genomförd av Rydberg & Söderbom (2017), dras slutsatsen att riktlinjerna för statliga företag har lett till en ökning av rapporterade GRI-indikatorer i företags hållbarhetsrapporter. Samtidigt finns det redan nu större privatägda företag som, även utan riktlinjer, har ett högt

antal rapporterade GRI-indikatorer i sina rapporter. Således kan frågan vidare ställas om det i grund och botten är riktlinjerna som har drivit hållbarhetsrapporteringens utveckling framåt, eller om marknaden har påverkat företagens rapportering?

1.3 Syfte

Genom att jämföra olika företag som omfattas av riktlinjerna med liknande företag som inte omfattas, är studiens syfte att undersöka huruvida riktlinjerna skapar en mer fullständig hållbarhetsrapportering utifrån GRI:s ramverk. På detta sätt ämnar studien bidra till ökad förståelse för om riktlinjerna skapar en ökad hållbarhetsrapportering. Vidare vill studien även belysa hur de företag som ej omfattas av riktlinjerna påverkas i sin rapportering av sitt hållbarhetsarbete.

1.4 Avgränsningar

Studien avgränsas till att endast studera svenska företag som omfattas av årsredovisningslagen och aktiebolagslagen. Företag som omfattas av lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag kommer därmed inte inkluderas i studien. För att jämförelsen ska bli så relevant och tillförlitlig som möjligt har det varit viktigt att samtliga undersökta företag har varit verksamma under perioden 2007–2016. Således har nybildade företag samt de som avvecklats eller avyttrats av staten inte studerats. Vi har även valt att utesluta företag som varit delägda eller haft verksamheter utomlands eftersom de även har andra faktorer som påverkar deras hållbarhetsarbete. Vidare har även statliga företag utan likvärdiga privata företag inte inkluderats, då jämförelsen bygger på att så lika företag som möjligt används.

Ytterligare en avgränsning som gjorts är de år som ingår i studien. Då riktlinjerna från regeringen implementerades inför räkenskapsåret 2008, kommer studien börja studera räkenskapsåret 2007, vilket är det senaste året då alla företag hade samma förutsättningar. Med tanke på tidsramen och uppsatsens omfattning har inte alla räkenskapsår kunnat studeras. Att enbart undersöka år 2007 och år 2016 skapar dock inte ett tillräckligt omfattande resultat. Det innebär därför att år 2010 och år 2013 även har valts att studeras, för att kunna se en förändring över tid. Ytterligare en anledning till att år 2010 och år 2013 valts att studeras, beror på att studien ska uppnå ett treårigt tidsintervall. Val av likvärdiga företag motiveras vidare under metodavsnitt "2.4.2 Val av företag".

För att öka studiens jämförbarhet har även de branschspecifika indikatorer som tillhandahålls av GRI exkluderats. Detta då dessa indikatorer inte kan rapporteras av alla företag eftersom de verkar i olika branscher. För att inte få ett vinklat resultat på grund av detta har endast de specifika indikatorerna, som alla företag kan rapportera, inkluderats i studien.

1.5 Disposition

Kapitel 1 redogör för ämnets bakgrund och följs upp av en problematisering som sedan leder fram till studiens syfte. Vidare presenteras även de avgränsningar som har gjorts inom ämnet.

Kapitel 2 redogör för de metodval som legat till grund för att kunna genomföra studien. Här motiveras val av metod, datainsamling, analys samt för valen av vilka företag som ingått i studien. Kapitlet avslutas sedan med en diskussion kring etiska aspekter och studiens trovärdighet.

Kapitel 3 innehåller en genomgång av institutionell teori och diffusionsteori som är de teorier som använts i studien. Dessutom presenteras GRI-ramverket som tillsammans med teorierna använts för att analysera det empiriska materialet. Slutligen utformas även de hypoteser som legat till grund för att uppnå studiens syfte.

Kapitel 4 innehåller information om de olika företagens hållbarhetsarbete och en sammanställning som visar företagens utveckling av antalet rapportera GRI-indikatorer över de undersökta åren. Kapitlet avslutas sedan med att hypoteserna prövas för att få fram det resultat som senare analyserats.

Kapitel 5 innehåller studiens analys där resultatet från hypotesprövningen analyseras utifrån de valda teorierna.

Kapitel 6 Slutligen presenteras studiens slutsats. Denna består av studiens resultat samt en diskussion rörande detta. Vidare presenteras även kortare förslag på fortsatt forskning inom området.

2. Metod

I kommande avsnitt beskrivs hur frågeställningen samt syftet ska besvaras med hjälp av den teoretiska utgångspunkten och forskningsansatsen. Vidare motiveras och diskuteras de val som gjorts för att lyckas med detta.

2.1 Tidigare forskning

För att studiens syfte ska kunna uppnås, behöver tidigare forskning inom området studeras. Utifrån valda teorier och insamlat empiriskt material, undersöks de statliga riktlinjerna och deras betydelse för företags hållbarhetsrapporter. Detta för att se om riktlinjerna har varit avgörande eller om samma resultat hade kunnat uppnås utan riktlinjerna. Tidigare forskning visar att hållbarhet är ett populärt ämne att skriva om. Således finns därför ett stort antal studier som behandlar hållbarhet ur många olika aspekter. Rydberg och Söderbom (2017) gjorde en undersökning om hur statliga företags hållbarhetsredovisningar har förändrats mellan åren 2003–2013, det vill säga före och efter riktlinjerna för de statliga företagen trädde i kraft. Resultatet av studien, visar att hållbarhetsrapporteringen från de undersökta företagen hade ökat under perioden. Resultatet visar dessutom att det hade ökat mest hos de företag som arbetat minst med hållbarhetsrapportering tidigare. Vidare visar studien att antalet rapporterade GRI-indikatorer hade ökat mest mellan åren 2003 och 2009 och sedan stagnerat, vilket således fick författarna att ifrågasätta utfallet.

I en studie från 2016 undersöktes åtta företag inom energibranschen, både privata företag och statligt ägda företag. Studien undersökte hur väl förberedda företagen var inför det nya lagkravet som trädde i kraft år 2017. Resultatet visar att företagen inte hade en hållbarhetsredovisning som var fullständig i jämförelse med det nya lagkravet. Vidare kom författarna fram till att de statliga företagen har en mer fullständig hållbarhetsredovisning jämfört med de privata företagen. Därmed stod de statliga företagen inför en mindre omställning än vad de privata företagen gjorde när den nya lagen trädde i kraft (Kanevid & Persson, 2016). I en annan studie gjord av Hamrén och Nyberg (2017) undersöktes stora svenska privata företags hållbarhetsredovisningar. Studiens resultat är att företagen redovisade i enlighet med standarderna som är utgivna av GRI. Till skillnad från Kanevid och Persson så fann Hamrén och Nyberg att stora svenska privata företag inte står inför större förändring, eftersom den nya lagen som träder i kraft år 2017 har lägre krav än vad GRI har.

2.2 Metodval

Tidigare forskning tyder dels på att statliga företag har en mer fullständig hållbarhetsrapportering än vad privatägda företag har. Det finns även tidigare forskning som visar att många privatägda företag redan redovisar i enlighet med GRI. Däremot har ingen tidigare forskning undersökt huruvida om det är riktlinjerna som har genererat en mer fullständig hållbarhetsrapportering, eller om det beror på andra faktorer.

För att uppnå den här studiens syfte, valde vi att utföra en kvantitativ innehållsanalys med en deduktiv ansats. En kvantitativ innehållsanalys innebär en analys av dokument, som i den här studien innebär att att statliga företags och privata företags externa rapporter har analyserats. Analysen har utförts på ett systematiskt sätt utifrån de kodningsmallar som upprättades, se avsnitt 2.4.1. En deduktiv studie innebär att hypoteser formuleras, som sedan bekräftas eller förkastas utifrån de statistiska tester som genomförs och dess resultat (Bryman & Bell, 2013).

Hypoteserna i studien har utformats utifrån studiens valda teorier och återfinns därmed under avsnitt "hypotesformulering", under respektive teori. För att en deduktiv studie ska kunna genomföras är det av vikt att hypoteserna kan specificeras och att hypoteserna kan bidra till att relevant data samlas in. Insamlad data återkopplas sedan till teorierna, som därefter kopplas till hypoteserna (Bryman & Bell, 2013). Den kvantitativa studiens syfte är primärt att mäta, kvantifiera och statistiskt beskriva ett fenomen (Skärvad & Lundahl, 2016). Studien klassificeras därmed som en kvantitativ innehållsanalys eftersom studiens utgångspunkt är att studera statliga företags och privata företags hållbarhetsrapporter. Fortsättningsvis är utgångspunkten i studien att att mäta antalet rapporterade GRI-indikatorer, för att sedan jämföra företagen med varandra och studera om de statliga riktlinjerna har haft betydelse eller inte.

2.3 Insamling av teoretiskt material

Hela jämförelsen i studien grundas utifrån de utgivna riktlinjerna från GRI. Då detta ramverk inte är att betrakta som allmänt kända, är det relevant att presentera dessa närmare under avsnitt "3.1 Global Reporting Initiative". För att uppnå studiens syfte krävs det att hänsyn tas till fler teorier. Ursprungligen valdes fyra teorier, nämligen institutionell teori, diffusionsteori, legitimitetsteori och intressentteori. Efter en första analys av det empiriska materialet tillämpades

slutligen två av teorierna: institutionell teori och diffusionsteori. Legitimitetsteorin och intressentteorin valdes bort eftersom vi ansåg att de inte kunde bidra till att besvara studies syfte lika väl som institutionell teori och diffusionsteori. Detta grundas i att teorierna är ett bra komplement till varandra, samt att de kan belysa riktlinjerna som studien kommer att undersöka. Institutionell teori beskriver hur institutioner kan påverka företags handlingar och hur de kan samverka, vilket i detta fall kan avse hur riktlinjerna påverkar statliga företags hållbarhetsredovisning. Teorin behandlar skillnader mellan organisationers faktiska handlingar och vad de visar utåt, även hur legitimitet uppnås genom att påverka företagets struktur med institutionella regler. Diffusionsteori belyser hur innovationer sprids och hur organisationer kan implementera det i verksamheten. I detta fall kan hållbarhetsrapportering betraktas som en innovation, vilket benämns i avsnitt "Diffusionsteori 3.2.2". Eftersom vi valt att studera hur hållbarhetsrapportering förändras hos privata företag efter att riktlinjer införts i statligt ägda företag, är det av stor vikt att undersöka den bakomliggande teorin kring hur ett företag upptäcker och applicerar en ny idé i sin verksamhet.

Paul DiMaggio och Walter Powell (1983) kommer framförallt att användas för den institutionella teorin, eftersom de var först att skriva om institutionell isomorfism. DiMaggio och Powell beskriver om tre olika typer av institutionell isomorfism: normativ, tvingande, samt härmande isomorfism. Det är på dessa olika typer av isomorfism studien kommer att vila. Då hållbarhetsrapportering ofta handlar om att skapa legitimitet och presentera sitt arbete för intressenter, har även en rapport från Engwall, Jerbrant och Miterev (2017) använts. Den beskriver framförallt hur den institutionella teorin är sammankopplad med intressent- och legitimitetsmodeller och hur företag inkorporerar institutionella strukturer i sin verksamhet.

John Meyer och Bryan Rowan (1977) belyser begreppet decoupling, som är en del av den institutionella teorin. Begreppet kommer därför att användas i studiens teori då det är relevant för studiens syfte. Författarna har valts att inkluderas i studien av den anledningen att de är välkända författare inom området, samt att deras forskning fortfarande är aktuell. I studien används decoupling eftersom det går att finna ett samband mellan det och företags hållbarhetsarbete och hållbarhetsrapportering.

Grundaren av diffusionsteorin är Everett Rogers, som 1962 presenterade teorin i sin bok *Diffusion of Innovations*. Som upphovsman är han den författare med störst inflytande på området, vilket också är anledningen till att vi har valt att presentera teorin enligt honom.

2.3.1 Kritik mot teoretiskt material

I studien kan det argumenteras för att det hade kunnat vara relevant att ha med fler teorier. Exempelvis hade teorier avseende statliga riktlinjer kunnat användas för ytterligare förståelse. Däremot inriktar sig studien på hur riktlinjer påverkar rapportering och inte hur riktlinjerna är uppbyggda, därför valdes detta bort. Det kan även påpekas att det finns liknelser mellan institutionell teori och diffusionsteori. Exempelvis förklarar härmande isomorfism bland annat hur företag tenderar att härma andra företag inom samma bransch, och i diffusionsteori behandlar hur företag i olika takt tar till sig en innovation. Vi anser dock att det finns en distinkt skillnad mellan teorierna då en viktig del inom diffusionsteori är att företag ska se värdet av innovationen. Härmande isomorfism fokuserar således på att organisationer härmar lyckosamma företag inom samma bransch. Därmed anser vi att teorierna fungerar som komplement till varandra och har därför valts att tillämpas i studien.

Vi har under institutionell teori beskrivit konkurrensdriven isomorfism, och senare använt detta för att analysera hållbarhetsrapporteringen. Vi har haft svårigheter att hitta källor direkt från vetenskapliga artiklar och liknande som beskriver teorin. Istället har vi använt oss av källor som kan tänkas vara omarbetade och vinklade, till exempel andra uppsatser. Det är därför viktigt att vara kritisk i tolkningen, och dubbelkolla allt material mot ytterligare källor för att kunna säkerställa dess validitet.

2.4 Insamling av empiriskt material

Det empiriska materialet i studien består av hållbarhetsrapporter och årsredovisningar från de studerade företagen för räkenskapsåren 2007, 2010, 2013 och 2016. Enligt Skärvad och Lundahl (2016) tillhör årsredovisningar kategorin sekundärdata eftersom det är information som sammanställts och presenterats av en organisation. Valet att använda sekundärdata motiveras av att jämförelse och analys ska genomföras utifrån den information som företagen framställer och förmedlar till sina intressenter. Valet av den sekundärdata grundar sig även i att dokumenten som utges av företagen har hög kvalitet då det har granskats av tredje part. Urvalet som innefattas i dokumenten är även ofta representativt och rättvisande.

Alternativet till sekundärdata hade istället varit att tillämpa primärdata, exempelvis genom enskilda intervjuer från respektive företag. Anledningen till att primärdata inte valdes för datainsamlingen, beror på att studiens urval av företag är för stort för att intervjuer skulle kunna ske. En risk hade dessutom kunnat uppstå om företagen inte lämnar likvärdig information, vilket i sin tur skulle kunna innebära att en jämförelse i studien inte hade kunnat uppnås. Risken finns också att svaren från intervjuerna inte är lika omfattande som den informationen företagen lämnar i sina externa rapporter. Att samla in data genom intervjuer är tidskrävande och eftersom studien består av ett stort antal företag har denna metod för datainsamling därför valts bort.

2.4.1 Kodningsmallar

Utifrån de årsredovisningar och de hållbarhetsrapporter som är utgivna av företagen, har antalet rapporterade GRI-indikatorer identifierats. I vissa fall har företagen i studien använt sig utav ett GRI-index som tydliggör vilka indikatorer som inkluderas i rapporten. I de fall där ett GRI-index inte tillämpas av företagen, har istället en kodningsmall behövts. I studien har totalt två olika kodningsmallar använts, en för GRI G3 och en för GRI G4. Kodningsmallen för GRI G3 är från en studie som genomförts av Rydberg och Söderbom (2017). Den studien undersökte förändringar i antalet rapporterade GRI-indikatorer i statligt ägda företag mellan åren 2003 till 2013. Författarna använde en mall som innefattar de specifika GRI-indikatorer från det ramverk som då användes, nämligen GRI G3. Kodningsmallen består av GRI:s definitioner av alla indikatorer samt sökord som författarna valt vilka är relaterade till varje indikator i GRI G3. Detta innebär att mallen även går att applicera på de företag som inte använder sig utav riktlinjerna som GRI tillhandahåller (Rydberg & Söderbom, 2017).

I maj 2013 lanserades ett uppdaterat ramverk, nämligen GRI G4. Detta ramverk tillhandahåller fler indikatorer än vad GRI G3 gör, vilka även är mer specifika än vad de som GRI G3 tillhandahåller. Vidare finns även ett väsentlighetskriterie med i G4-riktlinjerna vilket innebär att företagen endast ska redovisa det som är väsentligt för deras verksamhet (GRI, 2013a). Det innebär att ytterligare en kodningsmall har tagits fram för att användas på de år som GRI G4 tillämpas på. Den nya mallen är uppbyggd på samma sätt som den tidigare mallen, med både indikatorer och sökord. Definitioner av indikatorerna är de som presenterats av GRI. Dessa var ursprungligen på engelska men för att likna den tidigare mallen så mycket som möjligt översattes dessa till svenska. Efter detta valdes sökord ut relaterade till varje indikator. Med hjälp av denna mall har det gått att undersöka rapporter som saknar index även efter införandet av

GRI G4. Vidare tillhandahåller även GRI en del branschspecifika indikatorer, som således inte har kunnat rapporteras av alla företag i studien. Det innebär att de branschspecifika indikatorerna inte har beaktats i studien. Istället har studien fokuserat på de specifika indikatorerna som alla företag kan rapportera, detta för att öka studiens jämförbarhet.

Med hjälp av sökorden i kodningsmallarna har GRI-indikatorer kunnat identifierats trots avsaknaden av ett GRI-index och således har indikatorer kunnat hittas i samtliga rapporter. Rapporterna har gått igenom flera gånger för att säkerställa att inga indikatorer missas. Resultatet från detta har sedan sammanställts i ett Excel-dokument där indikatorerna delats upp i tre grupper: ekonomiska, miljömässiga och sociala. På detta sätt var det sedan möjligt att räkna ut hur många procent av varje typ av indikatorer som alla företagen redovisade. Detta presenteras vidare i empiriavsnittet i linjediagram där det går att urskilja företagens utveckling gällande rapporteringen av de olika indikatorerna under de undersökta åren.

2.4.2 Val av företag

Valet av de statliga företagen har gjorts utifrån Regeringskansliets förteckning över helt eller delvis ägda företag. År 2007 fanns det finns 54 företag (Regeringskansliet, 2008). Studien kommer att undersöka företag under perioden 2007–2016, och därför har företag som inte varit verksamma under hela denna perioden valts att uteslutas från studien.

Valet av de privata företagen har gjorts genom matchning mot de statliga företagen. De statliga företagen har utgjort grunden för urvalet, för att sedan matchas ihop med ett likande privat företag. Matchningen har utförts genom användning av företagsdatabasen Retriever, där varje statligt företags bransch har identifierats genom en SNI-kod. De Statliga företagen har sedan matchas mot ett privatägt företag med en så lik verksamhet som möjligt. För att göra matchningen mer precis har vi försökt utgå ifrån att antal anställda och nettoomsättningen i företagen ska vara så lik som möjligt. De fall då SNI-kod inte har varit applicerbart, har ett manuellt val genomförts, som istället har baserats på sektorstillhörighet.

Då undersökningen omfattar flera år har det varit nödvändigt att välja om det ska vara ett specifikt år där omsättning och antal anställda ska vara likvärdiga eller om det istället ska vara ett genomsnitt av de olika åren. Valet föll på att tillämpa år 2007 som basår för dessa parametrar. Detta med anledning av att det är året innan riktlinjerna för de statliga företagen trädde i kraft. Således hade alla företagen samma förutsättningar då ingen av de undersökta företagen var

omfattade av några riktlinjer. De statliga företag som fallit bort från studien är de som bildats, avvecklats och avyttrats under perioden. Anledningen till att dessa företag valts bort är att studien ämnar undersöka utvecklingen under hela perioden. Ytterligare företag som valts bort är de som endast varit delägda, eller som haft verksamhet utomlands under den undersökta perioden. Bortfall har även skett då ett antal statliga företag inte haft några liknande företag sett till vilken bransch de varit verksamma i och företagets storlek. De företag som bortfallit från studien återfinns i bilaga 1. Efter bortfall har slutligen elva statliga företag identifierats och kunnat matchas mot liknande privata företag. Verksamhetsbeskrivning för samtliga företag finns i bilaga 7. Hur de statliga företagen matchats med de privatägda företagen beskrivs nedan.

Arlandabanan Infrastructure AB & Tågfrakt Produktion Sverige AB

Arlandabanan Infrastructure AB och Tågfrakt Produktion Sverige AB är matchade genom *SNI-koden 52.219: Övriga stödtjänster till landtransport*. Företagen hade år 2007 ungefär samma antal anställda, men nettoomsättningen skilde mellan företagen. Eftersom företagen kunde matchas genom SNI-koden och antal anställda anser vi att företagen kan jämföras med varandra.

Akademiska Hus AB & Akelius Residential Property AB

Akademiska Hus och Akelius är matchade genom *SNI-koden 68.203: Uthyrning och förvaltning av egna eller arrenderade, andra lokaler*. Mellan företagen är det framförallt antal anställda 2007 som skiljer sig mellan företagen. Nettoomsättningen 2007 skiljer sig också, men inte i samma utsträckning som antal anställda. Eftersom matchning kunnat göras genom SNI-kod och att de övriga parametrarna liknar varandra anser vi att jämförelse kan göras mellan företagen.

AB Göta Kanalbolag & Falkenbergs Terminal AB

Företagen är matchade genom *SNI-koden 52.220: Stödtjänster till sjötransport*. Parametrarna antal anställda och nettoomsättning är likvärdiga och därför anser vi att jämförelse mellan företagen kan göras.

Lernia AB & Randstad AB

Lernia och Randstad är manuellt matchade med varandra. Vi har studerat företagens hemsidor och kommit fram till att företagen verkar i samma bransch, de båda är verksamma som bemanningsföretag. Vi kunde också se att antal anställda i företagen 2007 är jämförbart med varandra.

Nettoomsättningen skiljer sig mer, men vi anser ändå att företagen går att jämföra med varandra.

Samhall AB & Sodexo AB

Samhall och Sodexo är manuellt matchade med varandra. För Sodexo Sveriges holdingbolag, Sodexo Scandinavian Holding AB, fanns inte några räkenskaper att tillgå. Däremot kunde vi se att holdingbolaget hade samma SNI-kod som Samhall, *SNI-kod 81.210: Lokalvård*. Sett till antal anställda skiljer det sig väldigt mycket mellan företagen. Samhall har betydligt fler anställda än vad Sodexo har. Dock är nettoomsättningen mer lik mellan företagen. Eftersom SNI-koden i Sodexos holdingbolag är samma som i Samhall samt att nettoomsättningen är likvärdig, anser vi att jämförelse ändå kan göras mellan företagen.

Specialfastigheter Sverige AB & HSB Bostad AB

Specialfastigheter Sverige och HSB Bostads branschindelning är samma i Retriever Business, det vill säga; *Fastighetsverksamhet, Fastighetsförvaltning på uppdrag*. Nettoomsättningen år 2007 är ungefär samma i de båda företagen och antal anställda 2007 skilde sig inte heller mycket. Därför anser vi att jämförelse mellan företagen kan göras.

Sveaskog AB & Stora Enso Skog AB

Sveaskog och Stora Enso Skog har manuellt matchats med varandra. Vi har studerat företagens verksamheter och kommit fram till att företagen verkar i samma bransch samt är konkurrenter med varandra. Både antal anställda och nettoomsättning år 2007 skiljer sig lite från varandra. Men vi anser ändå att jämförelse kan göras mellan företagen eftersom de verkar i samma bransch.

Swedesurvey AB & Forsen AB

Företagen har matchats genom sin branschindelning i Retriever Business, det vill säga *Teknisk konsultverksamhet, Teknisk konsultverksamhet*. År 2007 var antal anställda i Forsen fler än i Swedesurvey. Dock var företagens nettoomsättning ungefär densamma och därför anser vi att jämförelse kan göras mellan företagen.

SJ AB & Transdev Sverige AB

SJ och Transdev Sverige är matchade genom SNI-koden 49.100: Järnvägstransport, passagerartrafik. Sett till antal anställda och nettoomsättning år 2007 skilde sig företagen åt, framförallt i nettoomsättning där SJ omsatte betydligt mer än av Transdev Sverige gjorde. Sett till företagets verksamheter är de väldigt lika eftersom de påminner mycket om varandra. Därför anser vi ändå att jämförelse mellan företagen kan genomföras.

Systembolaget AB & Axfood AB

Systembolaget och Axfood är matchade genom SNI-kod 70.100: Verksamhet som utövas av huvudkontor. Denna SNI-kod är en generell kod som inte specificerar företagets verksamheter. Vid jämförelse av antal anställda och nettoomsättning år 2007 skiljer sig företagen åt. Framförallt i antal anställda kan en stor skillnad utläsas. Nettoomsättningen är mer likvärdig varandra. Anledningen till matchningen av företagen har gjorts trots skillnader i jämförda parametrar är att de båda företagen är verksamma inom detaljhandeln och har försäljning av sina varor till likvärdiga konsumenter. Därför anser vi att företagen, trots sina olikheter, kan jämföras med varandra.

LKAB & Boliden AB

LKAB och Boliden har matchats manuellt. Båda företagen är verksamma inom samma bransch och har verksamheter som utövar gruvbrytning och framställning av metaller och mineraler. Bolidens nettoomsättning år 2007 var dubbelt så hög som LKAB. Antal anställda var mer likvärdigt. Trots den stora skillnaden i nettoomsättning, anser vi ändå att jämförelser kan göras mellan företagen. Detta grundar vi i att företagets verksamheter är så pass lika att jämförelser mellan dem ändå kan göras.

Sammanställning

Tabell 1. Sammanställning av matchade företag

Ställning aktiebolag	Antal anställda (2007)	Nettoomsättning (tkr) (2007)	Bäst matchade privata bolag	Antal anställda (2007)	Nettoomsättning (tkr) (2007)	Matchade genom
Arkandabanan Infrastructure AB	2	62 481	Tågfrakt Produktion Sverige AB	4	13 281	SNI-kod: 52.219: Övriga stödtjänster till landtransport
Akademiska Hus AB	387	4 692 925	Akelius Residential Property AB	194	3 116 324	SNI-kod: 68.203: Uthyrning och förvaltning av egna eller arrenderade, andra lokaler
AB Göta Kanalbolag	43	32 434	Falkenbergs Terminal AB	49	49 304	SNI-kod: 52.220: Stödtjänster till sjötransport
Lernia AB	3 919	2 259 000	Randstad AB	3 162	1 585 924	Manuell matchning. Verkar i samma bransch. Båda företag är bemanningsföretag.
Samhall AB	19 611	3 065 000	Sodexo AB	5 059	2 743 553	Manuell matchning. Företagen verkar i samma bransch. Hållningbolaget för Sodexo Sverige (Codexo Scandinavian Holding AB) har samma sni-kod: 81.210: Lokalvård som Samhall Aktiebolag.
Specialfastigheter Sverige AB	97	1 209 000	HSB Bostad AB	61	1 343 986	Bransch: Fastighetsverksamhet, Fastighetsförvaltning på uppdrag
Sveaskog AB	707	6 952 000	Stora Enso Skog AB	570	8 200 000	Manuell matchning. Verkar i samma bransch
Swedesurvey AB	23	102 038	Forsen Aktiebolag	94	123 064	Bransch: Teknisk konsultverksamhet, Teknisk konsultverksamhet
SJ AB	4 053	8 257 000	Transdev Sverige AB	5 648	4 633 996	SNI-kod: 49.100: Järnvägstransport, passagerartrafik
Systembolaget AB	2 834	20 211 000	Axfood Aktiebolag	6 463	29 189 000	SNI-kod: 70.100: Verksamhet som utövas av huvudkontor. Generell SNI-kod, dock är båda företagen inom detaljhandeln och säljer till konsumenter. Likande verksamhet då båda utövar försäljning
LKAB	3 885	16 385 000	Boliden AB	4 524	33 204 000	Manuell matchning. Verkar inom samma bransch. Gruvbrytning och framställning av metaller och mineraler.
						SNI: Svensk Näringsindelning

2.4.3 Kritik mot empiriskt material

Insamling av empiriskt material har samlats in från tillhörande företags hemsida, årsredovisningar eller hållbarhetsrapporter. Årsredovisningar är granskade av en revisor, för att säkerställa att en sann och rättvisande bild är framställd. Vad gäller hållbarhetsredovisningar, finns inget krav på att granskning av tredje part måste göras. Detta innebär att risken finns att en rättvisande bild inte presenteras avseende dessa typer av dokument.

Annan kritik som även måste framföras mot det empiriska materialets urval är dess storlek. Då ett relativt litet urval studeras, kommer det finnas osäkerheter kring uppskattningen av hela populationen. Av de statliga bolagen har enbart elva stycken studerats, av totalt 54 statligt ägda företag. Detta stora bortfall skapar en osäkerhet, och måste därför motiveras väl. Anledningen till detta bortfall är att studien ämnar undersöka om det är de statliga riktlinjerna eller andra faktorer som har påverkat hållbarhetsredovisningen. Det är därmed av intresse att undersöka så lika företag som möjligt, trots att bortfallet sker.

2.5 Regressionsanalys

För att kunna jämföra företagen och deras hållbarhetsrapportering med varandra, samt för att kunna testa utformade hypoteser har statistikprogrammet SPSS använts. En linjär regressionsanalys har tillämpats, vilket innebär att en eller flera oberoende variablers effekt på en beroende variabel undersöks. Det finns både enkla och multipla linjära regressionsanalyser. Skillnaden mellan en multipel och en enkel linjär regressionsanalys är att en multipel regressionsanalys kan använda fler än en förklarande variabel. Eftersom vi tror att det finns mer än en förklarande oberoende variabel föll valet på att utföra en multipel regressionsanalys och inte en linjär regressionsanalys (Dougherty, 2016). En signifikansnivå på $P < 0,1$ har valts att tillämpas istället för exempelvis $P < 0,05$ som annars är vanligt förekommande. Detta motiveras utifrån att stickprovet är relativt litet, samt på grund av att de skillnader som undersöks inte förväntas vara speciellt stora (Sundell, 2009).

Något som är viktigt att ta hänsyn till vid genomförandet av linjära regressionsanalyser är att variablerna är normalfördelade. De bör även tas hänsyn till att de oberoende variablerna verkligen är oberoende, och därmed inte korrelerar för mycket med varandra. Om det finns ett stort samband mellan två eller flera av de oberoende variablerna, innebär detta att multikollinjäritet

uppstått. Detta kan vara problematiskt då det innebär att det blir breda konfidensintervall, vilket kan bidra till att osäkra skattningar kan uppstå. När det kommer till multikollinjäritet finns det två värden att ta hänsyn till: Tolerans och Variance Inflation Factor (VIF). Toleransvärdet är ett tal mellan ett och noll och VIF räknas ut genom att dividera 1 med toleransvärdet. Ett för lågt toleransvärde (vilket även innebär ett högt VIF-värde) innebär att de förklarande variablerna trots allt inte är oberoende. Detta innebär att det blir problematiskt att genomföra regressionen.

Totalt har tolv multipla linjära regressionsanalyser utförts. Från början var tanken att antalet rapporterade GRI-indikatorer för varje kategori skulle användas som den beroende variabeln (y) i de olika analyserna. Dessa värden var dock inte tillräckligt normalfördelade, vilket som tidigare nämnts, är problematiskt. Vid en regressionsanalys är det bra om värdena är samlade kring medelvärdet. För att få variablerna mer normalfördelade logaritmerades därför de beroende variablerna vilket ledde till att de blev mer normalfördelade (Sundell, 2010). Detta gick att se genom att analysera varje variabls P-P plot vilka finns bifogade i bilaga 4, 5 och 6.

Till en början valdes tre förklarande oberoende variabler. Den första var vilka år som använts i studien och kodades som 0 för år 2007, 3 för år 2010, 6 för år 2013 och 9 för år 2016. På så sätt har det gått att se förändring över tid. Denna variabel har betecknats som T. Huruvida ett företag är privat ägt eller statligt ägt har fungerat som en dikotom variabel. En dikotom variabel innebär enligt Wahlgren (2012) att en variabel kan tillhöra en av två grupper. Privata företag har kodats till ett värde av noll (0) och de statliga till ett värde av ett (1) och således har det gått att applicera detta i undersökningen. Denna variabel har döpts till Stat. En tredje variabel kallas S2007. Eftersom de statliga riktlinjerna trädde i kraft förväntar vi oss en skillnad mellan S2007 och de resterande åren. På grund av detta har år 2007 kodats med en nolla (0) och de andra åren med en etta (1) och även detta är således en dikotom variabel (Wahlgren, 2012).

Totalt genomfördes som tidigare nämnts tolv multipla linjära regressionsanalyser, fyra per indikatorkategori. Med tidigare nämnda variabler gick det att genomföra två multipla linjära regressionsanalyser för varje kategori av GRI-indikatorer. I den första analysen användes variablerna Stat och S2007 för att undersöka om de statliga företagen ökat i antalet rapporterade indikatorer. För att kunna jämföra med de privata företagen behövde dock ytterligare en variabel utformas, en så kallad modererad variabel, genom att multiplicera Stat och S2007. På så sätt

gick det även att se utvecklingen för de statliga jämfört med de privata i en ny, andra regressionsanalys. Denna variabel har benämnts som Stat2007. I en tredje analys användes Stat istället med variabeln T, detta för att se hur tiden påverkar utvecklingen. Även här skapades sedan en modererad variabel genom att multiplicera T och Stat för att kunna se skillnaden i utvecklingen för statliga respektive privata företag och denna modererade variabel användes med T och Stat i en fjärde analys. Denna variabel har benämnts som TStat (Sundell, 2014).

2.6 Metodreflektion

I kommande avsnitt följer en reflektion kring studiens kvalitet och tillförlitlighet utifrån de metoder som valts. Vidare diskuteras även kring de etiska aspekter som är viktiga att ta hänsyn till när en studie av det här slaget genomförs.

2.6.1 Reliabilitet

Något som är viktigt vid genomförandet av en studie är att det som mäts eller undersöks görs så på ett tillförlitligt sätt. Det ska gå att genomföra undersökningen igen och få ett likadant, eller åtminstone ett liknande, resultat. Om det skulle finnas tvivel till att en studies resultat inte stämmer, kan andra författare använda sig utav replikerbarhet. Det innebär att andra ska kunna upprepa en studies genomförande och testa samma sak ännu en gång för att få samma resultat. För att det ska vara möjligt måste de ursprungliga författarna av studien ha beskrivit sitt tillvägagångssätt. Innebörden av begreppet reliabilitet skiljer sig däremot beroende på om studien har en kvalitativ eller kvantitativ ansats. Det viktigaste för en studie med kvantitativ ansats är att dess empiriska data samlas in på ett korrekt sätt samt att det är rätt typ av information som samlas in. Genomförandet av datainsamlingen är således viktig eftersom den insamlade data inte får påverkas av författarna. Skulle detta inträffa skulle det kunna leda till att resultat inte blir rättvisande eller tillförlitligt (Bryman & Bell, 2013).

Ovanstående resonemang har varit av betydelse för genomförandet av denna studie. Det grundar sig i den objektivitet som har använts vid genomgången av företagens hållbarhetsredovisningar och årsredovisningar. Objektivitet har även tillämpats vid de rapporter som inte har använt ett färdigt GRI-index. Vid avsaknad av ett färdigt GRI-index har en kodningsmall använts. För årsredovisningarna år 2007 och 2010 har en kodningsmall med indikatorerna från GRI G3

använts. Denna kodningsmall är hämtad från Rydberg och Söderboms (2017) studie, vilket innebär att studien inte har återskapats utan har använts som inspirationskälla. Kodningsmallen från den studien kontrollerades för tillförlitlighet innan den tillämpades i den här studien. Denna var sedan ett hjälpmedel vid utformandet av nästa kodningsmall för GRI G4. Vid utformandet av mallen för GRI G4 var det viktigt att den skulle likna mallen för GRI G3 så att skillnader skulle undvikas och för att ett felaktigt resultat inte skulle uppstå. Vid genomgången av årsredovisningarna och hållbarhetsredovisningarna har det varit viktigt att arbetet genomfördes konsekvent. Det var även viktigt att bedöma rapporterna likartat för att ännu en gång undvika ett felaktigt resultat. För att inte missa indikatorer i rapporterna genomfördes genomgång av alla rapporter två gånger av olika personer. Eftersom rapporten är skriven av fyra författare fördelades arbetet parvis. Alla rapporter studerades av två personer. Därefter kontrollerades arbetet ytterligare en gång av två personer för att inga indikatorer skulle förbises. Genom denna metod har det säkerställts att studiens reliabilitet ökar.

Utformandet av variabler till regressionsanalyserna har även varit av vikt för att bibehålla en hög reliabilitet. För att säkerställa att dessa variabler är tillämpliga har det varit viktigt att se till att tolerans- och VIF-tal varit på en godkänd nivå. På samma sätt har det varit viktigt att de beroende variablerna varit tillräckligt normalfördelade, precis som beskrivet i avsnitt 2.5.

2.6.2 Validitet

Ytterligare en viktig aspekt för att se till att studien är tillförlitlig och relevant är studiens validitet, det vill säga att det som mäts eller undersöks faktiskt är det som ska mätas eller undersökas. Även här ligger fokus vid studier med kvantitativ ansats på datainsamlingen men för att uppnå en hög validitet är det viktigt att fokus på att tydligt motivera överväganden och val genomsyrar hela studien (Bryman & Bell, 2013).

För att säkerställa validiteten i denna studie och således att rätt saker mäts har den manuella matchningen av företag gjorts flera gånger. I de årsredovisningar och hållbarhetsrapporter som inte har ett GRI-index och kodningsmallen istället tillämpats har även detta gjorts flera gånger. Vidare har det varit viktigt att se till att rätt typ av variabler valts till att ingå i de statistiska testerna. Detta för att se till att rätt saker har mätts och att studien således uppnått en hög validitet.

2.6.3 Etiska aspekter

Ytterligare en faktor som har varit viktig att ta hänsyn till är de etiska frågorna och aspekterna som kan uppstå under arbetets gång. Bryman och Bell (2013) tar upp fem exempel på etiska principer som gäller när det kommer till forskningen av det här slaget och som även tagits i beaktning vid genomförandet av denna studie. Dessa fem exempel på etiska principer är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitets- och anonymitetskravet, nyttjandekravet och falska förespeglingar. Många av dessa principer kopplas främst till genomförandet av intervjuer och att det då är viktigt att till exempel att de personer som intervjuas blir informerade om syftet med intervjun, att deras personuppgifter ej kommer spridas samt att den information som samlas in endast kommer användas för studiens ändamål. Denna studies empiriska material har bestått av årsredovisningar samt hållbarhetsrapporter från utvalda företag. Alla dessa dokument har inte gått att finna på nätet och därför har flertalet företag behövts kontaktas. Vid genomförandet av detta har det varit viktigt att ta hänsyn till de etiska principerna så att företagen är införstådda med vad deras dokument har använts till.

3. Referensramar

I kommande avsnitt beskrivs den referensram som används för att analysera resultaten av den framtagna empiriska data som ligger till grund för studiens resultat och slutsats. Mer specifikt beskrivs de teorier som är väsentliga för ämnet, samt den praktiska ramen som används för att analysera den empiriska datan.

3.1 Praktisk referensram - Global Reporting Initiative

Global Reporting Initiative (GRI) är en oberoende, internationell organisation som arbetat med att utforma riktlinjer för hållbarhetsarbete sedan starten år 1997. GRI:s ramverk behandlar organisationers ekonomiska, miljömässiga och sociala påverkan. Riktlinjerna består av redovisningsprinciper, redovisningsvägledning samt standardupplysningar som inkluderar resultatindikatorer. Ramverket omfattar generellt men också branschspecifikt innehåll som tagits fram av en rad olika intressenter från olika delar av världen. Branschspecifika tillägg finns för att komplettera med vägledning för hur riktlinjerna ska tillämpas i specifika branscher (GRI, 2015).

Resultatindikatorerna delas in i tre kategorier: ekonomiska, sociala och miljömässiga. Dessa används sedan som ett sätt att jämföra informationen mellan företagens hållbarhetsrapporter eftersom det är indikatorerna som ger information om företagets ekonomiska, miljömässiga och sociala resultat (GRI, 2015). Det senaste ramverket utgivet av GRI benämns G4 och gavs ut i maj 2013 (GRI, 2013b). Det nya ramverket innehåller fler indikatorer och indikatorerna är generellt sätt mer specifika än i de tidigare ramverken. En stor skillnad i det uppdaterade ramverket är att det numera lägger stor vikt på väsentlighet. Det innebär att företagen endast ska lägga vikt vid det hållbarhetsarbete som är väsentligt för deras specifika verksamhet (GRI, 2013a). Kodningsmallarna som är utformade efter de respektive ramverken, G3 och G4, återfinns i bilaga 2 och 3.

3.2 Teoretisk referensram

3.2.1 Institutionell teori

Den institutionella teorin består bland annat av två koncept, decoupling och isomorfism. Decoupling kan översättas till det svenska begreppet "isärkoppling". Decoupling innebär att ett gap uppstår mellan vad organisationen gör och vad som förväntas av dem från externa intressenter. Detta uppstår när en organisation vill ta till sig formella regler och normer som de tolkar på sitt sätt, men som kan skilja sig från de uppfattningar och förväntningar som externa intressenter har (Deegan & Unerman, 2011). Meyer och Rowan (1977) menar att decoupling beskriver hur organisationers formella struktur kan skilja sig ifrån vad de egentligen gör i praktiken. Det innebär att den formella strukturen kopplas isär från externa aktiviteter och organisationen blir på så sätt anpassningsbar (Meyer & Rowan, 1977). Decoupling kan göra det möjligt för organisationer att skapa legitimitet mot sina externa intressenter samtidigt som de behåller intern flexibilitet för att ta itu med praktiska överväganden. Decoupling kan också uppstå på grund av att den tjänar de organisatoriska ledarnas intressen, eller eftersom det tillåter beslutsfattare att undvika att genomföra politik som strider mot deras ideologiska övertygelser (Greenwood et al., 2008).

Företags frivilliga rapportering kan kopplas till decoupling på så sätt att social och miljömässig information kan användas i företagens rapporter till att konstruera en organisatorisk bild. Detta kan i verkligheten skilja sig från det som organisationen faktiskt arbetar med. Den organisatoriska bilden som byggs upp i företagsrapporterna är inte den verkliga bilden, utan det bakomliggande motivet är från företaget är istället maximering av lönsamhet eller aktieägarvärde (Deegan & Unerman, 2011).

Isomorfism delas upp i två kategorier: konkurrensdriven isomorfism (competitive isomorphism) och institutionell isomorfism (institutional isomorphism). Konkurrensdriven isomorfism och institutionell isomorfism är uppbyggt på liknande argument, nämligen att organisationer inom samma bransch måste hantera samma begränsningar och påtryckningar från externa aktörer. På grund av detta är de mottagliga för att bli allt mer lika varandra. Det handlar även om till vilken utsträckning organisationer har unika egenskaper eller är framgångsrika på en nischmarknad i jämförelse med andra organisationer inom samma bransch, som avgör om en organisation lyckas. Som ett resultat av detta faller organisationer med mindre konkurrenskraft bort

från marknaden och de återstående organisationerna förefaller bli allt mer lika varandra (Oliver, 1988). Främsta fokus ligger dock på institutionell isomorfism, där organisationer istället för att fokusera på sin konkurrenskraft på marknaden, ska fokusera på att uppnå legitimitet. Detta genom att inkorporera institutionella regler i deras formella struktur (Engwall, Jerbrant & Miterev, 2017). Institutionell isomorfism indelas i tre undergrupper; tvingande, härmande och normativ (DiMaggio & Powell, 1983).

Tvingande isomorfism innebär det externa tryck som kan uppstå i form av formell och informell press som en organisation utsätts för av andra organisationer, som de i sin tur är beroende av. Detta kan exempelvis vara krav från statliga institutioner, men även från kreditgivare och finansmarknaden. Här kan krav på utformning av företags rapporter inkluderas. Informell press kan istället hänföras till intressenter och andra aktörer som har ett beroendeförhållande med organisationen i fråga. Det finns även underliggande förväntningar från samhället där organisationen är verksam, som kan leda till ett externt tryck (Deegan & Unerman, 2011; DiMaggio & Powell, 1983). Som ett resultat av intressenternas påtryckningar förändras den institutionaliserade organisationsstrukturen hos organisationen. Denna del av institutionell isomorfism går att koppla starkt till intressentteorin och menar att ledningen inom organisationer främst kommer att inrikta sig på att anpassa sig efter de mest betydelsefulla intressenterna (Engwall, Jerbrant & Miterev, 2017; Cooper, 2004).

Tvingande isomorfism kan vara en av de bakomliggande faktorerna till varför företag lämnar frivilliga upplysningar om verksamheten och osäkerhetsfaktorer. Det grundar sig i att företagen tvingas följa lagar, normer och regler som finns i samhället och inom branschen. Dock kan även pressen från intressenter ha en betydande roll (Deegan & Unerman, 2011). Företagen kan även tvingas till att anpassa sig efter förändringar som uppstår på grund av politiska regleringar. Det påverkar därmed vilka upplysningar som företagen behöver lämna (DiMaggio & Powell, 1983).

Det är dock inte all isomorfism som uppstår på grund av extern press utan även osäkerhet kan ha en betydande roll. Härmande isomorfism innebär hur organisationer under osäkra situationer relaterar och härmar andra organisationer. Försök att efterlikna andra organisationer grundas ofta i att konkurrensfördelar ska vinnas, i syfte att förbättra sin legitimitet (DiMaggio & Powell, 1983). Genom att imitera andra organisationer som verkar framgångsrika, kan de finna lösningar på sina egna problem (Eriksson-Zetterquist, 2009). Om företagen söker lösningar i andra organisationer blir det även lättare för dem att verka mer legitima och trovärdiga. Det kan även

innebära att företagen lyckas bli mer framgångsrika och motsvara förväntningarna som finns i omgivningen (DiMaggio & Powell, 1983). Företag inom samma bransch tillämpar ofta en viss strategi och kan därför lämna betydelsefulla upplysningar till kapitalmarknaden. Upplysningarna kan sedan ha betydelse för andra företag inom samma bransch, vilket innebär att andra företag kan härma den strategi och information som har lämnats (Engwall, Jerbrant och Mitrev 2017; Kock, 2005). Syftet till att efterlikna andra företag inom samma bransch grundar sig att organisationen önskar öka sin legitimitet (Deegan & Unerman, 2011).

Normativ isomorfism innebär att organisationer påverkas av principer, normer och regleringar (Deegan & Unerman, 2011). Normativ isomorfism har sin grund utifrån professioner där en enhetlig metod används för att bestämma hur ett företag kan agera på korrekt sätt (DiMaggio & Powell, 1983). Professionerna har sedan en stor påverkan i företagets sätt att formulera den finansiella rapporteringen (Deegan & Unerman, 2011). Eriksson-Zetterqvist (2009) menar att professionalismen påverkar organisationer i den mån att de blir allt mer lika varandra, men det kan även skapas en förståelse mellan företagen. DiMaggio och Powell (1983) påstår att personer med liknande akademisk bakgrund har förhållningssätt, tankar och attityder som påminner om varandra. Dessa karaktärer tar personerna sedan med sig till den organisation som de arbetar i och på så sätt tenderar organisationer att likna varandra i sitt handlande trots att de egentligen har olika verksamheter.

Institutionell teori är enligt Deegan och Unerman (2011) av intresse att studeras i förhållande till företags frivilliga rapportering. Det ger ett kompletterande perspektiv för att förstå hur organisationer svarar för sociala och institutionella tryck och förväntningar. Samt hur det förenar organisationen med samhället som organisationen verkar i.

Hypotesformulering

Tvingande isomorfism är det som tydligast kan kopplas till riktlinjerna för de statliga företagens hållbarhetsrapportering. Detta då företagen utsätts för externa förväntningar och påtryckningar från både samhälle och stat. Det bidrar till att företagen tvingas förändra sin verksamhet genom att ständigt anpassa sig för att kunna tillmötesgå intressenterna och staten. Utifrån ovan nämnda teori kommer följande tre hypoteser att testas;

Hypotes 1a: Företag som omfattas av de statliga riktlinjerna om hållbarhet rapporterar fler ekonomiska GRI-indikatorer än företag som inte omfattas av riktlinjerna.

Hypotes 1b: Företag som omfattas av de statliga riktlinjerna om hållbarhet rapporterar fler miljömässiga GRI-indikatorer än företag som inte omfattas av riktlinjerna.

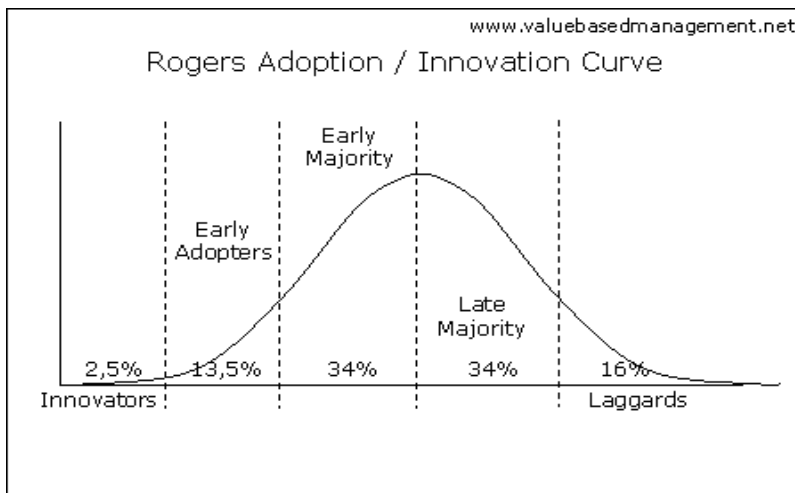
Hypotes 1c: Företag som omfattas av de statliga riktlinjerna om hållbarhet rapporterar fler sociala GRI-indikatorer än företag som inte omfattas av riktlinjerna.

3.2.2 Diffusionsteori

Rogers (2003) redogör i boken *Diffusion of innovations* för hur innovationer sprids. Begreppet innovation definieras av Rogers som en idé, handling eller ett objekt som betraktas som ny. Det behöver alltså inte nödvändigtvis vara en helt ny idé utan huvudsaken är att den betraktas som ny av en individ eller organisation. Hållbarhetsrapportering är således något som kan ses som en innovation av företagen. Vidare tar Rogers upp fem steg kring hur en individ eller organisation tar till sig en innovation. Som första steg får organisationen *kunskap* om att innovationen existerar samt information om vilket problem den löser. Organisationen blir sedan *övertygad* om innovationens värde och kan då ta ett *beslut* om att ta till sig innovationen vilket kan innebära ett inköp eller införandet av en idé. Sedan *implementeras* innovationen och organisationen försöker utnyttja värdet av den. Slutligen hamnar organisationen i ett läge där de antingen använder innovationen fullt ut eller har beslutat att ta den ur bruk. Detta steg benämner Rogers som *bekräftelse*.

Rogers har även utifrån en normalfördelning, kategoriserat användarna av innovationer utifrån hur snabbt de tog till sig och började använda en innovation. Sammanfattningsvis identifierade Rogers fem olika typer av användare. *Innovators* är de som tar till sig en innovation först av alla. De är ofta riskbenägna, välutbildade och intresserade av att följa utvecklingen. Senare följer en grupp av så kallade *early adopters* som även de är relativt snabba att ta till sig en innovation. Efter *early adopters* följer den breda majoriteten. Denna har Rogers delat upp i *early majority* vilket är de som tar till sig en innovation strax före genomsnittsindividens samt *late majority*, vilka är mer skeptiska och traditionalistiskt lagda, och därför är något långsammare på att ta till sig innovationen. Rogers sista kategori benämns *laggards* och är de som är sist med att ta till sig en ny innovation (Rogers, 2003).

Figur 1. Rogers innovationskurva

Hypotesformulering

Utifrån ovanstående resonemang och teori, behöver en innovation inte nödvändigtvis vara något nytt. Det som är av vikt är istället om innovationen betraktas som ny av företagen. Diffusionsteori handlar om hur en innovation sprids, och framförallt hur snabbt en aktör väljer att ta upp den. Statliga företag sätts under press att anpassa sig till riktlinjerna och plockar upp hållbarhetsrapportering tidigt. Teorin säger att olika aktörer tar upp innovationer vid olika stadier, och att de aktörer som inte tillhör gruppen innovators och early adopters kommer ta upp innovationen, men kommer göra det senare. Dessa påverkas av de som implementerar innovationen först. I detta fall kommer statligt ägda företag påverka hur snabbt och hur omfattande de privata företagen tar upp hållbarhetsrapporteringen. Följande hypotes som behandlar spridning av hållbarhetsrapportering kommer att testas;

Hypotes 2a: Riktlinjerna för hållbarhetsrapportering har lett till ett ökat antal rapporterade ekonomiska indikatorer även hos de företag som ej omfattas av riktlinjerna.

Hypotes 2b: Riktlinjerna för hållbarhetsrapportering har lett till ett ökat antal rapporterade miljömässiga indikatorer även hos de företag som ej omfattas av riktlinjerna.

Hypotes 2c: Riktlinjerna för hållbarhetsrapportering har lett till ett ökat antal rapporterade sociala indikatorer även hos de företag som ej omfattas av riktlinjerna.

4. Empiri

Nedan följer en kortare presentation av det empiriska material som samlats in från de olika företagens rapporter och en sammanställning för utvecklingen av antalet rapporterade indikatorer. Vidare redogörs även för de statistiska tester som legat till grund för studiens analys samt presentation av resultatet.

4.1 Företag

4.1.1 Arlandabanan Infrastructure AB & Tågfrakt Produktion Sverige AB

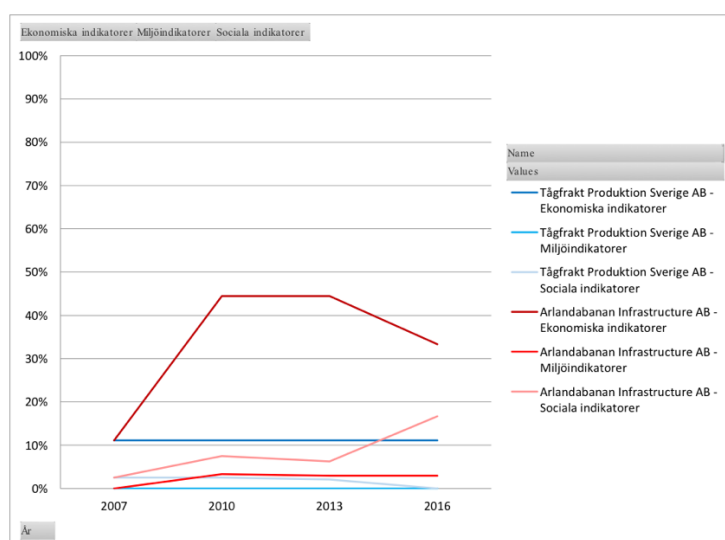

Diagram 1: Arlandabanan Infrastructure AB & Tågfrakt Produktion Sverige AB

Arlandabanan Infrastructure AB

Före riktlinjernas införande upprättade Arlandabanan Infrastructure AB inte någon hållbarhetsrapport. År 2007 tog de däremot upp arbete i sin årsredovisning som kunde kopplas till hållbarhet, detta enligt sökorden i kodningsmallen som återfinns i bilaga 2. För åren 2010, 2013 och 2016 finns däremot externa hållbarhetsrapporter där samtliga rapporter innehöll ett GRI-index.

Tågfrakt Produktion Sverige AB

Tågfrakt har inte bedrivit någon form av hållbarhetsarbete under de undersökta åren. Med hjälp av kodningsmallar, se bilaga 2 och 3, har sökning av ord genomförts för alla undersökta år i företagets årsredovisningar.

Tolkning av diagram

I diagrammet ovan kan det utläsas att Arlandabanan rapporterar fler indikatorer än Tågfrakt för samtliga kategorier. Mellan åren 2007 och 2010 skedde en ökning för Arlandabanan i samtliga kategorier för andelen rapporterade indikatorer. År 2013 låg andelen rapporterade indikatorer i samtliga kategorier på samma nivå som år 2010. Till år 2016 kunde en förändring i de sociala och ekonomiska indikatorerna utläsas. Till skillnad från Arlandabanan så har Tågfrakt under samtliga år rapporterat samma andel indikatorer i alla kategorier. En liten förändring kan utläsas i de sociala indikatorerna mellan 2013 och 2016.

4.1.2 Akademiska Hus AB & Akelius Residential Property AB

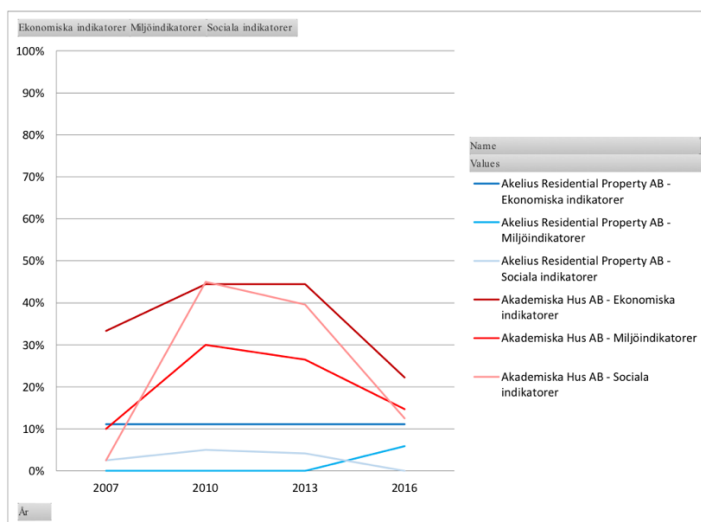

Diagram 2: Akademiska Hus AB & Akelius Residential Property AB

Akademiska Hus AB

År 2007 upprättade Akademiska Hus inte någon hållbarhetsrapport. Istället tog de upp arbete som kunde kopplas till hållbarhet i sin årsredovisning. Sökning av ord genomfördes enligt kodningsmallen, som finns i bilaga 2. Efter att riktlinjerna infördes upprättade företaget externa rapporter för både år 2010 och år 2013, som innehåll GRI-index. År 2016 hade företaget också ett GRI-index, men då var rapporten istället integrerad med företagets årsredovisning.

Akelius Residential Property AB

Akelius har inte upprättat någon separat hållbarhetsrapport i Sverige under de undersökta åren. Däremot har företaget med ett avsnitt om hållbarhetsarbete i sin årsredovisning för samtliga undersökta år. Rapporten från år 2016 innehöll den mest omfattande rapporteringen.

Tolkning av diagram

Av diagrammet framgår det att Akademiska Hus rapporterar fler indikatorer än Akelius under samtliga undersökta år. Det kan även utläsas att efter riktlinjerna infördes för det statliga företaget Akademiska Hus, skedde en drastisk ökning inom samtliga kategorier från år 2007 till 2010. Andelen rapporterade indikatorer var som mest år 2010, efter det minskade företaget för varje undersökt år. Akelius andel rapporterade indikatorer är enligt ovanstående diagram samma under alla undersökta år.

4.1.3 AB Göta Kanalbolag & Falkenbergs Terminal AB

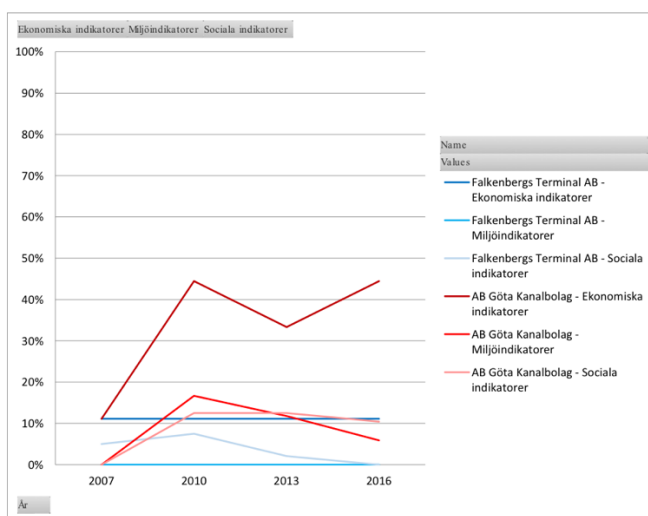

Diagram 3: AB Göta Kanalbolag & Falkenbergs Terminal AB

AB Göta Kanalbolag

Göta Kanalbolags arbete med hållbarhetsrapportering börjar efter det att riktlinjerna för företag med statligt ägande införts. År 2007 rapporterar de i sin årsredovisning om sitt hållbarhetsarbete och därför genomfördes sökning av ord med hjälp av kodningsmallen (se bilaga 2). För samtliga undersökta år efter riktlinjernas införande finns ett GRI-index. År 2010 finns det som ett externt dokument och för år 2013 och år 2016 finns det integrerat i årsredovisningen.

Falkenbergs Terminal AB

Falkenbergs Terminal har inte vid något av de undersökta åren haft någon form av hållbarhetsarbete. Sökning av ord med hjälp av kodningsmallarna i bilaga 2 och 3 har gjorts i företagets årsredovisning för alla år.

Tolkning av diagram

Under samtliga undersökta år har Göta Kanalbolag rapporterat fler indikatorer än Falkenbergs Terminal för alla kategorier. En stor ökning av rapporterade indikatorer skedde i Göta Kanalbolag mellan åren 2007 och 2010. Efter 2010 minskade samtliga kategorier av indikatorer för företaget med undantag för de ekonomiska indikatorerna mellan år 2013 och 2016 som istället ökade.

4.1.4 Lernia AB & Randstad AB

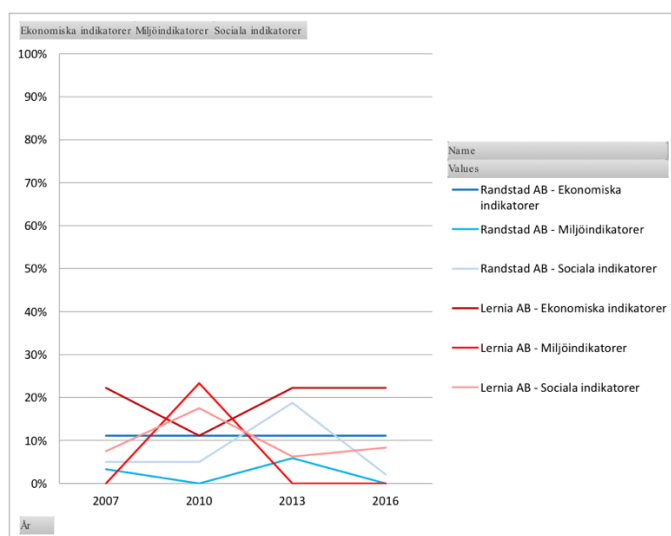

Diagram 4: Lernia AB & Randstad AB

Lernia AB

Lernia har under alla undersökta år integrerat sin hållbarhetsrapportering i årsredovisningen. År 2007 redovisade företaget inte enligt GRI och därför genomfördes sökning med kodningsmallen, se bilaga 2. För år 2010, 2013 och 2016 finns det i företagets hållbarhetsrapporter med GRI-index presenterat.

Randstad AB

Randstad har inte under något av de undersökta åren redovisat sitt hållbarhetsarbete med hjälp av GRI-index eller i separata hållbarhetsrapporter. Sökning i företagets årsredovisning är gjord enligt de kodningsmallar som finns i bilaga 2 och 3.

Tolkning av diagram

Under de undersökta åren var Randstads ekonomiska indikatorer konstanta på antalet. För år 2007 och år 2010 var de sociala indikatorerna och de miljömässiga indikatorerna på ungefär

samma nivå. År 2013 skedde däremot en ökning, en stor ökning i de sociala indikatorerna och en mindre i de miljömässiga indikatorerna. År 2016 är dessa två indikatorer tillbaka till den ursprungliga nivån som de hade år 2007. I Lernia skedde stora fluktuationer mellan de undersökta åren. Från år 2007 till år 2010 ökade de miljömässiga indikatorerna och de sociala indikatorerna, medan de ekonomiska indikatorerna minskade. År 2013 hade samtliga indikatorer återgått till ungefär samma nivå som år 2007. År 2016 låg visade de samma nivå som år 2013 gjorde.

4.1.5 Samhall AB & Sodexo AB

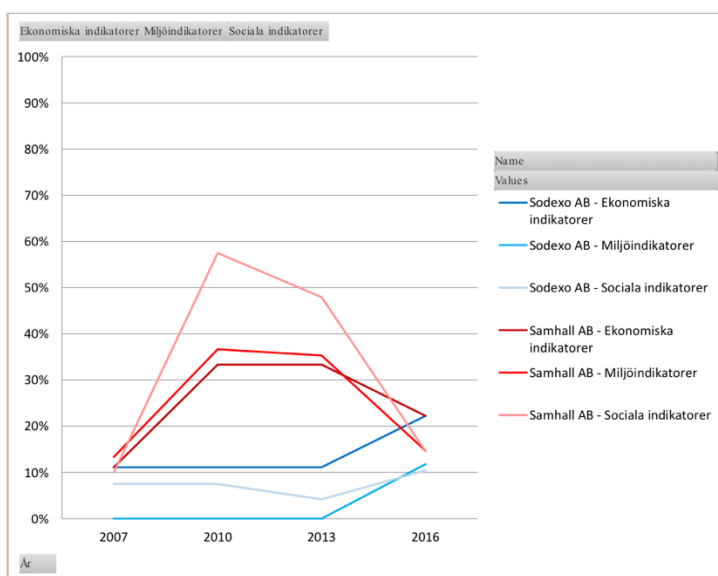

Diagram 5: Samhall AB & Sodexo AB

Samhall AB

År 2007 redovisade Samhall sitt hållbarhetsarbete, dock var det inte upprättat enligt GRI. Sökning av ord med hjälp av kodningsmallen, se bilaga 2, genomfördes. För de resterande undersökta åren upprättades integrerade års- och hållbarhetsrapporter enligt GRI med ett GRI-index.

Sodexo AB

För åren 2007, 2010 och 2013 upprättades inga hållbarhetsrapporter. Sökning enligt kodningsmallar (se bilaga 2 och 3) är gjord i företagets årsredovisningar. År 2016 upprättade Sodexo en separat hållbarhetsrapport, dock använde de sig inte av ett GRI-index och sökning enligt kodningsmall genomfördes.

Tolkning av diagram

År 2007 rapporterade Samhall och Sodexo ungefär lika många indikatorer. Efter införandet av riktlinjerna ökade Samhall kraftigt i antal rapporterade indikatorer år 2010. År 2010 och 2013 var antalet rapporterade indikatorer ungefär samma i de ekonomiska och miljömässiga indikatorerna. En nedgång i de sociala indikatorerna kunde utläsas. Till år 2016 sjönk samtliga indikatorer tillbaka till något en något högre nivå än ursprungsnivån 2007. Mellan åren 2007 och 2013 låg Sodexo på samma nivå varje år i antal rapporterade indikatorer. År 2016 kunde en uppgång i samtliga delar utläsas. De hamnade nästan på samma nivå som Samhall i antal rapporterade indikatorer.

4.1.6 Specialfastigheter Sverige AB & HSB Bostad AB

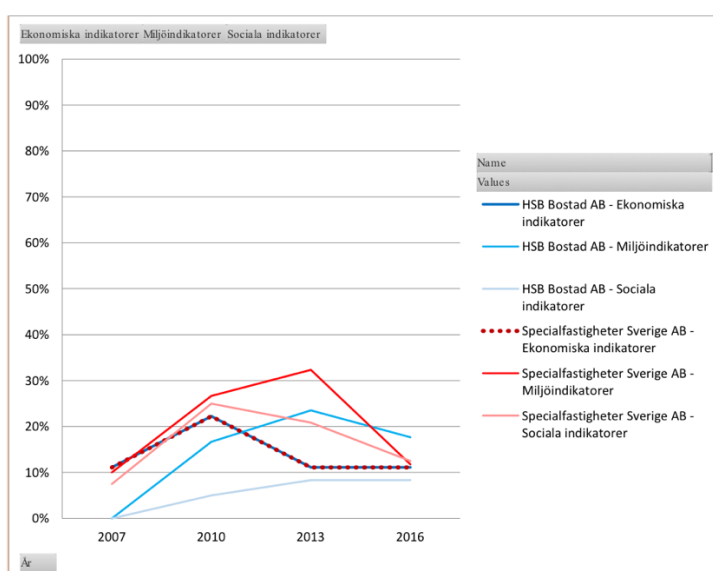

Diagram 6: Specialfastigheter Sverige AB & HSB Bostad AB

Specialfastigheter Sverige AB

År 2007 skriver företaget enbart om hållbarhet i årsredovisningen och därför genomfördes sökning av ord med hjälp av kodningsmallen, se bilaga 2. Efter att riktlinjerna infördes började företaget att upprätta integrerade års- och hållbarhetsrapporter för alla undersökta år. År 2010 användes ett externt GRI-index som fanns publicerat på företagets hemsida. För åren 2013 och 2016 finns GRI-index integrerat i års- och hållbarhetsredovisningen.

HSB Bostad AB

År 2007 har HSB ingen hållbarhetsredovisning. En sökning, med hjälp av kodningsmallen i bilaga 2, är genomförd i företagets årsredovisning för detta år. För räkenskapsåren 2010 och

2013 har HSB upprättat separata hållbarhetsrapporter, där de framförallt använt sig av olika ISO-standarder. ISO är en internationell organisation som tillhandahåller olika typer av standarder, bland annat avseende socialt ansvarstagande (Naden, 2017). För 2016 skapade företaget ingen hållbarhetsrapport, utan redovisade sitt hållbarhetsarbete på sin hemsida. Ingen GRI används, och sökning enligt kodningsmall är gjorda för samtliga undersökta år.

Tolkning av diagram

År 2007 rapporterade Specialfastigheter ett högre antal indikatorer än vad HSB gjorde. För de ekonomiska indikatorerna låg företagen på exakt samma antal under alla undersökta år. Under åren 2010 och 2013 rapporterade Specialfastigheter fler sociala och miljömässiga indikatorer än vad HSB gjorde. Under räkenskapsåret 2016 minskade båda företagen i sina rapporterade indikatorer. Det kan dock utläsas att HSB rapporterade fler miljöindikatorer det året än vad Specialfastigheter gjorde. Ur diagrammet går det även att utläsa att Specialfastigheter hade rapporterat fler sociala indikatorer än HSB.

4.1.7 Sveaskog AB & Stora Enso Skog AB

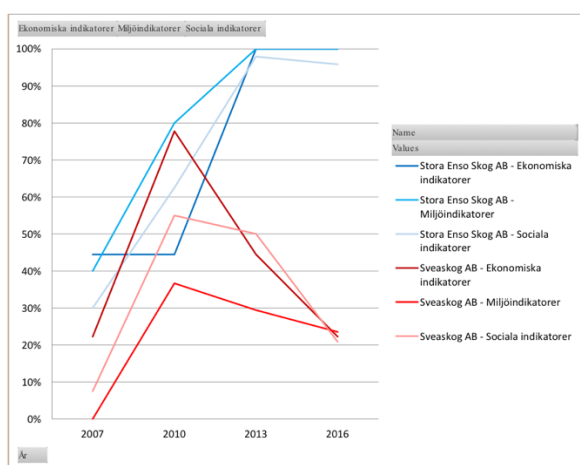

Diagram 7: Sveaskog AB & Stora Enso Skog AB

Sveaskog AB

År 2007 har Sveaskog inget enskilt avsnitt om hållbarhetsredovisning. Istället finns arbetet löpande i årsredovisningen och därför har sökning av ord med hjälp av kodningsmallen som finns i bilaga 2 genomförts. Det finns upprättade hållbarhetsredovisningar enligt GRI från de undersökta åren 2010, 2013 och 2016 integrerade i årsredovisningen. GRI-index finns i rapporterna från 2010 och 2013 och för 2016 finns rapporten på företagets hemsida.

Stora Enso Skog AB

Stora Enso har bedrivit hållbarhetsarbete under samtliga av de undersökta åren. År 2007 har sökning enligt kodningsmall (se bilaga 2) gjorts i företagets årsredovisning. De har under åren 2010, 2013 och 2016 upprättat en extern hållbarhetsrapport och där använt sig av ett GRI-index.

Tolkning av diagram

Enligt diagrammet rapporterar Stora Enso i hög grad fler indikatorer än Sveaskog på samtliga tre områden. Sveaskog rapporterade ett högre antal ekonomiska indikatorer än Stora Enso år 2010. Under 2013 och 2016 minskade Sveaskog rapporteringen på samtliga områden. Detta samtidigt som Stora Enso ökade sin rapportering inom samtliga områden.

4.1.8 Swedesurvey AB & Forsen AB

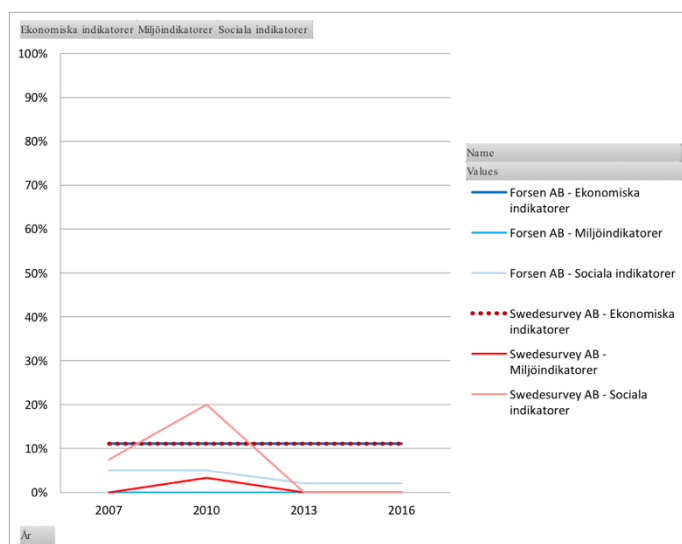

Diagram 8: Swedesurvey AB & Forsen AB

Swedesurvey AB

Ingen hållbarhetsrapport fanns att tillgå år 2007, utan endast det Swedesurvey valt att rapportera i sin årsredovisning. Därför genomfördes sökning av ord med hjälp av kodningsmallen i bilaga 2. För både 2010 och 2013 fanns externa dokument som företaget valt att för dessa två åren skapa ett GRI-index som fanns tillgängligt på deras hemsida. År 2016 skapades ingen hållbarhetsrapport och därför genomfördes sökning av ord enligt kodningsmall.

Forsen AB

Forsen har inte använt sig av ett GRI-index under något av åren under den undersökta perioden och de har heller inte upprättat några separata hållbarhetsredovisningar. Sökning av ord med hjälp av kodningsmallarna i bilaga 2 och 3 har gjorts i företagets årsredovisning för samtliga år.

Tolkning av diagram

Båda företagen hade ett få antal rapporterade indikatorer under samtliga undersökta år. De båda rapporterade samma mängd ekonomiska indikatorer varje av de år som undersökts. Swedesurvey visade en stor ökning av de sociala indikatorer och en liten ökning av miljöindikatorerna år 2010 vilket var efter riktlinjerna hade införts. År 2013 och 2016 rapporterade de båda återigen noll på de sociala och miljöindikatorerna. Forsen har under samtliga år noll på sina miljöindikatorer. Deras sociala indikatorer minskar lite för varje år.

4.1.9 SJ AB & Transdev Sverige AB

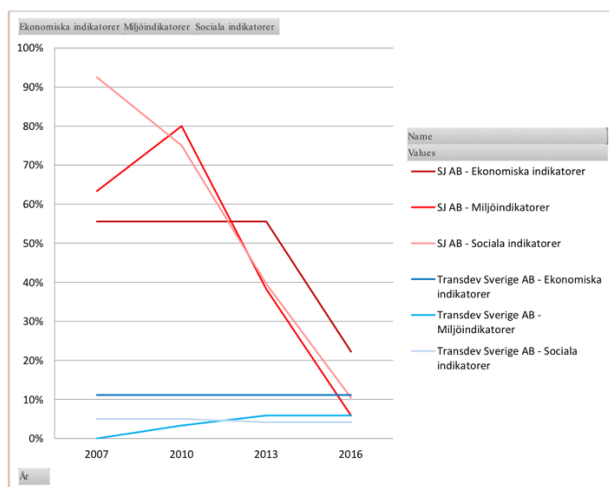

Diagram 9: SJ AB & Transdev Sverige AB

SJ AB

SJ har under samtliga undersökta år upprättat integrerade års- och hållbarhetsrapporter med GRI-index.

Transdev Sverige AB

Transdev har inte bedrivit något hållbarhetsarbete under något av de undersökta åren. Sökning enligt kodningsmallar (finns i bilaga 2 och 3) är genomförd för varje undersökt år i företagens årsredovisningar.

Tolkning av diagram

SJ rapporterade både 2007 och 2010 ett stort antal indikatorer inom samtliga tre område. Detta samtidigt som Transdev rapporterade ett få antal indikatorer. Transdevs trend fortsatte på nästan exakt samma nivå under de kommande åren, medan SJ minskade kraftigt mellan de undersökta åren 2013 och 2016. Räkenskapsåret 2016 rapporterade SJ fler ekonomiska indikatorer än vad Transdev gjorde. Samma räkenskapsår var de sociala och miljömässiga indikatorerna på exakt samma nivå i båda företagen.

4.1.10 Systembolaget AB & Axfood AB

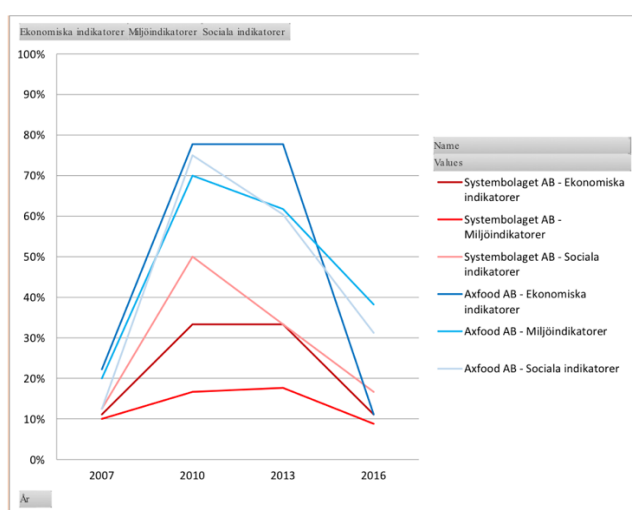

Diagram 10: Systembolaget AB & Axfood AB

Systembolaget AB

År 2007 rapporterar Systembolaget löpande i sin årsredovisning om hållbarhet. Därför genomfördes sökning av ord med hjälp av kodningsmallen i bilaga 2 för det året. För resterande undersökta år finns det integrerade hållbarhetsrapporter i årsredovisningarna med GRI-index.

Axfood Aktiebolag

År 2007 har Axfood endast hållbarhetsrapporterat löpande i sin årsredovisning. Därför genomfördes sökning av ord med hjälp av kodningsmallen i bilaga 2 för det året. Axfood har sedan

använt sig av GRI-index under åren 2010, 2013 och 2016. Vid de två sistnämnda åren har företaget gjort det i separata hållbarhetsrapporter.

Tolkning av diagram

År 2007 rapporterade företagen ungefär lika många indikatorer. År 2010 ökade båda företagen i antal rapporterade indikatorer. Axfood ökade dock i högre grad än av Systembolaget gjorde. En viss minskning skedde år 2013 för båda företagen. Axfood gjorde en stor minskning av rapporterade indikatorer 2016. Företaget låg dock fortfarande högre i antal indikatorer än vad Systembolaget gjorde.

4.1.11 LKAB & Boliden AB

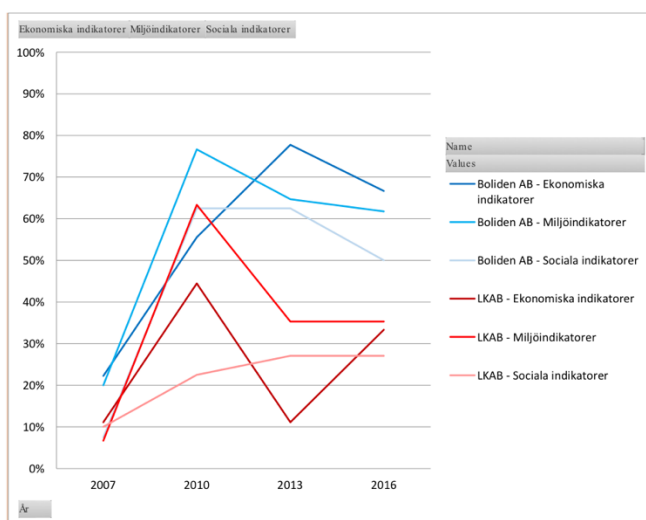

Diagram 11: LKAB & Boliden AB

LKAB

År 2007 upprättades inte någon hållbarhetsrapport utan LKAB rapporterade enbart om hållbarhet i årsredovisningen. Sökning av ord med hjälp av kodningsmallen genomfördes, se bilaga 2. För de resterande undersökta åren, det vill säga 2010, 2013 och 2016, fanns en integrerad hållbarhetsrapport med ett komplett GRI-index.

Boliden AB

Boliden har under samtliga undersökta år redovisat sitt arbete i separata hållbarhetsrapporter. Vidare har företaget under samtliga år, med undantag för år 2007, haft GRI-index i sina rapporter.

Tolkning av diagram

Enligt diagrammet rapporterar Boliden under samtliga år fler indikatorer än LKAB. Boliden låg konstant på en högre nivå än LKAB i antal rapporterade indikatorer inom samtliga områden. År 2016 minskade Boliden inom samtliga områden, samtidigt som LKAB låg kvar på samma samma nivå i de miljömässiga och sociala indikatorerna. En stor ökning skedde i de ekonomiska indikatorerna för LKAB. Trots att en minskning skedde för Boliden så rapporterade de ändå fler indikatorer än LKAB 2016.

4.1.12 Sammanställning

Tabell 2: Sammanställning samtliga företag

År	Statligt företag	Ekonomiska	Miljö	Sociala	År	Privat företag	Ekonomiska	Miljö	Sociala
2007	Arlandabanan Infrastructure AB	11,1%	0,0%	2,5%	2007	Tågfrakt Produktion Sverige AB	11,1%	0,0%	2,5%
2010	Arlandabanan Infrastructure AB	44,4%	3,3%	7,5%	2010	Tågfrakt Produktion Sverige AB	11,1%	0,0%	2,5%
2013	Arlandabanan Infrastructure AB	44,4%	2,9%	6,3%	2013	Tågfrakt Produktion Sverige AB	11,1%	0,0%	2,1%
2016	Arlandabanan Infrastructure AB	33,3%	2,9%	16,7%	2016	Tågfrakt Produktion Sverige AB	11,1%	0,0%	0,0%
2007	Akademiska Hus AB	33,3%	10,0%	2,5%	2007	Akelius Residential Property AB	11,1%	0,0%	2,5%
2010	Akademiska Hus AB	44,4%	30,0%	45,0%	2010	Akelius Residential Property AB	11,1%	0,0%	5,0%
2013	Akademiska Hus AB	44,4%	26,5%	39,6%	2013	Akelius Residential Property AB	11,1%	0,0%	4,2%
2016	Akademiska Hus AB	22,2%	14,7%	12,5%	2016	Akelius Residential Property AB	11,1%	5,9%	0,0%
2007	AB Göta Kanalbolag	11,1%	0,0%	0,0%	2007	Falkenbergs Terminal AB	11,1%	0,0%	5,0%
2010	AB Göta Kanalbolag	44,4%	16,7%	12,5%	2010	Falkenbergs Terminal AB	11,1%	0,0%	7,5%
2013	AB Göta Kanalbolag	33,3%	11,8%	12,5%	2013	Falkenbergs Terminal AB	11,1%	0,0%	2,1%
2016	AB Göta Kanalbolag	44,4%	5,9%	10,4%	2016	Falkenbergs Terminal AB	11,1%	0,0%	0,0%
2007	Lernia AB	22,2%	0,0%	7,5%	2007	Randstad AB	11,1%	3,3%	5,0%
2010	Lernia AB	11,1%	23,3%	17,5%	2010	Randstad AB	11,1%	0,0%	5,0%
2013	Lernia AB	22,2%	0,0%	6,3%	2013	Randstad AB	11,1%	5,9%	18,8%
2016	Lernia AB	22,2%	0,0%	8,3%	2016	Randstad AB	11,1%	0,0%	2,1%
2007	Samhall AB	11,1%	13,3%	10,0%	2007	Sodexo AB	11,1%	0,0%	7,5%
2010	Samhall AB	33,3%	36,7%	57,5%	2010	Sodexo AB	11,1%	0,0%	7,5%
2013	Samhall AB	33,3%	35,3%	47,9%	2013	Sodexo AB	11,1%	0,0%	4,2%
2016	Samhall AB	22,2%	14,7%	14,6%	2016	Sodexo AB	22,2%	11,8%	10,4%
2007	Specialfastigheter Sverige AB	11,1%	10,0%	7,5%	2007	HSB Bostad AB	11,1%	0,0%	0,0%
2010	Specialfastigheter Sverige AB	22,2%	26,7%	25,0%	2010	HSB Bostad AB	22,2%	16,7%	5,0%
2013	Specialfastigheter Sverige AB	11,1%	32,4%	20,8%	2013	HSB Bostad AB	11,1%	23,5%	8,3%
2016	Specialfastigheter Sverige AB	11,1%	11,8%	12,5%	2016	HSB Bostad AB	11,1%	17,6%	8,3%
2007	Sveaskog AB	22,2%	0,0%	7,5%	2007	Stora Enso Skog AB	44,4%	40,0%	30,0%
2010	Sveaskog AB	77,8%	36,7%	55,0%	2010	Stora Enso Skog AB	44,4%	80,0%	62,5%
2013	Sveaskog AB	44,4%	29,4%	50,0%	2013	Stora Enso Skog AB	100,0%	100,0%	97,9%
2016	Sveaskog AB	22,2%	23,5%	20,8%	2016	Stora Enso Skog AB	100,0%	100,0%	95,8%
2007	Swedesurvey AB	11,1%	0,0%	7,5%	2007	Forsen AB	11,1%	0,0%	5,0%
2010	Swedesurvey AB	11,1%	3,3%	20,0%	2010	Forsen AB	11,1%	0,0%	5,0%
2013	Swedesurvey AB	11,1%	0,0%	0,0%	2013	Forsen AB	11,1%	0,0%	2,1%
2016	Swedesurvey AB	11,1%	0,0%	0,0%	2016	Forsen AB	11,1%	0,0%	2,1%
2007	SJ AB	55,6%	63,3%	92,5%	2007	Transdev Sverige AB	11,1%	0,0%	5,0%
2010	SJ AB	55,6%	80,0%	75,0%	2010	Transdev Sverige AB	11,1%	3,3%	5,0%
2013	SJ AB	55,6%	38,2%	39,6%	2013	Transdev Sverige AB	11,1%	5,9%	4,2%
2016	SJ AB	22,2%	5,9%	10,4%	2016	Transdev Sverige AB	11,1%	5,9%	4,2%
2007	Systembolaget AB	11,1%	10,0%	12,5%	2007	Axfood AB	22,2%	20,0%	12,5%
2010	Systembolaget AB	33,3%	16,7%	50,0%	2010	Axfood AB	77,8%	70,0%	75,0%
2013	Systembolaget AB	33,3%	17,6%	33,3%	2013	Axfood AB	77,8%	61,8%	60,4%
2016	Systembolaget AB	11,1%	8,8%	16,7%	2016	Axfood AB	11,1%	38,2%	31,3%
2007	LKAB	11,1%	6,7%	10,0%	2007	Boliden AB	22,2%	20,0%	7,5%
2010	LKAB	44,4%	63,3%	22,5%	2010	Boliden AB	55,6%	76,7%	62,5%
2013	LKAB	11,1%	35,3%	27,1%	2013	Boliden AB	77,8%	64,7%	62,5%
2016	LKAB	33,3%	35,3%	27,1%	2016	Boliden AB	66,7%	61,8%	50,0%

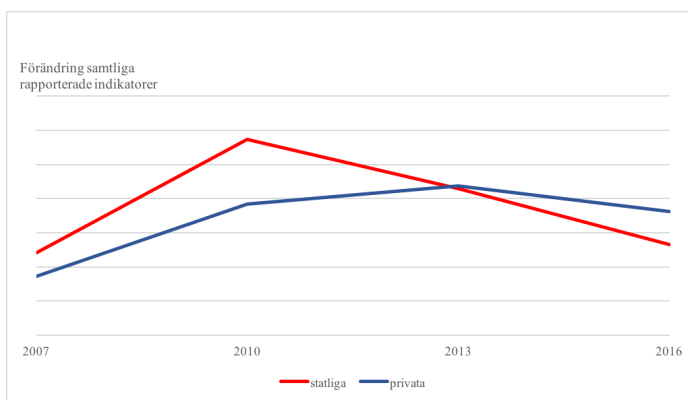

Diagram 12: Förändring av samtliga rapporterade indikatorer

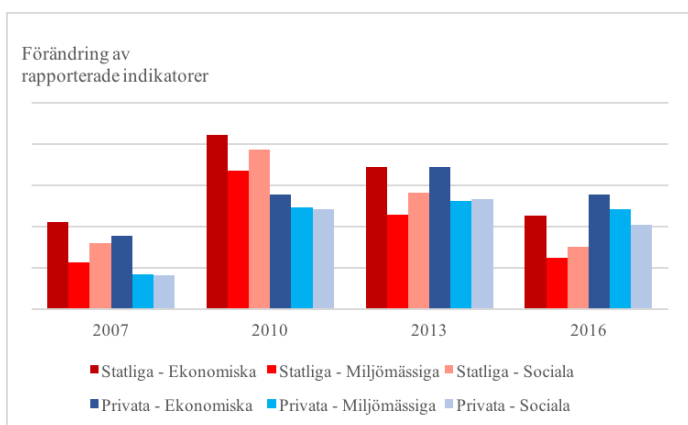

Diagram 13: Förändring av rapporterade indikatorer

4.2 Resultat

Då det finns tre olika kategorier av GRI-indikatorer har det genomförts tolv olika multipla regressionsanalyser, fyra för varje kategori. Fyra analyser har gjorts med antalet rapporterade ekonomiska indikatorer som beroende variabel, ytterligare fyra med de miljömässiga indikatorerna och slutligen fyra med de sociala indikatorerna. Resultatet från de analyser som är signifikanta presenteras nedan, tillsammans med en anova-tabell och modellsummering, där analysens signifikans och förklarandegrad går att finna. Vidare presenteras även korrelationsmatriser för varje beroende variabel tillsammans med de oberoende variablerna vilka går att finna under varje underrubrik nedan. Dessa visar hur korrelerade variablerna är med varandra. Diagram avseende normalfördelning och samtliga tabeller från alla regressionsanalyser går att finna i bilaga 4, 5 och 6.

4.2.1 Ekonomiska indikatorer

Tabell 3: Korrelationsmatris ekonomiska indikatorer

	LogEko	T	Stat	S2007	TStat	Stat2007
LogEko	1					
T	0,94	1				
Stat	0,224*	0,000	1			
S2007	0,232*	0,775	0,000	1		
TStat	0,204*	0,513**	0,688**	0,397*	1	
Stat2007	0,312**	0,346**	0,775**	0,447**	0,889**	1

* = Korrelation signifikant på 0,05-nivån

** = Korrelation signifikant på 0,01-nivån

Resultatet från den första analysen går att se nedan och visar på att de statliga företagen har ökat i antal rapporterade ekonomiska indikatorer. Detta då variabeln Stat är positiv med ett betavärde på 0,312 och ett p-värde på 0,032. Tolerans- och VIF-tal är 1,000 för både Stat och S2007 i denna analys, vilket visar att variablerna är helt oberoende av varandra. Det går dock inte att bekräfta att de statliga företagen börjat rapportera fler indikatorer än vad de privata företagen gör, utan enbart att de har ökat antalet rapporterade ekonomiska indikatorer i hållbarhetsrapporteringen. Detta då p-värdet för samtliga variabler överstiger 0,100 i den andra regressionsanalysen (Se bilaga 4, regression 2).

Tabell 4: ANOVA-tabell regression 1 ekonomiska indikatorer

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	4,430	2	2,215	4,922	,009 ^b
	Residual	38,253	85	,450		
	Total	42,683	87			

a. Dependent Variable: LogEko

b. Predictors: (Constant), S2007, Stat

Tabell 5: Koefficient-tabell regression 1 ekonomiska indikatorer

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	,156	,160		,977	,331	-,110	,422		
	Stat	,312	,143	,224	2,179	,032	,074	,550	1,000	1,000
	S2007	,373	,165	,232	2,257	,027	,098	,647	1,000	1,000

a. Dependent Variable: LogEko

Tabell 6: Modellsummering regression 1 ekonomiska indikatorer

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,322 ^a	,104	,083	,67085

a. Predictors: (Constant), S2007, Stat

b. Dependent Variable: LogEko

Avseende de två andra regressionsanalyser som har genomförts (bilaga 4, regression 3 och 4) med ekonomiska indikatorer som beroende variabel, var endast den analys med Stat och T som förklarande variabler signifikant. Trots att analysen i sig var signifikant var det endast Stat som var signifikant av de variabler som var med i analysen, vilket gjorde att det inte gick att säkerställa något. I analysen med den modererade variabeln TStat var ingen variabel signifikant. Det innebär att det inte går att säkerställa ett samband avseende hur tiden har påverkat rapporteringen, vare sig för statliga eller för privata företag.

4.2.2 Miljömässiga indikatorer

Tabell 7: Korrelationsmatris miljömässiga indikatorer

	LogEnv	T	Stat	S2007	TStat	Stat2007
LogEnv	1					
T	0,028	1				
Stat	-0,181	0,000	1			
S2007	0,152	0,775**	0,000	1		
TStat	-0,148	0,513**	0,688**	0,397**		
Stat2007	-0,096	0,346**	0,775**	0,447**	0,889	1

* = Korrelation signifikant på 0,05-nivån

** = Korrelation signifikant på 0,01-nivån

För analyserna avseende miljöindikatorer (bilaga 5), noteras däremot en hög osäkerhet då ingen av de fyra regressionsanalyserna är signifikanta. Det innebär att det inte går att statistiskt säkerställa att riktlinjerna påverkar utvecklingen av rapporterade miljömässiga indikatorer. De trender som dock går att utläsas, men inte kan bekräftas, är att statliga företag har minskat och de privata företagen har ökat i antalet rapporterade indikatorer.

4.2.3 Sociala indikatorer

Tabell 8: Korrelationsmatris sociala indikatorer

	LogSoc	T	Stat	S2007	TStat	Stat2007
LogSoc	1					
T	0,222*	1				
Stat	0,297**	0,000	1			
S2007	0,314**	0,775**	0,000	1		
TStat	0,304**	0,513**	0,688**	0,397**	1	
Stat2007	0,406**	0,346**	0,775**	0,447**	0,889**	1

* = Korrelation signifikant på 0,05-nivån

** = Korrelation signifikant på 0,01-nivån

Precis som för de ekonomiska indikatorerna, går det för de sociala indikatorerna att säkerställa att statliga företag har rapporterat fler indikatorer efter riktlinjernas införande. Detta beror på att Stat har ett positivt betavärde på 0,652 och ett p-värde för denna variabel på 0,005. Även i denna analys är tolerans- och VIF-tal båda 1,000. Fullständigt resultat från denna analys visas nedan. Dock går det inte att statistiskt säkerställa att de sociala indikatorerna har ökat mer i de statliga företagen än i de privata företagen. Detta beror på att variablerna i analysen där Stat2007 lades till inte är signifikanta (se bilaga 6, regression 2).

Tabell 9: ANOVA-tabell regression 1 sociala indikatorer

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	18,365	2	9,182	8,865	,000 ^b
	Residual	80,791	78	1,036		
	Total	99,155	80			

a. Dependent Variable: LogSoc

b. Predictors: (Constant), S2007, Stat

Tabell 10: Koefficient-tabell regression 1 sociala indikatorer

Coefficients ^a										
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	,747	,254		2,938	,004	,324	1,170		
	Stat	,652	,226	,295	2,883	,005	,276	1,029	1,000	1,000
	S2007	,799	,262	,312	3,049	,003	,363	1,236	1,000	1,000

a. Dependent Variable: LogSoc

Tabell 11: Modellsummering regression 1 sociala indikatorer

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,430 ^a	,185	,164	1,01773

a. Predictors: (Constant), S2007, Stat

b. Dependent Variable: LogSoc

Avseende de två andra regressionsanalyserna med sociala indikatorer som beroende variabel (bilaga 6, regression 3 och 4) var testet med T och Stat signifikant med ett p-värde på 0,004. Även p-värdet för de båda variablerna var under 0,1 med 0,046 för T och 0,007 för Stat. Resultatet från denna analys visar att tiden har påverkat rapporteringen positivt för de statliga företagen, då betavärdet för variablerna är 0,072 för T och 0,643 för Stat. Däremot går det inte att säkerställa att de privata företagen har ökat över tid, då den enda variabel som är signifikant i den fjärde analysen är Stat. Det innebär att det inte går att uttala en ökning utifrån detta.

Tabell 12: ANOVA-tabell regression 3 sociala indikatorer

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	13,263	2	6,632	6,022	,004 ^b
	Residual	85,892	78	1,101		
	Total	99,155	80			

a. Dependent Variable: LogSoc

b. Predictors: (Constant), Stat, T

Tabell 13: Koefficient-tabell regression 3 sociala indikatorer

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,037	,225		4,599	,000	,662	1,412		
	T	,072	,036	,214	2,027	,046	,013	,132	,999	1,001
	Stat	,643	,233	,291	2,757	,007	,255	1,032	,999	1,001

a. Dependent Variable: LogSoc

Tabell 14: Modellsummering regression 3 sociala indikatorer

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,366 ^a	,134	,112	1,04937

a. Predictors: (Constant), Stat, T

b. Dependent Variable: LogSoc

4.3 Hypotesprövning

De analyser som legat till grund för att besvara hypotes 1a-c är de första och andra (regression 1 och 2 i bilaga 4, 5 och 6), det vill säga de med variablerna Stat, S2007 och Stat2007. För att

kunna förkasta eller bekräfta hypotes 2a-c, kommer analys tre och fyra tolkas (regression 3 och 4 i bilaga 4, 5 och 6). Av dessa hypoteser är det främst den fjärde regressionsanalysen som står i fokus. Resultaten i ovanstående avsnitt, leder till att studiens utformade hypoteser kan besvaras på följande sätt:

Hypotes 1a: Företag som omfattas av de statliga riktlinjerna om hållbarhet rapporterar fler ekonomiska GRI-indikatorer än företag som inte omfattas av riktlinjerna.

I den första analysen (bilaga 4, regression 1) visar variabeln Stat en ökning bland statliga företags rapportering av ekonomiska indikatorer efter riktlinjernas införande. För att kunna bekräfta att de statliga företagen har ökat mer än de privata företagen, behöver variablerna i den andra analysen (bilaga 4, regression 2) vara signifikanta. Samtidigt behöver det sammanlagda betavärdet för Stat och Stat2007 vara högre än betavärdet för S2007, som i detta fall visar effekten för de privata företagen. Eftersom $p < 0,1$ inte uppfylls för variablerna i den andra regressionsanalysen och de således inte är signifikanta, går det dock endast att säkerställa att de statliga har ökat sin rapportering. Det går däremot inte att statistiskt säkerställa att deras ökning är större än de privata företagens. Detta leder till att hypotes 1a förkastas.

Hypotes 1b: Företag som omfattas av de statliga riktlinjerna om hållbarhet rapporterar fler miljömässiga GRI-indikatorer än företag som inte omfattas av riktlinjerna.

För rapporteringen av miljömässiga indikatorer visar trenden att de statliga företagen har minskat då betavärdet är negativt både i det första och andra testet (bilaga 5, regression 1 och 2). Ingen av variablerna uppfyller dock $p < 0,1$ vilket innebär att det inte kan statistiskt säkerställas. Genom att studera betavärdet för S2007 går det att utläsa att de privata företagen har ökat antalet rapporterade miljömässiga indikatorer. Detta går dock inte heller att statistiskt säkerställas då signifikansnivån är för hög (se bilaga 5, regression 1 och 2). Sammanfattningsvis leder detta till att hypotes 1b förkastas.

Hypotes 1c: Företag som omfattas av de statliga riktlinjerna om hållbarhet rapporterar fler sociala GRI-indikatorer än företag som inte omfattas av riktlinjerna

Analys ett och analys två visar att även hypotes 1c förkastas. Den första analysen (bilaga 6, regression 1) visar ett betavärde på 0,652 och ett p-värde på 0,05, vilket är inom kravet $p < 0,1$ för signifikans. Det visar därmed att statliga företag har ökat sin rapportering av de sociala indikatorerna. För att kunna bekräfta hypotesen måste variablerna i analys två (bilaga 6, regression 2) vara signifikanta. Betavärdet för variablerna Stat och Stat2007 behöver samtidigt vara

högre än betavärdet för S2007 i den andra analysen (bilaga 6, regression 2). Detta för att kunna visa att statliga företag redovisar fler sociala indikatorer än privata företag som undersöks i studien. Eftersom detta inte inträffar leder det till att hypotes 1c förkastas.

Hypotes 2a: Riktlinjerna för hållbarhetsrapportering har lett till ett ökat antal rapporterade ekonomiska indikatorer även hos de företag som ej omfattas av riktlinjerna.

För att se om de privata företagen har ökat sin rapportering över tid, gäller det att studera betavärdet för variabeln T i denna analys (bilaga 4, regression 3 och 4). Avseende de ekonomiska indikatorerna är betavärdet för T är 0,019, vilket indikerar en svag ökning över tid. Dock är p-värdet 0,548, vilket inte uppfyller $p < 0,1$. Detta leder till att hypotes 2a förkastas.

Hypotes 2b: Riktlinjerna för hållbarhetsrapportering har lett till ett ökat antal rapporterade miljömässiga indikatorer även hos de företag som ej omfattas av riktlinjerna.

Avseende de miljömässiga indikatorerna visas en trend på en ökning för de privata företagen. Detta beror på att betavärdet för T är 0,032. Som tidigare nämnts visar även resultatet i analyserna (bilaga 5, regression 3 och 4) att de statliga företagen har minskat i antalet rapporterade miljömässiga indikatorer. Då signifikansnivån för T är 0,652 uppfyller inte kravet för $p < 0,1$. Detta leder till att hypotes 2b förkastas.

Hypotes 2c: Riktlinjerna för hållbarhetsrapportering har lett till ett ökat antal rapporterade sociala indikatorer även hos de företag som ej omfattas av riktlinjerna.

Variabeln T i den fjärde analysen (bilaga 6, regression 3 och 4) har ett betavärde på 0,081, vilket indikerar en ökning av de rapporterade sociala indikatorerna för de privata företagen. Signifikansnivån för variabeln T är 0,123, och kravet för $p < 0,1$ uppfylls därför inte. Det går därmed inte att statistiskt säkerställa ökningen hos de företag som inte omfattas av riktlinjerna. Det leder till att hypotes 2c förkastas.

4.3.1 Sammanställning av hypotesprövning

För att summera hypotesprövningen har samtliga hypoteser, av ovanstående anledningar, förkastats. Det går därmed inte att bekräfta att företag som omfattas av riktlinjerna rapporterar fler indikatorer än de som inte omfattas. Det går inte heller att bekräfta att riktlinjerna har bidragit till att även de företagen som ej omfattas av riktlinjerna har ökat sin rapportering.

Tabell 15: Summering av hypotesprövning

	A	B	C
1	Statliga företag rapporterar fler indikatorer, men det går inte att statistiskt säkerställa att de har rapporterat fler indikatorer än privata företag Slutsats: Förkastas	Statliga företag har minskat, samtidigt som de privata har ökat, men detta går inte att statistiskt säkerställa Slutsats: Förkastas	Statliga företag rapporterar fler indikatorer, men det går inte att statistiskt säkerställa att de rapporterar fler indikatorer än privata företag Slutsats: Förkastas
2	Liten ökning över tid för privata företag, men det går inte att statistiskt säkerställa Slutsats: Förkastas	Privata företag tenderar till att ha ökar över tid, men det går inte att statistiskt säkerställa Slutsats: Förkastas	Privata företag har ökat och har dessutom ökar mer än de statliga företagen. Dock går det inte att statistiskt säkerställa Slutsats: Förkastas

5. Analys

I kommande avsnitt analyseras den insamlade datan med hjälp av valda teorier. Vidare diskuteras även resultatet från hypotesprövningen från föregående avsnitt.

5.1 Institutionell teori

Utifrån institutionell teori har tre hypoteser utformats. Hypotesterna syftar till att bekräfta om företag som omfattas av riktlinjerna för hållbarhetsrapportering har rapporterat fler indikatorer än de som inte omfattas dem. Utifrån de första regressionsanalyserna för varje kategori (regression 1 i bilaga 4, 5 och 6) gick det att bekräfta att de statliga företagens rapportering av både ekonomiska och sociala indikatorer fått en positiv effekt. Dock gick det inte att bekräfta att de har rapporterat fler indikatorer än de privata företagen, varvid hypoteserna 1a-c förkastades. Utifrån diagram 12 i empiriavsnittet går det att utläsa en trend där statliga företag rapporterar allt fler indikatorer mellan åren 2007 och 2010. År 2013 och år 2016 visar däremot de statliga företagen en minskning av antalet rapporterade indikatorer.

Enligt Meyer och Rowans (1977) teori om decoupling, kan ett gap skapas mellan vad företaget rapporterar till sina intressenter i de externa rapporterna och vad de faktiskt gör i praktiken. Detta kan exemplifieras med företagets hållbarhetsrapportering. Före implementeringen av GRI G4 hade företag möjlighet att kunna rapportera så många indikatorer som möjligt. Detta grundas i att indikatorerna i det nya ramverket är mer specifika än de tidigare, samt att det inte fanns ett väsentlighetskrav i GRI G3 som det nu finns i GRI G4. Väsentlighetskriteriet förändrade rapporteringen av GRI-indikatorer eftersom företagen tidigare kunde rapportera så många indikatorer som möjligt, utan att de hade en väsentlig anknytning till verksamheten. Det gamla ramverket gjorde att ett gap skapades mellan de formella förväntningarna och det arbete som faktiskt utfördes av företagen. I GRI G4 ska istället endast de indikatorer som är väsentliga för företagets verksamhet rapporteras, vilket har bidragit till att gapet har minskat. De statliga företagens minskning av antal rapporterade indikatorer kom i samband med att GRI G4 introducerades. År 2010 visade de statliga företagen externa hållbarhetsrapporter som innehöll ett stort antal GRI-indikatorer, vilket innebar att de uppfattades som mer legitima och ansvarstagande. År 2013 och 2016 var antalet rapporterade indikatorer i de statliga företagen lägre än vad de var år 2010. Den minskning som har skett mellan år 2010 och 2013, kan förklaras utifrån att företagen blev medvetna om det gap som fanns mellan rapporteringen och vad de faktiskt

gjorde i praktiken mot intressenterna. Det kan vara så att de tog till sig och tolkade de statliga riktlinjerna på ett annat sätt än vad de gjort tidigare och därför kan en nedgång av de totala rapporterade indikatorerna utläsas (se diagram 12). Minskningen från år 2013 till år 2016 kan däremot bero på att indikatorerna i GRI G4 var mer specifika än tidigare samt att väsentlighetskriteriet infördes. Minskning som de har gjort kan bero på att de inte längre kan uppfylla kriterierna för indikatorerna i GRI G4. Gapet kan därmed ha minskat som en följd av detta och processen har därmed försvårats.

I statliga företag som exempelvis SJ, Sveaskog och Samhall, är det tydligt att antalet rapporterade indikatorer i hållbarhetsrapporterna har minskat mellan åren 2013 och 2016, vilket kan utläsas ur diagrammen i avsnitt "4.1 Företag". Förutom att nedgången i företagen kan bero på väsentlighetskriteriet i GRI G4, kan det även vara så att företagen har haft ett gap mellan hållbarhetsrapporteringen och det faktiskt utförda arbetet. I diagrammet under avsnitt 4.1.7 kan det utläsas att det privatägda företaget Stora Enso redovisar mer än 90 % av indikatorerna år 2013 och 2016. Eftersom Stora Enso verkar i en liknande bransch som Sveaskog, borde antalet väsentliga indikatorer för företagets verksamheter vara mer lika än vad som påvisas i diagrammet. Under perioden har Sveaskogs antal rapporterade indikatorer minskat kraftigt, samtidigt som Stora Enso har bibehållit ett högt antal indikatorer. Detta kan bero på att Sveaskog tidigare har haft ett gap mellan vad de rapporterar och vad de faktiskt gör. I samband med att GRI G4 och dess väsentlighetskriterie implementerades så minskade företagets gap. Till skillnad från Sveaskog så bibehåller Stora Enso ett högt antal rapporterade GRI indikatorer. Detta kan bero på att de utvecklar eller redan bedriver ett så omfattande hållbarhetsarbete som de väljer att redovisa. År 2007 och år 2010 var Sveaskog och Stora Enso på ungefär samma nivå, men när GRI G4 introducerades år 2013 förändrades företagets rapportering då Stora Enso ökade och Sveaskog minskade. Detta kan bero på att Stora Enso hade möjligheten till att rapportera fler indikatorer trots väsentlighetskriteriet eftersom de fortfarande gjorde det som de rapporterade. Det innebär att ett gap inte uppstod mellan företaget och dess hållbarhetsrapportering. Sveaskogs nedgång kan däremot förklaras utifrån att de inte längre uppfyllde väsentlighetskriteriet för verksamhetens indikatorer. Det bidrog till att de inte längre kunde rapportera lika många indikatorer, vilket resulterade i hållbarhetsrapporteringens nedgång.

Konkurrensdriven isomorfism beskriver hur företag inom samma bransch ställs inför samma begränsningar och påtryckningar från externa aktörer. Det är dessa externa tryck som påverkar företag att göra vissa val i sin verksamhet och när organisationer ställs inför samma typ av

påtryckningar, tenderar de att agera på liknande sätt. Det kan vara övergripande strukturer som påverkar hela företagens riktning, men även mindre strategier som påverkar vissa delar eller arbetsprocesser inom företaget. Teorin förklarar framförallt hur organisationer tenderar att efterlikna mer effektiva konkurrenter i samma bransch, för att själva kunna behålla sin position på marknaden. Vad gäller hållbarhetsrapporteringen säger teorin att framgångsrika företag har unika egenskaper, eller sticker ut på just sin nischmarknad. Andra företag som inte är tillräckligt konkurrenskraftiga i jämförelse tvingas att antingen applicera ett effektivare arbetssätt, eller riskera att drabbas av nackdelar på marknaden. Baserat på ovanstående resonemang, kommer konkurrensdriven isomorfism skapa en mer homogen och snarlik rapportering av hållbarhetsarbete på marknaden. Med den analysen av teorin, kan det argumenteras för att när riktlinjerna införs och de statliga företagen ökar sin rapportering, måste även privata bolag förändra sitt arbetssätt för att fortsatt kunna konkurrera. På så sätt kan ökningen även hos de privata företagen förklaras.

Det går att finna en koppling mellan institutionell isomorfism och hållbarhetsrapportering då riktlinjerna skapar ett externt tryck på de statliga företagen. Det externa trycket skapas utifrån förväntningarna på att de statliga företagen ska hållbarhetsrapportera. Som tidigare nämnts i teorin, innebär tvingande isomorfism att företag kan utsättas för formellt tryck från andra organisationer som de är beroende av, exempelvis från statliga institutioner. De kan även utsättas för ett informellt tryck från exempelvis intressenter. En av de statligt ägda företagens primära intressenter är deras ägare, det vill säga staten. De riktlinjer som regeringen införde för företag med statligt ägande lydde under principen "följa eller förklara". De statliga företagen kunde därför välja att göra en avvikelse från dessa så länge de kunde motivera varför. Inget av de undersökta statliga företagen valde dock att göra någon avvikelse från riktlinjerna.

När riktlinjerna för hållbarhetsrapportering enligt GRI för statligt ägda företag infördes, går det med hjälp av de statistiska analyserna att se en positiv effekt avseende rapporteringen av ekonomiska och sociala indikatorer. Dock gick det inte att bekräfta utifrån de statistiska analyserna då samtliga p-värden gällande de miljömässiga indikatorerna översteg 0,1. Det gick heller inte att utläsa en trend att de statliga företagen möjligtvis ändå ökat sin rapportering av miljömässiga indikatorer utan snarare tvärtom. Detta då betavärdet i detta fall var negativt. När en av de statliga företagens primära intressenter skapar förväntningar och därigenom ett tryck på företagen att hållbarhetsrapportera är det förstående att de väljer att följa dessa riktlinjer då de vill tillfredsställa sina intressenter. Genom införandet av riktlinjerna har de statliga företagen utsatts

för externt tryck, som har formell och informell karaktär. Det formella trycket är riktlinjerna, som sedan följs av ett informellt tryck i form av att företagets intressenter måste tillgodoses. Det bidrar till att det formella och informella trycket hamnar i en beroendeställning av varandra. Om inte företaget följer riktlinjerna, kan inte intressenterna tillgodoses. Således innebär det att företagen i detta fall behöver kunna motsvara förväntningarna av formell karaktär för att ha möjlighet att även leva upp till de informella förväntningarna och vice versa.

Ytterligare externt tryck uppstod när GRI G4 började gälla. Det bidrog till att de statliga företagen ännu en gång blev tvingade att tillämpa ett nytt ramverk med uppdaterade riktlinjer och indikatorer. Om företagen inte hade valt att anpassa sig efter de nya indikatorerna hade de således inte motsvarat förväntningarna från intressenterna, i detta fall staten och företagens ledning. En av anledningarna till att företagen fortsatte att följa riktlinjerna kan bero på att de ville uppfylla de informella förväntningarna. Utifrån detta går det att ifrågasätta om de statliga företagen hade kunnat utforma hållbarhetsrapporter mer anpassade för sin verksamhet om de själva fått välja ramverk att arbeta med. Ett exempel är HSB som inte omfattats av riktlinjerna då detta är ett privat företag. HSB har ett lågt antal rapporterade GRI-indikatorer som inte överstiger mer än 20% under de undersökta åren (se diagram 6 i empiriavsnittet), trots att de haft separata och utförliga hållbarhetsrapporter. HSB har istället främst använt sig av olika ISO-standarder i sin hållbarhetsrapportering, vilket kan förklara varför de hade lågt antal rapporterade GRI-indikatorer. Detta kan bero på att HSB ansett att ISO-standarderna är lättare att applicera på deras verksamhet, samt att de kan ge en mer rättvisande bild än vad GRI:s ramverk kan göra.

Härmande isomorfism innebär enligt teorin, att organisationer under press tenderar att efterlikna andra organisationer inom samma bransch som kan uppfattas som framgångsrika eller legitima. Det går därför att likna hållbarhetsrapportering som ett konkurrensmedel. När samtliga statliga företag började rapportera enligt GRI:s ramverk innebär det att de statliga företagen kunde använda det som ett konkurrensmedel mot de privata företagen. När även den generella nivån på hållbarhetsrapportering sedan ökade på grund av riktlinjerna, skapade det en högre marknadsstandard dit många privata företag inte kunde nå. I diagram 12 i empiriavsnittet går det att utläsa att under år 2007 och år 2010 redovisar de statliga företagen betydligt fler indikatorer än de privata företagen. År 2013 har det skett en nedgång för de statliga företagen och de privata företagen har gjort en uppgång. Det resulterar i att de befinner sig på samma nivå för samtliga rapporterade indikatorer, enligt diagram 12. De statliga företagen kan därmed ses som ett föredöme och, enligt teorin om härmande isomorfism, kan detta leda till att privata företag

tar efter deras rapportering. De privata företagen började således att upprätta hållbarhetsrapporter på på liknande sätt för att uppnå samma antal indikatorer.

Normativ isomorfism bidrar till att företagen påverkas utav de normer och riktlinjer som råder. Det innebär att normer och riktlinjer påverkar hur företagen kan agera i samhället, samt hur företagets rapporter ska utformas. Detta kan ses som positivt eftersom en enhetlig metod skapas för företagen att tillämpa när hållbarhetsrapporterna ska utformas. Detta, samt en ökad professionalism, leder till att företagen arbetar allt mer lika varandra, även gällande hållbarhetsredovisning. Som nämnts i teoridelen, menar DiMaggio och Powell (1983) att personer med liknande akademisk bakgrund har liknande förhållningssätt, tankar och attityder. Detta är något som individerna sedan kan ta med sig in i den organisation som de arbetar i. Den kunskap och utbildning som individerna får hos sin arbetsgivare angående hållbarhetsrapportering, kan även tillämpas hos framtida arbetsgivare. Det innebär att kunskapen sprids genom individerna och organisationerna förändras över tid när även riktlinjerna förändras. Då individerna, utifrån teorin, har liknande förhållningssätt och tankar går det även att tänka sig att de kan ha liknande förväntningar på sina respektive arbetsgivare angående till exempel hållbarhetsarbete och då även redovisningen av detta.

Sammanfattningsvis kan det sägas att samtliga delar av institutionell teori kan hjälpa till att förklara den utveckling av antalet rapporterade indikatorer som har skett under de undersökta åren. Gällande både ekonomiska och sociala indikatorer går det att säkerställa att de statliga företagen har ökat i antal rapporterade indikatorer de första åren efter införandet av riktlinjerna. Det visar att riktlinjerna initialt fick den önskade effekten. Samtidigt kan det inte statistiskt säkerställas att de statliga företagen rapporterar mer än privata företag efter införandet. Det innebär att det inte heller kan konstateras att det är tack vare regeringens riktlinjer som hållbarhetsrapporteringen ökar.

5.2 Diffusionsteori

Utifrån Rogers (2003) teori om spridning av innovationer behöver inte en innovation vara något nytt. Huvudsaken är istället att den betraktas som ny av företagen. Utifrån detta resonemang kan därför hållbarhetsarbete och hållbarhetsrapportering betraktas som innovationer. För att en organisation ska kunna ta åt sig och bibehålla en innovation, krävs det att de blir övertygade av värdet och att den kan implementeras i arbetet. I samband med införandet av riktlinjerna för de

statliga företagen, kan det utifrån diffusionsteorin tänkas att de statliga företagen hoppade över de två initiala stegen i Rogers modell, nämligen kunskap och övertygelse. Istället togs ett beslut av staten som avsåg samtliga statliga företag och de fick därmed inte möjligheten att på egen hand ta in kunskap om och skapa sig en egen uppfattning av innovationen. Genom att företagen inte får möjligheten att i egen takt ta åt sig innovationen, kan det innebära att de inte förstår värdet av den eller de fördelar som den kan medföra i framtiden. Detta kan försvåra processen att implementera innovationen, i detta fallet hållbarhetsrapporteringen, i verksamheten. Ovanstående resonemang kan vara en förklaring till varför de statliga företagen minskar antalet rapporterade indikatorer efter en tidigare initial ökning. De blir därmed påtvingade ett arbetssätt som de inte själva valt. Det innebär att de måste anpassa sig efter gällande riktlinjer och sedan skapa ett eget arbetssätt utifrån dessa. Däremot har de privata företagen utan tvång kunnat ta emot innovationen och själva kunnat välja om de vill implementera den i verksamheten. De har i sin egen takt kunnat låta sig övertygas om värdet av innovationen, samt hur de bäst kan integrera den i verksamheten. De privata företagen har även kunnat ta lärdom av de statliga företagens kunskap och hur de har arbetat med hållbarhetsrapportering. Det bidrar till att de har kunnat skapa ett arbetssätt som är optimalt för sin verksamhet.

Studiens empiriska material visar att det redan år 2007 fanns privata företag som redovisade ett större antal rapporterade indikatorer. Efter granskning av den insamlade data för räkenskapsåret 2007, kan det dock utläsas att de statliga företagen redovisade fler indikatorer år 2007. Efter att regeringens riktlinjer för statligt ägda företag infördes för räkenskapsåret 2008, ökade de statliga företagens rapportering av GRI-indikatorer. Den insamlade datan som är statistiskt testad visar tydligt signifikanta värden på en ökning av antalet rapporterade indikatorer, vilket kan utläsas i de första regressionsanalyserna för varje kategori i bilaga 4, 5 och 6 (regression 1). Utifrån diffusionsteori kan det innebära att de statliga företagen fick rollerna som innovators och early adopters. Utifrån detta resonemang kan de privata företagen istället klassificeras som early majority, late majority och i viss mån laggards. Detta grundas utifrån de fem stegen avseende hur en organisation kan ta till sig en innovation. De statliga företagen blev i samband med införandet av riktlinjerna tvingade till att bli innovators och early adopters. Detta, som tidigare nämnts, kan innebära att de själva inte blivit övertygade om värdet av innovationen och hur de därmed ska tillämpa den i verksamheten. De privatägda företagen har istället haft möjligheten till att välja om de skulle ta till sig innovationen eller inte och kunnat ta lärdom av de statliga företagens arbete.

En alternativ synvinkel kan istället vara att studera hur de privata företagen tar upp innovationen. Studien visar att det finns ett antal företag som alla har rapporterat fler indikatorer än sitt matchade statliga företag, trots att de inte har haft riktlinjer att följa. Privata företag som har rapporterat fler indikatorer än det statliga företaget är framförallt Stora Enso, Boliden och Axfood. Dessa privata företag har tidigt valt att fokusera på hållbarhetsarbete och hållbarhetsrapportering. Rapporteringen av detta arbete har dessutom gjorts med hjälp av GRI:s ramverk. Enligt Rogers teori om spridning av innovationer, skulle dessa företag istället kunna klassificeras som innovators eller early adopters. Rogers menar utifrån teorin, att innovators ofta är riskbenägna, välutbildade och intresserade av att följa utvecklingen. Även den senare gruppen, early adopters, är relativt snabba att ta till sig en innovation. På en konkurrensutsatt marknad, som alla tre företagen verkar på, måste konkurrensfördelar skapas. Genom att tidigt applicera innovationer kan företagen i fråga skapa konkurrensmedel, som i sin tur skapar en fördel på marknaden. Utifrån denna synvinkel kan de statliga företagen klassificeras som late majority och laggards eftersom de inte använder hållbarhetsrapporteringen på liknande sätt, som ett konkurrensmedel. En anledning till att det kan vara på detta vis är att de statliga företagen, i och med att regeringens riktlinjer infördes, blev tvingade att hållbarhetsrapportera. Det var därför inget frivilligt val de gjorde för att få konkurrensfördelar. Således innebär det att det uppstår en annan effekt och företagen klassificeras på motsatt sätt till skillnad från resonemanget i stycket ovan. Utifrån denna synvinkel är de statliga företagen längre bak i utvecklingen av hållbarhetsrapportering och bör förändra sitt synsätt angående detta. Från att de tidigare ha rapporterat enbart på grund av tvång, till att i framtiden använda det som ett konkurrensmedel för att skapa fördel på marknaden.

Med hjälp av de sista två regressionsanalyserna för varje kategori (regression 3 och 4 i bilaga 4, 5 och 6) har det insamlade datamaterialet analyserats. Detta för att försöka hitta samband som kan bekräfta om riktlinjerna för statliga företag spridit sig som en frivillig innovation och även positivt påverkat de privata företagens hållbarhetsredovisning över tid. För samtliga tre kategorier av indikatorer visar analyserna på positiva betavärden. Samtliga resultat tyder därför på en positiv ökning över tid för privata företags hållbarhetsrapportering, dessutom framgår det en större ökning för rapporterade sociala indikatorer hos privata företag än hos de statliga företagen. Trots den positiva trenden förkastades hypoteserna 2a-c, då ingen av analyserna når tillräckligt hög signifikans för att kunna statistiskt säkerställas. Det går med andra ord inte att bekräfta den positiva trenden för privata företags rapportering av hållbarhetsarbete efter regeringens riktlinjer för statliga företag infördes.

Sammanfattningsvis kan det med hjälp av betavärden i analys tre och fyra (regression 3 och 4 i bilaga 4, 5 och 6) för de olika kategorierna utläsas en ökning i de privata företagens rapportering av GRI-indikatorer över tid. Dock är detta inget som kan bekräftas då p-värdet är alldeles för högt. Efter att de statligt ägda företagen började rapportera enligt de riktlinjer som staten utfärdat hamnade de privata företagen efter. Dock går det att se en ökning av antalet rapporterade indikatorer hos de privata företagen över tid, även om det inte kan säkerställas statistiskt. Enligt diffusionsteorin kan en potentiell ökning bero på att de privata företagen tagit till sig idén om hållbarhetsrapportering tidigt. De privata företagen har använt hållbarhetsrapporteringen för att skapa en konkurrensfördel på marknaden, vilket de statliga företagen inte gjort på samma sätt.

5.3 Samband teorier

Utifrån studiens valda teorier finns samband mellan institutionell teori och diffusionsteori. Ett av de tydligaste är Rogers teori om hur innovationer kan spridas, vilket kan ha samband med härmande isomorfism. När företag som inte tidigare har hållbarhets redovisat ska börja arbeta med det kan det finnas viss osäkerhet hur detta ska göras på bästa sätt. Det kan vara så att de studerar andra företag som de uppfattar som legitima och framgångsrika, och börjar därefter arbeta som dessa företag. Det går därför att argumentera för att anledningen till att de privata företagen har ökat i antalet rapporterade indikatorer dels beror på härmande isomorfism och inte på grund av diffusionsteorin.

Samtidigt kan även normativ isomorfism ha påverkat de privata företagens utveckling. I takt med att människor byter arbetsgivare, vidareutbildar sig och får intryck utanför organisationen, kan det bidra till att organisationer blir mer och mer lika varandra. Det behöver därför inte enbart vara spridningen av en innovation, i detta fall hållbarhetsredovisning, som leder till att företag blir mer och mer lika varandra. Istället kan spridningen vara att de anställda delar sin kunskap och erfarenhet mellan varandra och mellan organisationer och på detta sätt påverkar företagen att arbeta på ett visst sätt som kan sägas vara normgivande. På detta sätt är normativ isomorfism och diffusionsteori högst sammankopplade. I takt med att hållbarhetsrapportering blir allt vanligare kan det leda till att det skapas mer normer och uppfattningar om hur det ska genomföras.

Precis som att de privata företagens utveckling kan kopplas till institutionell teori och härmande isomorfism, kan även de statliga företagens utvecklingen jämföras med diffusionsteori. Under avsnitt "5.2 Diffusionsteori" analyseras huruvida det är de privata företagen som är innovators och early adopters, samt om de har tagit till sig idén om hållbarhetsrapportering för att använda detta som ett konkurrensmedel. I detta fall kan de statliga företagen ses som early majority, late majority och laggards då de utifrån detta synsätt inte arbetar med hållbarhetsredovisning på samma sätt. I detta fall kan det istället vara en kombination av diffusionsteori och institutionell teori. Diffusionsteori behandlar hur idéer sprids i kombination med hur ett företag tar till sig och frivilligt applicerar dessa idéer. Enligt institutionell teori är det istället riktlinjerna som ställer ett externt krav på att de statliga företagen faktiskt utför det som de rapporterar. De ställer sig därför olika till hållbarhetsrapporteringen, där privata företag använder det som ett medel för att skaffa sig konkurrensfördelar. De statliga företagen i sin tur behöver möjligtvis längre tid på sig för att utforma sitt arbete om hållbarhet och hållbarhetsrapportering.

Slutligen bör det även lyftas fram att övergången från ramverket GRI G3 till G4 och införandet av väsentlighetskriteriet har haft en betydande roll för utvecklingen av hållbarhetsrapportering. Detta är något som påverkat de statliga företagen, men även de privata företagen som använder sig av GRI-ramverket. En sådan tydlig nedgång i antalet rapporterade indikatorer för både statliga och privata företag, framförallt mellan de två senare undersökta åren, kan till stor del bero på det nya och mer specifika ramverket. Väsentlighetskriteriet som anger att företag endast ska lägga tid på hållbarhetsarbete som är direkt kopplat till den bedrivna verksamheten verkar ha fått önskad effekt.

6. Slutsats

I denna avslutande del presenteras studiens slutsats och följs av en kortare diskussion. Vidare presenteras även förslag på fortsatt forskning inom studiens område.

6.1 Resultat

Utifrån resonemanget i analysen kan en slutsats dras att riktlinjerna inte bidragit till att skapa en mer fullständig hållbarhetsrapportering utifrån GRI:s ramverk. För de statliga företagen, vilka påverkas av riktlinjerna, har endast en initial ökning av antalet ekonomiska och sociala indikatorer kunnat bekräftas. Det går vidare inte att bekräfta hypotes 1a-c gällande att statliga företagen rapporterar fler indikatorer än vad de privata gör. Det går däremot att se att införandet av GRI G4 bidragit till att många statliga företag minskat i antalet rapporterade indikatorer. Detta visar att de statliga riktlinjerna inte har bidragit till en mer fullständig hållbarhetsrapportering utifrån GRI:s ramverk.

Hypotes 2a-c som undersöker om privata företag, det vill säga de företag som inte omfattats av riktlinjerna, har ökat sin hållbarhetsrapportering och om de således har påverkats positivt av dessa. Avseende dessa företag, har det dock inte gått att säkerställa någon förändring, varken positiv eller negativ. Detta, som tidigare nämnts, beror det på att de analyserna (regression 3 och 4 i bilaga 4, 5 och 6) visade upp för höga p-värden.

Sammanfattningsvis bidrar detta till slutsatsen att det inte är riktlinjerna som skapar en ökad hållbarhetsrapportering och införandet av riktlinjerna har därmed inte har spelat någon roll för företagens hållbarhetsrapportering.

6.2 Diskussion

Utifrån genomförd studie är vi medvetna om att resultatet är begränsat då det endast är GRI-indikatorerna som har tagits i beaktning. Det kan finnas aspekter som GRI:s ramverk inte beaktar, men som ändå klassificeras som hållbarhetsarbete utifrån andra ramverk. Den kodningsmall som studien baseras på innehåller inte de branschspecifika indikatorerna. Då de indikatorer som använts inte ändras utifrån vilken bransch ett företag är verksamma inom, kan

även det påverka studiens resultat. Företag inom olika branscher kan ha olika lätt för att applicera indikatorerna på sin verksamhet och därmed kunna rapportera dem. Vi är medvetna om att andra alternativ till GRI finns och att företag kan upprätta omfattande hållbarhetsrapporter även utan att följa GRI:s ramverk. Företag som inte upprättar hållbarhetsrapporter enligt GRI:s indikatorer kan därmed få ett sämre resultat i den här studien. GRI är dock ett av de mest använda ramverken för hållbarhetsrapportering i världen och enligt de statliga riktlinjerna som undersöks, ska GRI tillämpas. Av den anledningen är det relevant att utgå från detta ramverk och de statliga företagen som riktlinjerna omfattar.

Övergången från GRI G3 och G4 har även haft en betydande roll för studiens resultat. Bytet från GRI G3 till GRI G4 skedde per automatik, vilket innebär att den svenska staten inte har haft någon påverkan. Om studien endast hade omfattat företag som tillämpade GRI G3, finns möjligheten att slutsatsen hade kunnat bli att de statliga riktlinjerna faktiskt spelat roll för hållbarhetsrapporteringen. Detta beror på att den huvudsakliga minskningen av antalet rapporterade indikatorer för företag har skett efter införandet av GRI G4.

Vi är även medvetna om att studien hade kunnat få ett annat resultat om fler företag hade inkluderats, eller om fler år hade undersökts. Fler företag alternativt att undersöka fler år, hade bidragit till att studien hade fått ett större stickprov. Ett större urval av företag hade kunnat innebära att normalfördelningen hade kunnat bli bättre. Det hade därmed kunnat bidra till andra resultat i exempelvis p-värden och betavärden. Detta i sin tur, hade kunnat innebära att några av de utformade hypoteserna hade kunnat bekräftas. Dock gick det inte att matcha alla statliga företag på grund av exempelvis avsaknaden av ett liknande privat företag, vilket bidrog till att ett bortfall skedde. Studiens resultat hade således kunnat bli annorlunda om fler statliga företag hade använts trots olikheterna med de privata företagen. Detta resultat hade dock inte blivit lika relevant eftersom företagens likheter har en betydande roll för studiens jämförelse.

Att undersöka samtliga år mellan 2007 och 2016 hade även det kunnat bidra till ett annat resultat för studien. Återigen hade det kunnat bidra till en annan normalfördelning, samt påverkan på p-värden och betavärden i regressionsanalyserna. På grund av studiens tidsram hade det dock blivit svårt att undersöka samtliga år i tidsintervallet på ett tillförlitligt sätt. Framförallt avser detta de företag som inte upprättat ett GRI-index i sina årsredovisningar eller hållbarhetsrapporter. Arbetet med att undersöka rapporterna utan GRI-index, med hjälp av kodningsmallar, hade varit betydligt mer tidskrävande för samtliga år. Istället föll därför valet på att undersöka

vert tredje år och det fokuserades istället på att undersöka dessa med så hög kvalitet som möjligt. Vid avsaknaden av ett GRI-index har rapporterna undersökts flera gånger, detta för att säkerställa att information inte har missats.

6.3 Förslag på fortsatt forskning

Hållbarhet och hållbarhetsredovisning är ett ämne som intresserar många och kommer därmed säkerligen fortsätta att vara lika aktuellt. Den här studien har bland annat bidragit till ökad förståelse för hur de statliga riktlinjerna kan påverka hållbarhetsrapporteringen. Dock finns det fortsatt mycket inom studiens område som kan vara av intresse att undersöka. Ett förslag på fortsatt forskning är exempelvis att studera lagen som trädde i kraft under räkenskapsåret 2017 för de privata företagen och hur den har påverkat dessa företag. I det fallet finns möjligheten att använda sig av fler företag, vilket hade kunnat få en positiv effekt på de statistiska testerna. I en sådan studie hade det även varit intressant att använda företagets storlek som kontrollvariabel, detta för att se hur en sådan faktor kan påverka. En sådan variabel hade även gått att applicera på en undersökning med statliga företag, vilket även hade kunnat vara av intresse.

Ytterligare förslag på fortsatt forskning kan vara att göra en liknande undersökning, men att istället inkludera alla räkenskapsår. Detta hade kunnat skapa en tydligare bild av exempelvis trender och primärt fokusera på minskningen av antalet rapporterade indikatorer hos de statliga företagen. Det hade även varit intressant att undersöka förändringen från GRI G3 till GRI G4 och hur företagen har arbetat med att förändra hållbarhetsarbetet och hållbarhetsrapporteringen på grund av detta. Denna förändring hade exempelvis kunnat undersökas genom en fallstudie. Exempelvis hade företaget Stora Enso kunnat studeras då de rapporterar nästan samtliga GRI-indikatorer. Om möjligt hade fallstudien kunnat studera och fokusera på varför Stora Enso har lyckats skapa en så omfattande hållbarhetsrapportering utifrån ramverket från GRI.

7. Referenslista

Akelius (2017) *Akelius affärsidé*. Tillgänglig: <https://www.akelius.se/akelius/organisation/akelius-affarside> Hämtad: 2017-11-30

Axfood (2017) *Axfood i korthet*. Tillgänglig: <https://www.axfood.se/om-axfood/axfood-i-korthet/> Hämtad: 2017-12-01

Berg, M., Örnebro, C. (2014) *Svenska företags motiv till hållbarhetsrapportering - Är det till nytta för alla?* Högskolan i Gävle

Bolagsverket (2016) *Att äga aktier*. Tillgänglig: <http://www.bolagsverket.se/ff/foretagsformer/aktiebolag/aktier/aga-1.3568> Hämtad 2017-11-28

Boliden (2017) *Om Boliden*. Tillgänglig: <https://www.boliden.com/sv/verksamhet/> Hämtad: 2017-12-01

Borglund, T., De Geer, H., Sweet, S., Frostenson, M., Lerpold, L., Nordbrand, S., Sjöström, E., Windell, K (2012) *CSR - En guide till företagets ansvar*. Stockholm: Sanoma Utbildning AB

Borglund, T., Frostensson, M., Windell, K. (2010) *Effekterna av hållbarhetsredovisning: En studie av konsekvenserna av de nya riktlinjerna om hållbarhetsinformation i statligt ägda företag*. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/contentassets/ae1b2a3db1a34b6491f2324ed526a657/effekterna-av-hallbarhetsredovisning-n2010.30> Hämtad: 2017-11-20

Bryman, A., Bell, E. (2013) *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber AB

Cooper, S. (2004) *Corporate Social Performance: A Stakeholder Approach*. New York, NY: Routledge (s. 157-160)

Deegan, C., Unerman, J. (2011) *Financial accounting theory*. Second European Edition. Columbus, OH: McGraw Hill Higher Education

Deegan, C. och Shelly, M. (2014) Corporate social responsibilities: Alternative perspectives about the need to legislate. *Journal of Business Ethics*, 121(4), ss. 499-526

DiMaggio, P., Powell, W. (1983) The Iron Cage Revisited: Institutional Isomorphism and Collective Rationality in Organizational Fields. *American Sociological Review*, 48(2), ss. 147-160

Dougherty, C., (2016) *Introduction to Econometrics*. Femte upplagan. Oxford: Oxford University Press

Engwall, M., Jerbrant, A., Miterev, M. (2017) Mechanisms of Isomorphism in Project-Based Organizations. *Project Management Journal*, 48(5), ss. 11-12

Eriksson-Zetterquist, U. (2009) *Institutionell teori – idéer, modern, förändring*. Stockholm: Liber AB

EY (2014) *Sustainability Reporting - The Time Is Now*. Ernst & Young. Tillgänglig: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-Sustainability-reporting-the-time-is-now/\\$FILE/EY-Sustainability-reporting-the-time-is-now.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-Sustainability-reporting-the-time-is-now/$FILE/EY-Sustainability-reporting-the-time-is-now.pdf) Hämtad: 2017-11-19

Falkenbergs Terminal (2017) *Om oss*. Tillgänglig: <http://www.falkenbergs-terminal.se/om-oss/> Hämtad: 2017-11-30

FAR (2017) *Hållbarhetsredovisning enligt ÅRL*. Tillgänglig: <https://www.far.se/faq/hallbarhetsredovisning/> Hämtad: 2017-12-27

Forsen (2017) *Om Forsen*. Tillgänglig: <https://www.forsenprojekt.se/om-forsen/> Hämtad: 2017-11-30

Gray, R., Bebbington, J. (2001). *Accounting for the environment*. London: SAGE Publications Ltd.

Greenwood, R., Oliver, C., Sahlin, K., Suddaby, R., Boxenbaum, E., Jonsson, S. (2008) *The SAGE Handbook of Organizational Institutionalism*. London: SAGE Publications Ltd.

GRI (2013a) *An introduction to G4 - The next generation of sustainability reporting*. Tillgänglig: <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/GRI-An-introduction-to-G4.pdf> Hämtad: 2018-01-04

GRI (2013b) *G4 is future of sustainability reporting, say business leaders*. Tillgänglig: <https://www.globalreporting.org/information/news-and-press-center/Pages/G4-is-future-of-sustainability-reporting-say-business-leaders.aspx> Hämtad: 2017-12-15

GRI (2015) *Riktlinjer för hållbarhetsrapportering*. Version 3.0. Tillgänglig: <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/GRI-G3-Swedish-Reporting-Guidelines.pdf> Hämtad: 2017-12-15

Gunningham, N., Rees, J. (1997) Industry Self-Regulation: An institutional Perspective. *Law & Policy* Vol. 19, Iss 4, ss.363-414

Hamrén, M., Nyberg, S. (2017) *Obligatorisk hållbarhetsredovisning - En lagändrings effekter på stora företags hållbarhetsarbeten*. Uppsala universitet

Hedberg, C.J., von Malmborg, F. (2003) The global reporting initiative and corporate sustainability reporting in swedish companies. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 10(1), ss. 153-164.

HSB (2017) *Om oss*. Tillgänglig: <https://www.hsb.se/skane/om-hsb/> Hämtad: 2017-11-30

Kanevid, E., Persson, E. (2016) *Vilka förändringar väntar statliga och privata företag i och med det nya lagkravet på hållbarhetsredovisning? - En multipel fallstudie av åtta företag inom energibranschen*. Handelshögskolan vid Göteborgs universitet

Kock, C. J. (2005) When the Market Misleads: Stock Prices, Firm Behaviour, and Industry Evolution. *Organizational Science*. Vol. 16, No. 6 (Nov. - Dec., 2005), ss. 637-660

KPMG (2013) *Sverige tappar i hållbarhetsrankning*. Tillgänglig: <http://www.mynewsdesk.com/se/kpmg/pressreleases/sverige-tappar-i-haallbarhetsrankning-938875> Hämtad: 2017-12-07

KPMG (2017) *KPMG Survey of Corporate Responsibility Reporting 2017*. Tillgänglig: https://home.kpmg.com/content/dam/kpmg/campaigns/csr/pdf/CSR_Reporting_2017.pdf Hämtad: 2017-12-07

Meyer, J. W., Rowan, B. (1977) Institutionalized Organizations: Formal Structure as Myth and Ceremony, *American Journal of Sociology*, Vol. 83 (2), ss. 340-363

Naden, C. (2017) *The rise of being "social"*. Tillgänglig: <https://www.iso.org/news/ref2204.html> Hämtad: 2018-01-08

Näringsdepartementet (2015) *Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande*. Stockholm: Regeringskansliet

Oliver, C. (1988) The Collective Strategy Framework: An Application to Competing Predictions of Isomorphism, *Administrative Science Quarterly*, Vol. 33 (4), ss. 543-561

Randstad (2017) *Randstad Sverige*. Tillgänglig: <https://www.randstad.se/om-oss/randstad-sverige/> Hämtad: 2017-11-30

Regeringskansliet (2007) *Riktlinjer för extern rapportering för företag med statligt ägande*. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/informationsmaterial/2007/12/n7042/> Hämtad: 2017-11-17

Regeringskansliet (2008) *Verksamhetsberättelser för företag med statligt ägande*. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/rapporter/2008/07/n8010/> Hämtad: 2017-11-20

Regeringskansliet (2017) *Verksamhetsberättelse för bolag med statligt ägande*. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/49f639/contentassets/e1d3fee79cd14b49bfcffadf58637ea4/verksamhetsberattelse-for-bolag-med-statligt-agande-2016.pdf> Hämtad: 2017-11-28

Rodhe, K., Skog, R (2014) *Rodhes aktiebolagsrätt*. Norstedts Juridik AB

Rogers, E. (2003) *Diffusion of Innovations*. Femte upplagan. New York, NY: Simon & Schuster Ltd.

Rydberg, A., Söderbom, E. (2017) *När frivilligt blir tvång - En longitudinell kvantitativ innehållsanalys av hållbarhetsredovisning i statligt ägda företag*. Linnéuniversitetet

Sethi, P., Martell, T., Demir, M. (2017) Enhancing the Role and Effectiveness of Corporate Social Responsibility (CSR) Reports: The Missing Element of Content Verification and Integrity Assurance. *Journal of Business Ethics*. Aug 2017, Vol. 144 Issue 1, ss. 59-82.

Skärvad, P.H., Lundahl, U. (2016) *Utredningsmetodik*. Fjärde upplagan. Lund: Studentlitteratur AB

Sodexo (2017) *Om oss*. Tillgänglig: <http://se.sodexo.com/home/om-oss/verksamhet/sodexo-norden.html> Hämtad: 2017-11-30

Stora Enso (2017) *Om oss*. Tillgänglig: <http://www.storaenso.com/lang/sweden/About/> Hämtad: 2017-11-30

Sundell, A. (2009) *Guide: Regressionsanalys*. Spssakuten.com. Tillgänglig: <https://spssakuten.com/2010/03/27/guide-logaritmera-en-variabel/> Hämtad: 2017-12-28

Sundell, A. (2010) *Guide: Logaritmera en variabel*. Spssakuten.com. Tillgänglig: <https://spssakuten.com/2010/03/27/guide-logaritmera-en-variabel/> Hämtad: 2018-01-04

Sundell, A. (2014) *Regressionsanalys: Interaktionseffekter med kontinuerliga variabler*. Spssakuten.com. Tillgänglig: <https://spssakuten.com/2014/03/28/regressionsanalys-interaktionseffekter-med-kontinuerliga-variabler/> Hämtad: 2018-01-04

The World Commission on Environment and Development (1987) *Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future*. Tillgänglig: <http://www.un-documents.net/our-common-future.pdf> Hämtad: 2017-11-28

Transdev (2017) *Lär känns oss*. Tillgänglig: <http://www.transdev.se/lar-kanna-oss> Hämtad: 2017-12-01

Tågfrakt (2017) *Om Tågfrakt AB*. Tillgänglig: <http://www.tagfrakt.se/default.asp?Sida=Om> Hämtad: 2017-11-30

Wahlgren, L. (2012) *SPSS steg för steg*. Tredje upplagan. Lund: Studentlitteratur AB

Yadava, R. N., Sinha, B. (2015) Scoring Sustainability Reports Using GRI 2011 Guidelines for Assessing Environmental, Economic, and Social Dimensions of Leading Public and Private Indian Companies. *Journal of Business Ethics*. Oct 2016, Vol. 138 Issue 3, ss. 549-558

Bilaga 1 – Bortfall av statliga företag

Statliga bolag 2007	Statliga bolag 2016	Anledning till bortfall
Almi Företagspartner AB	Almi Företagspartner AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Apoteket AB	Apoteket AB	Monopol avskaffades för Apoteket avskaffades 2009. Finns därför inget likvärdigt företag att jämföra med.
AB Bostadsgaranti	AB Bostadsgaranti	Statens ägarandel är 50 % 2016
A/O Dom Shvetsii	A/O Sweden House	Statens ägarandel är 36 % 2016
Green Cargo AB	Green Cargo AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Kungliga Dramatiska Teatern AB	Kungliga Dramatiska Teatern AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Kungliga Operan AB	Kungliga Operan AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Posten AB	PostNord AB	Statens ägarandel är 60 % 2016.
SAS AB	SAS AB	Statens ägarandel är 17,2 % 2016
SIS Miljömärkning AB	Miljömärkning Sverige AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
SOS Alarm Sverige AB	SOS Alarm Sverige AB	Statens ägarandel är 50 % 2016
SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB	RISE, Research Institutes of Sweden	Företaget har slagits samman med flera andra bolag. Därför har verksamheten inte varit densamma över studiens undersökta tid och därav faller den bort.
Statens Bostadsomvandling AB	Statens bostadsomvandling AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
AB Svensk Bilprovning	Bilprovningen, AB svensk Bilprovning	Monopol avskaffades för Bilprovningen 2010
AB Svensk Exportkredit	AB Svensk Exportkredit, SEK	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Svenska rymdaktiebolaget	Svenska rymdaktiebolaget, SSC	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Svenska skeppshypotekskassan	Svenska Skeppshypotekskassan	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
AB Svenska Spel	AB Svenska spel	Verkar på den reglerade marknaden i Sverige. Liknande svenska bolag finns ej på den svenska marknaden.
Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB	Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB	SBAB Bank AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Teliasonera AB	Telia Company AB	Statens ägarandel är 37,3 % 2016
Teracom AB	Teracom Group AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Vasallen AB	Vasallen AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Vattenfall AB	Vattenfall AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Visitsweden AB	VisitSweden AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Voksenåsen A/S	Voksenåsen AS	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
Swedfund International AB	Swedfund International AB	Kunde inte finna något företag som hade liknande affärsverksamhet samt liknande omsättning och antal anställda.
	Orio AB	Helägt av staten sedan 2012.
	Metria AB	Bildades 2011 i samband med bolagiseringen av en division inom Lantmäteriet.
	Svevia AB	Bildades 2009 när Vägverkets enhet Vägverket Produktion bolagiserades.
	Swedavia AB	Bildades 2010
	Saminvest AB	Bildades 2016
	Infranord AB	Bildades 2010
	Jernhusen AB	Var tidigare ett dotterbolag till Swedcarrier AB. Fusionerades 2009 med moderbolaget och blev Jernhusen AB.
	APL, Apotek Produktion & Laboratorier AB	Bildades 2008
	Apoteksgruppen	Bildades 2008
Arbetslivsresurs AR AB		Såldes 2011
Botniabanan AB		Bolaget likviderades 2013
Imego AB		Såldes 2008 till Swedish ICT Research AB
Innovationsbron AB		Slogs samman med Almi Företagspartner AB vid årsskiftet 2012/2013
Ireco Holding AB	RISE, Research Institutes of Sweden	Företaget har slagits samman med flera andra bolag. Därför har verksamheten inte varit densamma över studiens undersökta tid och därav faller den bort.
Kasernen Fastighets AB		Statens ägarandel är 50 % 2016
Nordea Bank AB		Statens innehav såldes 2011
Norrland Center AB		Bildades 2009 i samband med Saab Automobile AB, och blev helägt av svenska staten 2012.
OMX AB		Bildades 2011 i samband med bolagiseringen av en division inom Lantmäteriet.
Förvaltningsbolaget Stattum		Bildades 2009 när Vägverkets enhet Vägverket Produktion bolagiserades.
Swedcarrier AB		Fusionerades med dotterbolaget Jernhusen AB 2009.
Swedfund International AB		Bildades 2016
Swedish national Road Consulting AB		Innehavet avyttrades 2016
AB Svenska Miljöstyrningsrådet		Bolaget likviderades 2016
V&S Vin & Sprit AB		Staten sålde bolaget 2008
Vasakronan AB		Staten sålde bolaget 2008
Venantius AB		Staten överlät aktierna i Venantius AB till AB Svensk Exportkredit 2008.

Bilaga 2 – Kodningsmall GRI-G3

Ekonomiska resultatindikatorer		
<i>Aspekt: Ekonomiska resultat</i>		
Indikator	Beskrivning	Sökord
EC1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde, inklusive intäkter, rörelsekostnader, ersättning till anställda, gåvor och andra samhällsinvesteringar, balanserad vinst samt betalningar till finansiärer och den offentliga sektorn	Intäkter, rörelsekostnader, ersättning till anställda, gåvor och andra samhällsinvesteringar, balanserad vinst, betalningar till finansiärer och den offentliga sektorn
EC2	Finansiell påverkan, samt andra risker och möjligheter för organisationens aktiviteter, hänförliga till klimatförändringen.	Finansiell påverkan, klimatförändring
EC3	Omfattningen av organisationens förmånsbestämda åtaganden.	Förmånsbestämda åtaganden
EC4	Väsentligt finansiellt stöd från den offentliga sektorn.	Stöd offentlig sektor
<i>Aspekt: Marknadsnärvaro</i>		
EC5	Skalan för normala ingångslöner jämfört med minimilöner på orter där organisationen har betydande verksamhet	Ingångslöner, minimilöner
EC6	Policy och praxis samt andelen utgifter som betalas till lokala leverantörer på väsentliga verksamhetsplatser.	Lokala leverantörer
EC7	Rutiner för lokalanställning och andelen av ledande befattningshavare som anställts lokalt där organisationen har betydande verksamhet	Lokalanställning
<i>Aspekt: Indirekt ekonomisk påverkan</i>		
EC8	Utveckling och påverkan av investeringar i infrastruktur och tjänster som huvudsakligen görs för allmänhetens nytta, på kommersiell basis eller utan full ersättning.	Investeringar infrastruktur
EC9	Förståelse om och beskrivning av betydande indirekta ekonomiska effekter, inklusive effekternas omfattning.	Indirekta ekonomiska effekter

Miljömässiga resultatindikatorer		
<i>Aspekt: Material</i>		
EN1	Materialanvändning i vikt eller volym	Material, ton, kg, volym
EN2	Återvunnet material i procent av materialanvändning	Återvunnet, material
<i>Aspekt: Energi</i>		
EN3	Direkt energianvändning per primär energikälla	Energianvändning, energikälla
EN4	Indirekt energianvändning per primär energikälla.	Energianvändning, energikälla
EN5	Minskad energianvändning genom sparande och effektivitetsförbättringar.	Energianvändning, effektivitetsförbättringar
EN6	Initiativ för att tillhandahålla produkter och tjänster som är energieffektiva eller baserade på förnyelsebar energi, samt minskningar av energibehovet som ett resultat av dessa initiativ	Energieffektiva, förnyelsebar energi
EN7	Initiativ för att minska indirekt energianvändning samt uppnådd reducering.	Indirekt energianvändning
<i>Aspekt: Vatten</i>		
EN8	Total vattenanvändning per källa	Vattenanvändning, vatten
EN9	Vattenkällor som väsentligt påverkas av vattenanvändningen.	Vattenkällor, vattenanvändning
EN10	Återvunnen och återanvänd vattenvolym, i totala siffror och i procent av totalt använd volym.	Återvunnen, återanvänd vattenvolym
<i>Aspekt: Biologisk Mångfald</i>		
EN11	Lokalisering och storlek av ägd, hyrd och brukad mark, i eller intill skyddade områden och områden med högt biologiskt mångfaldsvärde utanför skyddade områden.	Skyddat område, biologiskt mångfaldsvärde
EN12	Beskrivning av väsentlig påverkan från aktiviteter, produkter och tjänster på den biologiska mångfalden i skyddade områden, samt områden med hög biodiversitet utanför skyddade områden.	Biologisk mångfald, skyddat område, biodiversitet
EN13	Skyddade eller restaurerade habitat (livsmiljöer).	Skyddade habitat, skyddade livsmiljöer
EN14	Strategier, pågående åtgärder och planer för att framgent hantera påverkan på den biologiska mångfalden.	Påverkan, biologisk mångfald

EN15	Antal IUCN-rödlistade arter och nationellt skyddade arter med habitat i områden som påverkas av verksamheten.	IUCN, utrotning
<i>Aspekt: Utsläpp till luft och vatten samt avfall</i>		
EN16	Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt.	Direkta, indirekt utsläpp, växthusgaser, CO2, CH4, N2O HFC, PFC, SF6, NF3
EN17	Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt.	Växthusgaser CO2, CH4, N2O HFC, PFC, SF6, NF3
EN18	Initiativ för att minska utsläppen av växthusgaser, samt uppnådd minskning.	Minskning, växthusgas, CO2, CH4, N2O HFC, PFC, SF6, NF3
EN19	Utsläpp av ozonnedbrytande ämnen, i vikt	Utsläpp, ozonnedbrytande ämnen, transport
EN20	NOx, SO2 samt andra väsentliga luftföroreningar, i vikt per typ.	SO2, NOX, luftförorening
EN21	Totalt utsläpp till vatten, per kvalitet och recipient.	Utsläpp, vatten
EN22	Total avfallsvikt, per typ och hanteringsmetod.	Avfallsvikt, avfall
EN23	Totalt antal och volym av väsentligt spill.	Spill, utsläpp
EN24	Vikt av transporterat, importerat, exporterat eller behandlat avfall, som klassats som miljöfarligt enligt villkoren i Baselkonventionens Bilagor I, II, III och VIII, samt procent transporterat avfall som transporterats internationellt.	Miljöfarlig, avfall, transport
EN25	Identitet, storlek, skyddsstatus och värde avseende biologisk mångfald för vattenmassor med tillhörande habitat som väsentligt påverkas av den redovisande organisationens utsläpp av vatten samt dess avgivna avrinningsvatten.	Biologisk mångfald
<i>Aspekt: Produkter och tjänster</i>		
EN26	Åtgärder för att minska miljöpåverkan från produkter och tjänster, samt resultat härav.	Minskad, miljöpåverkan
EN27	Procent av sålda produkter och deras förpackningar som återinsamlas, per kategori.	Förpackningar, återinsamlat, återvunnet
<i>Aspekt: Efterlevnad</i>		
EN28	Monetärt värde av betydande böter, och det totala antalet icke-monetära sanktioner till följd av överträdelse av miljölagstiftning och bestämmelser.	Böter, icke-monetära sanktioner

<i>Aspekt: Transport</i>		
EN29	Väsentlig miljöpåverkan genom transport av produkter och andra varor och material som används i organisationens verksamhet, inklusive medarbetarnas arbetsresor/ tjänsteresor.	Transport, miljöpåverkan, tjänsteresor, arbetsresor
<i>Aspekt: Övergripande</i>		
EN30	Sammanlagda kostnader och investeringar för miljöskydd, per typ	Investeringar, miljöskydd
Sociala resultatindikatorer		
Underkategori: Anställningsförhållanden och arbetsvillkor		
<i>Aspekt: Anställning</i>		
LA1	Total personalstyrka, uppdelad på anställningsform, anställningsvillkor och region.	Personalstyrka
LA2	Antal anställda som slutat och personalomsättning, per åldersgrupp, kön och region.	Personalomsättning
LA3	Förmåner som ges till heltidsanställd personal och som inte omfattar tillfälligt eller deltidsanställda. Informationen ska ges för varje större verksamhet.	Förmåner
<i>Aspekt: Relationer mellan anställda och ledning</i>		
LA4	Andel av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal.	Kollektivavtal
LA5	Minsta varseltid angående betydande förändringar i verksamheten, med upplysning om huruvida detta är specificerat i kollektivavtal.	Varseltid
<i>Aspekt: Hälsa och säkerhet i arbetet</i>		
LA6	Andel av personalstyrkan (i procent) som är representerad i formella och för ledning och personal gemensamma kommittéer för hälsa och säkerhet, som bistår med övervakning och rådgivning om program för hälsa och säkerhet.	Kommittéer för hälsa och säkerhet
LA7	Omfattningen av skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade dagar, frånvaro samt totala antalet arbetsrelaterade dödsolyckor per region.	Omfattning av skador, arbetsrelaterade sjukdomar

LA8	Utbildning, rådgivning, förebyggande åtgärder och riskhanteringsprogram på plats för att stödja de anställda, deras familjer eller samhällsmedlemmar beträffande allvarliga sjukdomar	Utbildning, rådgivning, förebyggande åtgärder och riskhanteringsprogram
LA9	Frågor om hälsa och säkerhet som omfattas av formella överenskommelser med fackföreningar.	Överenskommelser med fackföreningar
<i>Aspekt: Utbildning</i>		
LA10	Genomsnittligt antal och utbildningstimmar per anställd och år, fördelat på personalkategorier.	Utbildningstimmar
LA11	Program för vidareutbildning och livslångt lärande för att stödja fortsatt anställningsbarhet samt bistå anställda vid anställningens slut.	Vidareutbildning
LA12	Andel anställda (i procent) som får regelbunden utvärdering och uppföljning av sin prestation och karriärutveckling.	Regelbunden utvärdering, karriärutveckling
<i>Aspekt: Mångfald och jämställdhet</i>		
LA13	Sammansättning av styrelse och ledning samt uppdelning av andra anställda efter kön, åldersgrupp, minoritetsgrupptillhörighet och andra mångfaldsindikatorer.	Kön, åldersgrupp, minoritetsgrupptillhörighet och andra mångfaldsindikatorer.
LA14	Löneskillnad i procent mellan män och kvinnor per personalkategori.	Löneskillnad
Underkategori: Mänskliga rättigheter		
<i>Aspekt: Investerings- och upphandlingsrutiner</i>		
HR1	Procentuell andel och antal betydande investeringsbeslut som inkluderar krav gällande mänskliga rättigheter, eller som har genomgått en granskning av hur mänskliga rättigheter hanteras	Investeringsbeslut, mänskliga rättigheter
HR2	Procent av betydande leverantörer och underleverantörer som har granskats avseende efterlevnad av mänskliga rättigheter, samt vidtagna åtgärder	Leverantörer, mänskliga rättigheter

HR3	Totalt antal personalutbildningstimmar som ägnats åt utbildning i policyer och rutiner för mänskliga rättigheter, som är relevanta för verksamheten, samt andelen av de anställda som genomgått sådan utbildning.	Personalutbildningstimmar, mänskliga rättigheter
<i>Aspekt: Icke-diskriminering</i>		
HR4	Antal fall av diskriminering, samt vidtagna åtgärder.	Diskriminering
<i>Aspekt: Föreningsfrihet och rätt till kollektivavtal</i>		
HR5	Verksamheter för vilka man uppmärksammat att föreningsfriheten och rätten till kollektivavtal kan vara väsentligt hotade och åtgärder som vidtagits för att stödja dessa rättigheter	Föreningsfriheten
<i>Aspekt: Barnarbete</i>		
HR6	Verksamheter för vilka man uppmärksammat att det finns väsentlig risk för fall av barnarbete och åtgärder som vidtagits för att bidra till avskaffande av barnarbete.	Barnarbete
HR7	Verksamheter för vilka man uppmärksammat att det finns väsentlig risk för tvångsarbete och obligatoriskt arbete, och åtgärder som vidtagits för att bidra till avskaffande av tvångsarbete eller obligatoriskt arbete	Tvångsarbete
<i>Aspekt: Säkerhetsrutiner</i>		
HR8	Procentandel av säkerhetspersonalen som fått utbildning i organisationens policyer och rutiner som handlar om mänskliga rättigheter, som är relevanta för verksamheten.	Säkerhetspersonal
<i>Aspekt: Ursprungsbefolkningars rättigheter</i>		
HR9	Totalt antal fall av kränkningar mot ursprungsbefolkningars rättigheter och vidtagna åtgärder.	Kränkningar
Underrubrik: Organisationens roll i samhället		
<i>Aspekt: Samhälle</i>		
SO1	Typ, omfattning och ändamålsenlighet av de program och rutiner som utvärderar och styr verksamhetens påverkan på samhällen, inklusive inträde, verksamhet och utträde.	Verksamhetens påverkan på samhället

<i>Aspekt: Korruption</i>		
SO2	Procentandel och totala antalet affärsenheter som analyserats avseende risk för korruption.	Risk för korruption
SO3	Procentandel av de anställda som genomgått utbildning i organisationens policyer och rutiner avseende motverkan mot korruption.	Motverkan mot korruption, utbildning
SO4	Åtgärder som vidtagits på grund av korruptionsincidenter.	Korruptionsincidenter
<i>Aspekt: Politik</i>		
SO5	Politiska ställningstaganden och delaktigheter i politiska beslutsprocesser och lobbying.	Politiska beslutsprocesser, lobbying
SO6	Totalt värde av bidrag och gåvor i form av pengar eller in natura till politiska partier, politiker och likartade institutioner, per land	Gåvor, politiska partier, politiker
<i>Aspekt: Konkurrenshämmande aktiviteter</i>		
SO7	Totalt antal juridiska åtgärder som vidtagits mot organisationen för konkurrenshämmande aktiviteter, överträdelse av konkurrenslagstiftning och monopolbeteende, samt utfallet härav.	Konkurrenshämmande aktiviteter, konkurrenslagstiftning, monopolbeteende
<i>Aspekt: Efterlevnad</i>		
SO8	Belopp för betydande böter och totalt antal icke-monetära sanktioner mot organisationen för brott mot gällande lagar och bestämmelser.	Icke-monetära sanktioner, böter, brott mot gällande lagar och bestämmelser
Underkategori: produktansvar		
<i>Aspekt: Kundernas hälsa och säkerhet</i>		
PR1	De faser i livscykeln då produkters och tjänsters påverkan på hälsa och säkerhet ska utvärderas i förbättringssyfte, och andelen av väsentliga produkt- och tjänstekategorier som genomgått sådana utvärderingsprocesser.	Produkter/tjänster påverkan på hälsa och säkerhet
PR2	Totalt antal fall där regler och frivilliga koder gällande hälso- och säkerhetspåverkan från produkter och tjänster under deras livscykel inte efterlevts. Informationen ska ges uppdelat efter effekten av bristen på efterlevnad.	Produkter/tjänster påverkan på hälsa och säkerhet
<i>Aspekt: Märkning av produkter och tjänster</i>		

PR3	Typ av produkt- och tjänsteinformation som krävs enligt rutinerna, samt andel i procent av produkter och tjänster som berörs av dessa krav.	Produkt-och tjänsteinformation
PR4	Totalt antal fall där bestämmelser och frivilliga koder för information om och märkning av produkter och tjänster inte följts. Informationen ska ges uppdelat efter effekten av bristen på efterlevnad.	Märkning av produkter och tjänster.
PR5	Rutiner för kundnöjdhet, inklusive resultat från kundundersökningar.	Kundnöjdhet
<i>Aspekt: Marknadskommunikation</i>		
PR6	Program för efterlevnad av lagar, standarder och frivilliga koder för marknadskommunikation, inklusive marknadsföring, PR och sponsring.	Efterlevnad av lagar, standarder och frivilliga koder.
PR7	Totalt antal fall där bestämmelser och frivilliga koder gällande marknadskommunikation, inklusive annonsering, marknadsföring och sponsring inte följts. Informationen ska ges uppdelat efter effekten av bristen på efterlevnad.	Marknadskommunikation.
<i>Aspekt: Kundernas integritet</i>		
PR8	Totalt antal underbyggda klagomål gällande överträdelser mot kundintegriteten och förlust av kunddata.	Överträdelser mot kundintegritet.
<i>Aspekt: Efterlevnad</i>		
PR9	Betydande bötesbelopp för brott mot gällande lagar och regler gällande tillhandahållandet och användningen av produkter och tjänster.	Bötesbelopp

Bilaga 3: Kodningsmall GRI-G4

Indikator	Beskrivning	Sökord
Ekonomiska Indikatorer		
<i>Aspekt: Ekonomiska resultat</i>		
EC1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde, inklusive intäkter, rörelsekostnader, ersättning till anställda, gåvor och andra samhällsinvesteringar, balanserad vinst samt betalningar till finansiärer och den offentliga sektorn	Intäkter, rörelsekostnader, ersättning till anställda, gåvor och andra samhällsinvesteringar, balanserad vinst, betalningar till finansiärer och den offentliga sektorn
EC2	Finansiell påverkan, samt andra risker och möjligheter för organisationens aktiviteter, hänförliga till klimatförändringen.	Finansiell påverkan, klimatförändring
EC3	Omfattningen av organisationens förmånsbestämda åtaganden.	Förmånsbestämda åtaganden
EC4	Väsentligt finansiellt stöd från den offentliga sektorn.	Stöd offentlig sektor
<i>Aspekt: Marknadsnärvaro</i>		
EC5	Skalan för normala ingångslöner jämfört med minimilöner på orter där organisationen har betydande verksamhet	Ingångslöner, minimilöner
EC6	Rutiner för lokalanställning och andelen av ledande befattningshavare som anställts lokalt där organisationen har betydande verksamhet	Lokalanställning
<i>Aspekt: Indirekt ekonomisk påverkan</i>		
EC7	Utveckling och påverkan av investeringar i infrastruktur och tjänster som huvudsakligen görs för allmänhetens nytta, på kommersiell basis eller utan full ersättning.	Investeringar infrastruktur
EC8	Förståelse om och beskrivning av betydande indirekta ekonomiska effekter, inklusive effekternas omfattning.	Indirekta ekonomiska effekter
<i>Aspekt: Upphandlingspraxis</i>		
EC9	Polycys och praxis samt andelen utgifter som betalas till lokala leverantörer på väsentliga verksamhetsplatser.	Lokala leverantörer
Miljömässiga resultatindikatorer		
<i>Aspekter: Material</i>		
EN1	Materialanvändning i vikt eller volym	Material, ton, kg, volym

EN2	Återvunnet material i procent av materialanvändning	Återvunnet, material
<i>Aspekt: Energi</i>		
EN3	Energiförbrukning inom organisationen	Energikonsumtion, joule, watt-timmar
EN4	Energikonsumtion utanför organisationen	Energikonsumtion, joule, watt-timmar
EN5	Energiintensitet	Ratio
EN6	Minskad energianvändning genom sparande och effektivitetsförbättringar.	Energianvändning, effektivitetsförbättringar
EN7	Minskning av energibehov för sålda produkter och tjänster	Energikrav
<i>Aspekt: Vatten</i>		
EN8	Total vattenanvändning per källa	Vattenanvändning, vatten
EN9	Vattenkällor som väsentligt påverkas av vattenanvändningen.	Vattenkällor, vattenanvändning
EN10	Återvunnen och återanvänd vattenvolym, i totala siffror och i procent av totalt använd volym.	Återvunnen, återanvänd vattenvolym
<i>Aspekt: Biologisk Mångfald</i>		
EN11	Lokalisering och storlek av ägd, hyrd och brukad mark, i eller intill skyddade områden och områden med högt biologiskt mångfaldsvärde utanför skyddade områden	Skyddat område, biologiskt mångfaldsvärde
EN12	Beskrivning av väsentlig påverkan från aktiviteter, produkter och tjänster på den biologiska mångfalden i skyddade områden, samt områden med hög biodiversitet utanför skyddade områden.	Biologisk mångfald, skyddat område, biodiversitet
EN13	Skyddade eller restaurerade habitat (livsmiljöer).	Skyddade habitat, skyddade livsmiljöer
EN14	Antal IUCN-rödlistade arter och nationellt skyddade arter med habitat i områden som påverkas av verksamheten.	IUCN, utrotning
<i>Aspekt: Utsläpp</i>		
EN15	Totala direkta utsläpp av växthusgaser, i vikt.	Direkta utsläpp, växthusgaser, CO2, CH4, N2O HFC, PFC, SF6, NF3
EN16	Totala indirekta utsläpp av växthusgaser kopplat till energiförbrukning, i vikt.	Indirekt utsläpp, växthusgaser, energiförbrukning, CO2, CH4, N2O HFC, PFC, SF6, NF3

EN17	Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt.	Växthusgaser CO2, CH4, N2O HFC, PFC, SF6, NF3
EN18	Utsläppsintensitet av växthusgaser	Ratio, utsläpp
EN19	Initiativ för att minska utsläppen av växthusgaser, samt uppnådd minskning.	Minskning, växthusgas, CO2, CH4, N2O HFC, PFC, SF6, NF3
EN20	Utsläpp av ozonnedbrytande ämnen, i vikt	Utsläpp, ozonnedbrytande ämnen, transport
EN21	NOx, SO2 samt andra väsentliga luftföroreningar, i vikt per typ.	SO2, NOX, luftförorening
<i>Aspekt: Avlopp och avfall</i>		
EN22	Totalt utsläpp till vatten, per kvalitet och destination.	Utsläpp, vatten
EN23	Total avfallsvikt, per typ och hanteringsmetod.	Avfallsvikt, avfall
EN24	Totalt antal och volym av väsentligt spill.	Spill, utsläpp
EN25	Vikt av transporterat, importerat, exporterat eller behandlat avfall, som klassats som miljöfarligt enligt villkoren i Baselkonventionens Bilagor I, II, III och VIII, samt procent transporterat avfall som transporterats internationellt.	Miljöfarlig, avfall, transport
EN26	Identitet, storlek, skyddsstatus och värde avseende biologisk mångfald för vattenmassor med tillhörande habitat som väsentligt påverkas av den redovisande organisationens utsläpp av vatten samt dess avgivna avrinningsvatten.	Biologisk mångfald
<i>Aspekt: Produkter och tjänster</i>		
EN27	Åtgärder för att minska miljöpåverkan från produkter och tjänster, samt resultat härav.	Minskad, miljöpåverkan
EN28	Procent av sålda produkter och deras förpackningar som återinsamlas, per kategori.	Förpackningar, återinsamlat, återvunnet
<i>Aspekt: Efterlevnad</i>		
EN29	Monetärt värde av betydande böter, och det totala antalet icke-monetära sanktioner till följd av överträdelse av miljölagstiftning och bestämmelser.	Böter, icke-monetära sanktioner
<i>Aspekt: Transport</i>		
EN30	Väsentlig miljöpåverkan genom transport av produkter och andra varor och material som används i organisationens verksamhet, inklusive medarbetarnas arbetsresor/	Transport, miljöpåverkan, tjänsteresor, arbetsresor

	tjänsteresor.	
<i>Aspekt: Övergripande</i>		
EN31	Sammanlagda kostnader och investeringar för miljöskydd, per typ	Investeringar, miljöskydd
<i>Aspekt: Leverantörers miljöbedömning</i>		
EN32	Andel nya leverantörer som granskats med hjälp av miljökriterier	Nya leverantörer, granska, miljö
EN33	Viktiga aktuella och potentiella negativa miljöpåverkningar i värdekedjan, samt vidtagna åtgärder	Leverantörskedja, värdekedja, åtgärder
<i>Aspekt: Miljögranskningsmekanism</i>		
EN34	Antal granskningar gällande miljöpåverkan som gått igenom formell granskning	Granskning, formell, miljöpåverkan
Sociala resultatindikatorer		
Underkategori: Anställningsförhållande och arbetsvillkor		
<i>Aspekt: Anställning</i>		
LA1	Nyanställda och personalomsättning, per åldersgrupp, kön och region.	Personalomsättning, nyanställda
LA2	Förmåner som ges till heltidsanställd personal och som inte omfattar tillfälligt eller deltidsanställda. Informationen ska ges för varje större verksamhet.	Förmåner
LA3	Återvändande – och bibehållandegrad efter föräldraledighet, per kön	Föräldraledighet
<i>Aspekt: Relationer mellan anställda och ledning</i>		
LA4	Minsta varseltid angående betydande förändringar i verksamheten, med upplysning om huruvida detta är specificerat i kollektivavtal.	Varseltid
<i>Aspekt: Hälsa och säkerhet i arbetet</i>		
LA5	Andel av personalstyrkan (i procent) som är representerad i formella och för ledning och personal gemensamma kommittéer för hälsa och säkerhet, som bistår med övervakning och rådgivning om program för hälsa och säkerhet.	Kommittéer för hälsa och säkerhet
LA6	Omfattningen av skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade dagar, frånvaro samt totala antalet arbetsrelaterade dödsolyckor per region.	Omfattning av skador, arbetsrelaterade sjukdomar

LA7	Anställda involverade i arbetsaktiviteter med hög risk, eller frekvens för arbetsrelaterade sjukdomar	Sjukdom, frekvens, arbetsrelaterade
LA8	Frågor om hälsa och säkerhet som omfattas av formella överenskommelser med fackföreningar.	Överenskommelser med fackföreningar
<i>Aspekt: Utbildning</i>		
LA9	Genomsnittligt antal och utbildningstimmar per anställd och år, fördelat på personalkategorier.	Utbildningstimmar
LA10	Program för vidareutbildning och livslångt lärande för att stödja fortsatt anställningsbarhet samt bistå anställda vid anställningens slut.	Vidareutbildning
LA11	Andel anställda (i procent) som får regelbunden utvärdering och uppföljning av sin prestation och karriärutveckling.	Regelbunden utvärdering, karriärutveckling
<i>Aspekt: Mångfald och jämställdhet</i>		
LA12	Sammansättning av styrelse och ledning samt uppdelning av andra anställda efter kön, åldersgrupp, minoritetsgrupptillhörighet och andra mångfaldsindikatorer.	Kön, åldersgrupp, minoritetsgrupptillhörighet och andra mångfaldsindikatorer.
<i>Aspekt: Lika ersättning för kvinnor och män</i>		
LA13	Löneskillnad i procent mellan män och kvinnor per personalkategori.	Löneskillnad
<i>Aspekt: Leverantörsbedömning för arbetspraxis</i>		
LA14	Andel nya leverantörer som granskats med hjälp av kriterier för arbetsmiljöer	Nya leverantörer, arbetsmiljö
LA15	Viktiga aktuella och potentiella negativa arbetsmiljörelaterade faktorer i värdekedjan, samt vidtagna åtgärder	Leverantörskedja, värdekedja, åtgärder, arbetsmiljö
<i>Aspekt: Granskningsmekanism för arbetspraxis</i>		
LA16	Antal granskningar gällande arbetspraxis som gått igenom formell granskning	Granskning, formell, arbetspraxis
Underkategori: Mänskliga rättigheter		

<i>Aspekt: Investerings- och upphandlingsrutiner</i>		
HR1	Procentuell andel och antal betydande investeringsbeslut som inkluderar krav gällande mänskliga rättigheter, eller som har genomgått en granskning av hur mänskliga rättigheter hanteras	Investeringsbeslut, mänskliga rättigheter
HR2	Totalt antal personalutbildningstimmar som ägnats åt utbildning i policyer och rutiner för mänskliga rättigheter, som är relevanta för verksamheten, samt andelen av de anställda som genomgått sådan utbildning.	Personalutbildningstimmar, mänskliga rättigheter
<i>Aspekt: Icke-diskriminering</i>		
HR3	Antal fall av diskriminering, samt vidtagna åtgärder.	Diskriminering
<i>Aspekt: Föreningsfrihet och rätt till kollektivavtal</i>		
HR4	Verksamheter för vilka man uppmärksammat att föreningsfriheten och rätten till kollektivavtal kan vara väsentligt hotade och åtgärder som vidtagits för att stödja dessa rättigheter	Föreningsfrihet
<i>Aspekt: Barnarbete</i>		
HR5	Verksamheter för vilka man uppmärksammat att det finns väsentlig risk för fall av barnarbete och åtgärder som vidtagits för att bidra till avskaffande av barnarbete.	Barnarbete
<i>Aspekt: Tvingande eller obligatoriskt arbete</i>		
HR6	Verksamheter för vilka man uppmärksammat att det finns väsentlig risk för tvångsarbete och obligatoriskt arbete, och åtgärder som vidtagits för att bidra till avskaffande av tvångsarbete eller obligatoriskt arbete	Tvångsarbete
<i>Aspekt: Säkerhetsrutiner</i>		
HR7	Procentandel av säkerhetspersonalen som fått utbildning i organisationens policyer och rutiner som handlar om mänskliga rättigheter, som är relevanta för verksamheten.	Säkerhetspersonal
<i>Aspekt: Ursprungsbefolkningens rättigheter</i>		
HR8	Totalt antal fall av kränkningar mot ursprungsbefolkningars	Kränkningar,

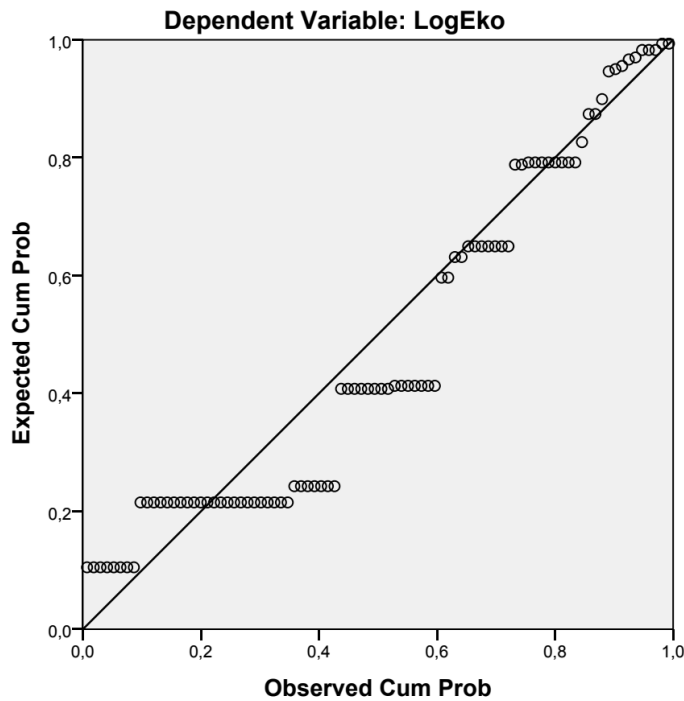
	rättigheter och vidtagna åtgärder.	ursprungsbefolkning
<i>Aspekt: Utvärdering</i>		
HR9	Totalt antal eller andel av verksamheten som blivit utvärderad eller granskad gällande mänskliga rättigheter	Granskning, utvärdering, mänskliga rättigheter
<i>Aspekt: Utvärdering av leverantörer gällande mänskliga rättigheter</i>		
HR10	Andel nya leverantörer som granskats utifrån mänskliga rättigheter	Granskning, leverantörer, mänskliga rättigheter
HR11	Viktiga aktuella och potentiella negativa aspekter gällande mänskliga rättigheter i värdekedjan, samt vidtagna åtgärder	Leverantörskedja, värdekedja, åtgärder
<i>Aspekt: Granskningsmekanism av mänskliga rättigheter</i>		
HR12	Antal granskningar gällande mänskliga rättigheter som gått igenom formell granskning	Granskning, formell, mänskliga rättigheter
Underkategori: Organisationens roll i samhället		
<i>Aspekt: Sambälle</i>		
SO1	Andel av verksamheten med lokalt samhällsengagemang, utvärdering av påverkan samt utvecklingsprogram	Samhällsengagemang, utvecklingsprogram, påverkan
SO2	Viktiga aktuella och potentiella negativa aspekter gällande påverkan på samhället	Negativ påverkan, lokala samhället
<i>Aspekt: Antikorruption</i>		
SO3	Procentandel och totala antalet affärsenheter som analyserats avseende risk för korruption.	Risk för korruption
SO4	Procentandel av de anställda som genomgått utbildning i organisationens policyer och rutiner avseende motverkan mot korruption.	Motverkan mot korruption, utbildning
SO5	Åtgärder som vidtagits på grund av korruptionsincidenter.	Korruptionsincidenter
<i>Aspekt: Politik</i>		

SO6	Totalt värde av bidrag och gåvor i form av pengar eller in natura till politiska partier, politiker och likartade institutioner, per land	Gåvor, politiska partier, politiker
<i>Aspekt: Konkurrensbämmande aktiviteter</i>		
SO7	Totalt antal juridiska åtgärder som vidtagits mot organisationen för konkurrensbämmande aktiviteter, överträdelse av konkurrenslagstiftning och monopolbeteende, samt utfallet härav.	Konkurrensbämmande aktiviteter, konkurrenslagstiftning, monopolbeteende
<i>Aspekt: Efterlevnad</i>		
SO8	Belopp för betydande böter och totalt antal icke- monetära sanktioner mot organisationen för brott mot gällande lagar och bestämmelser.	Icke-monetära sanktioner, böter, brott mot gällande lagar och bestämmelser
<i>Aspekt: Utvärdering av leverantörer gällande påverkan på samhället</i>		
SO9	Andel nya leverantörer som granskats utifrån påverkan på samhället	Leverantörer, påverkan, granska
SO10	Viktiga aktuella och potentiella negativa aspekter gällande samhällspåverkan i värdekedjan, samt vidtagna åtgärder	Leverantörskedja, värdekedja, åtgärder, samhällspåverkan
<i>Aspekt: Granskningsmekanism för samhällspåverkan</i>		
SO11	Antal granskningar gällande samhällspåverkan som gått igenom formell granskning	Granskning, samhällspåverkan,
Underkategori: Produktansvar		
<i>Aspekt: Kunders hälsa och säkerhet</i>		
PR1	Andel betydande produkt- och servicekategorier för vilka hälso- och säkerhetsaspekter har utvärderats	Hälsa, säkerhet, utvärdering
PR2	Totalt antal fall där regler och frivilliga koder gällande hälso- och säkerhetspåverkan från produkter och tjänster under deras livscykel inte efterlevts. Informationen ska ges uppdelat efter effekten av bristen på efterlevnad.	Produkter/tjänster påverkan på hälsa och säkerhet
<i>Aspekt: Märkning av produkter och tjänster</i>		

PR3	Typ av produkt- och tjänsteinformation som krävs enligt rutinerna, samt andel i procent av produkter och tjänster som berörs av dessa krav.	Produkt-och tjänsteinformation
PR4	Totalt antal fall där bestämmelser och frivilliga koder för information om och märkning av produkter och tjänster inte följts. Informationen ska ges uppdelat efter effekten av bristen på efterlevnad.	Märkning av produkter och tjänster
PR5	Rutiner för kundnöjdhet, inklusive resultat från kundundersökninga	Kundnöjdhet
<i>Aspekt: Marknadskommunikation</i>		
PR6	Försäljning av förbjudna eller omstridda produkter	Förbjudna, omstridda
PR7	Totalt antal fall där bestämmelser och frivilliga koder gällande marknadskommunikation, inklusive annonsering, marknadsföring och sponsring inte följts. Informationen ska ges uppdelat efter effekten av bristen på efterlevnad.	Marknadskommunikation
<i>Aspekt: Kundens integritet</i>		
PR8	Totalt antal underbyggda klagomål gällande överträdelser mot kundintegriteten och förlust av kunddata.	Överträdelser mot kundintegritet.
<i>Aspekt: Efterlevnad</i>		
PR9	Betydande bötesbelopp för brott mot gällande lagar och regler gällande tillhandahållandet och användningen av produkter och tjänster.	Bötesbelopp

Bilaga 4 – Regressionsanalyser ekonomiska indikatorer

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Regression 1

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,322 ^a	,104	,083	,67085

a. Predictors: (Constant), S2007, Stat

b. Dependent Variable: LogEko

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	,156	,160		,977	,331	-,110	,422		
	Stat	,312	,143	,224	2,179	,032	,074	,550	1,000	1,000
	S2007	,373	,165	,232	2,257	,027	,098	,647	1,000	1,000

a. Dependent Variable: LogEko

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	4,430	2	2,215	4,922	,009 ^b
	Residual	38,253	85	,450		
	Total	42,683	87			

a. Dependent Variable: LogEko

b. Predictors: (Constant), S2007, Stat

Regression 2

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,332 ^a	,110	,078	,67245

a. Predictors: (Constant), Stat2007, S2007, Stat

b. Dependent Variable: LogEko

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	,252	,203		1,243	,217	-,085	,589		
	Stat	,120	,287	,086	,419	,676	-,357	,597	,250	4,000
	S2007	,245	,234	,152	1,047	,298	-,144	,634	,500	2,000
	Stat2007	,255	,331	,177	,771	,443	-,295	,806	,200	5,000

a. Dependent Variable: LogEko

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	4,699	3	1,566	3,464	,020 ^b
	Residual	37,984	84	,452		
	Total	42,683	87			

a. Dependent Variable: LogEko

b. Predictors: (Constant), Stat2007, S2007, Stat

Regression 3

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,243 ^a	,059	,037	,68747

a. Predictors: (Constant), Stat, T

b. Dependent Variable: LogEko

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	,349	,143		2,440	,017	,111	,586		
	T	,019	,022	,094	,889	,377	-,017	,056	1,000	1,000
	Stat	,312	,147	,224	2,126	,036	,068	,555	1,000	1,000

a. Dependent Variable: LogEko

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2,510	2	1,255	2,656	,076 ^b
	Residual	40,172	85	,473		
	Total	42,683	87			

a. Dependent Variable: LogEko

b. Predictors: (Constant), Stat, T

Regression 4

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,243 ^a	,059	,025	,69155

a. Predictors: (Constant), TStat, T, Stat

b. Dependent Variable: LogEko

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	,352	,174		2,015	,047	,061	,642		
	Stat	,306	,247	,219	1,238	,219	-,105	,716	,357	2,800
	T	,019	,031	,090	,603	,548	-,033	,070	,500	2,000
	TStat	,001	,044	,006	,031	,975	-,072	,074	,263	3,800

a. Dependent Variable: LogEko

ANOVA^a

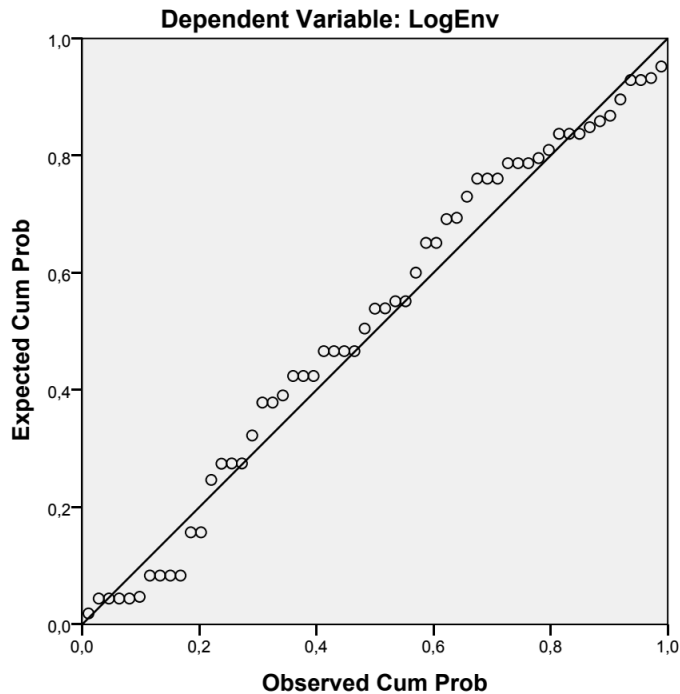
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2,511	3	,837	1,750	,163 ^b
	Residual	40,172	84	,478		
	Total	42,683	87			

a. Dependent Variable: LogEko

b. Predictors: (Constant), TStat, T, Stat

Bilaga 5 – Regressionsanalyser miljömässiga indikatorer

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Regression 1

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,238 ^a	,056	,022	,99393

a. Predictors: (Constant), S2007, Stat

b. Dependent Variable: LogEnv

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,663	,354		4,702	,000	1,071	2,255		
	Stat	-,374	,270	-,183	-1,382	,173	-,826	,079	1,000	1,000
	S2007	,404	,346	,154	1,168	,248	-,175	,984	1,000	1,000

a. Dependent Variable: LogEnv

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3,193	2	1,596	1,616	,208 ^b
	Residual	53,347	54	,988		
	Total	56,539	56			

a. Dependent Variable: LogEnv

b. Predictors: (Constant), S2007, Stat

Regression 2

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,244 ^a	,060	,006	1,00164

a. Predictors: (Constant), Stat2007, S2007, Stat

b. Dependent Variable: LogEnv

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,517	,501		3,029	,004	,679	2,356		
	Stat	-,130	,647	-,064	-,202	,841	-1,213	,952	,178	5,629
	S2007	,583	,554	,223	1,052	,297	-,344	1,510	,397	2,519
	Stat2007	-,296	,713	-,149	-,415	,680	-1,490	,898	,139	7,218

a. Dependent Variable: LogEnv

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3,365	3	1,122	1,118	,350 ^b
	Residual	53,174	53	1,003		
	Total	56,539	56			

a. Dependent Variable: LogEnv

b. Predictors: (Constant), Stat2007, S2007, Stat

Regression 3

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,182 ^a	,033	-,003	1,00625

a. Predictors: (Constant), Stat, T

b. Dependent Variable: LogEnv

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,966	,304		6,458	,000	1,456	2,475		
	T	,005	,042	,017	,130	,897	-,064	,075	,997	1,003
	Stat	-,368	,274	-,180	-1,340	,186	-,827	,091	,997	1,003

a. Dependent Variable: LogEnv

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1,863	2	,931	,920	,405 ^b
	Residual	54,677	54	1,013		
	Total	56,539	56			

a. Dependent Variable: LogEnv

b. Predictors: (Constant), Stat, T

Regression 4

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,195 ^a	,038	-,016	1,01299

a. Predictors: (Constant), TStat, T, Stat

b. Dependent Variable: LogEnv

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,826	,403		4,526	,000	1,151	2,502		
	T	,032	,066	,104	,492	,625	-,078	,142	,406	2,465
	Stat	-,139	,510	-,068	-,273	,786	-,994	,715	,292	3,429
	TStat	-,045	,085	-,155	-,532	,597	-,188	,098	,214	4,669

a. Dependent Variable: LogEnv

ANOVA^a

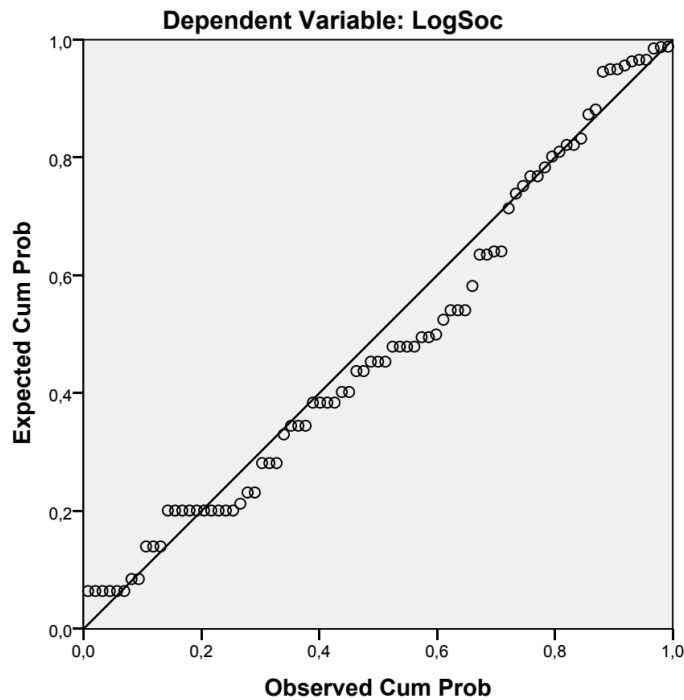
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2,153	3	,718	,699	,557 ^b
	Residual	54,386	53	1,026		
	Total	56,539	56			

a. Dependent Variable: LogEnv

b. Predictors: (Constant), TStat, T, Stat

Bilaga 6 – Regressionsanalyser sociala indikatorer

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Regression 1

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,430 ^a	,185	,164	1,01773

a. Predictors: (Constant), S2007, Stat

b. Dependent Variable: LogSoc

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	,747	,254		2,938	,004	,324	1,170		
	Stat	,652	,226	,295	2,883	,005	,276	1,029	1,000	1,000
	S2007	,799	,262	,312	3,049	,003	,363	1,236	1,000	1,000

a. Dependent Variable: LogSoc

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	18,365	2	9,182	8,865	,000 ^b
	Residual	80,791	78	1,036		
	Total	99,155	80			

a. Dependent Variable: LogSoc

b. Predictors: (Constant), S2007, Stat

Regression 2

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,438 ^a	,192	,161	1,02001

a. Predictors: (Constant), Stat2007, S2007, Stat

b. Dependent Variable: LogSoc

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	,906	,323		2,810	,006	,369	1,443		
	Stat	,332	,456	,150	,729	,469	-,427	1,092	,247	4,049
	S2007	,586	,372	,229	1,574	,120	-,034	1,206	,498	2,008
	Stat2007	,425	,526	,187	,808	,422	-,451	1,300	,197	5,082

a. Dependent Variable: LogSoc

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	19,044	3	6,348	6,101	,001 ^b
	Residual	80,112	77	1,040		
	Total	99,155	80			

a. Dependent Variable: LogSoc

b. Predictors: (Constant), Stat2007, S2007, Stat

Regression 3

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,366 ^a	,134	,112	1,04937

a. Predictors: (Constant), Stat, T

b. Dependent Variable: LoqSoc

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,037	,225		4,599	,000	,662	1,412		
	T	,072	,036	,214	2,027	,046	,013	,132	,999	1,001
	Stat	,643	,233	,291	2,757	,007	,255	1,032	,999	1,001

a. Dependent Variable: LogSoc

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	13,263	2	6,632	6,022	,004 ^b
	Residual	85,892	78	1,101		
	Total	99,155	80			

a. Dependent Variable: LogSoc

b. Predictors: (Constant), Stat, T

Regression 4

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,367 ^a	,134	,101	1,05579

a. Predictors: (Constant), TStat, T, Stat

b. Dependent Variable: LogSoc

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	90,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	,999	,278		3,594	,001	,536	1,462		
	T	,081	,052	,240	1,560	,123	-,005	,168	,476	2,099
	Stat	,716	,392	,324	1,828	,071	,064	1,369	,358	2,790
	TStat	-,017	,072	-,049	-,233	,817	-,136	,103	,252	3,969

a. Dependent Variable: LogSoc

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	13,324	3	4,441	3,984	,011 ^b
	Residual	85,831	77	1,115		
	Total	99,155	80			

a. Dependent Variable: LogSoc

b. Predictors: (Constant), TStat, T, Stat

Bilaga 7 – Företagsbeskrivning

Statliga aktiebolag

Arlandabanan Infrastructure AB

Företaget äger och förvaltar Arlandabanan samt upplåter banan och vissa rättigheter för Arlandaexpress som förbinder Arlanda flygplats med Stockholm Central. Bolaget har under hela studiens tidsram varit helägt av svenska staten (Regeringskansliet, 2017).

Akademiska Hus Aktiebolag

Akademiska Hus äger samt utvecklar nya fastigheter. De har främst fokus på universitet och högskolor. Akademiska Hus har en viktig roll i samhället då de utvecklar nya studentbostäder. Bolaget har under hela studiens tidsram varit helägt av svenska staten (Regeringskansliet, 2017).

AB Göta Kanalbolag

AB Göta Kanalbolag driver och förvaltar Göta kanal, samt upprätthåller dess kulturarv. Bolaget har under hela studiens tidsram varit helägt av svenska staten (Regeringskansliet, 2017).

Lernia AB

Lernia är ett av Sveriges ledande bemanningsföretag. De hjälper människor att komma ut på arbetsmarknaden, bland annat genom arbetsutbildning och matcha individers kompetens med arbetsmarknadens behov. Bolaget har under hela studiens tidsram varit helägt av svenska staten (Regeringskansliet, 2017).

LKAB

Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag, även kallat LKAB, är en internationell högteknologisk mineralkoncern och en världsledande producent av förädlade järnmalmprodukter för ståltillverkning. LKAB har kunder världen över till vilka de tillverkar och levererar sina förädlade järnmalmprodukter. Bolaget har under hela studiens tidsram varit helägt av svenska staten (Regeringskansliet, 2017).

Samhall Aktiebolag

Samhall är ledande i Sverige inom arbete med personer med funktionsnedsättning. De är verksamma inom äldreomsorg, städ och tvätt samt fastighetsservice. Bolaget har under hela studiens tidsram varit helägt av svenska staten (Regeringskansliet, 2017).

SJ AB

SJ grundades 1856 och är sedan 2001 ett aktiebolag. De har idag omkring 1100 avgångar från 275 stationer runt om i Sverige. SJ har cirka 45,7 miljoner resenärer varje år. SJ är den största aktören i Sverige inom persontrafik på järnväg. Bolaget har under hela studiens tidsram varit helägt av svenska staten (Regeringskansliet, 2017).

Specialfastigheter Sverige Aktiebolag

Företaget äger, utvecklar samt förvaltar fastigheter med höga säkerhetskrav. Deras största kunder är inom försvaret och rättsväsendet. Bolaget har under hela studiens tidsram varit helägt av svenska staten (Regeringskansliet, 2017).

Sveaskog AB

Sveaskog är verksamma inom skogsbranschen och äger skog över hela landet, med största del i norra delen av Sverige. Företaget är det största skogsaktören i Sverige och förvaltar över 4 miljoner hektar mark. Bolaget har under hela studiens tidsram varit helägt av svenska staten (Regeringskansliet, 2017).

Swedesurvey Aktiebolag

Swedesurvey säljer tjänster inom fastighetsadministration och geografisk informationsförsörjning på den internationella marknaden. Swedesurvey arbetar i nära samverkan med den statliga myndigheten Lantmäteriet. Bolaget har under hela studiens tidsram varit helägt av svenska staten (Regeringskansliet, 2017).

Systembolaget AB

Systembolaget är ett statligt bolag som bedriver monopol inom detaljhandelsförsäljning av starköl, vin och spritdrycker till allmänheten i Sverige. Bolaget har under hela studiens tidsram varit helägt av svenska staten (Regeringskansliet, 2017).

Privata aktiebolag

Akelius Residential Property AB

Akelius köper, uppgraderar och förvaltar bostadsfastigheter. Bolaget är Sveriges största marknadsnoterade fastighetsbolag och fastighetsvärdet uppgår till 72 miljarder sek. Företaget finns i många länder och äger totalt 50 000 lägenheter världen över (Akelius, 2017).

Axfood Aktiebolag

Axfood är Sveriges näst största aktör inom dagligvaruhandeln. De är ägare till varumärken så som Willys, Hemköp, Axfood Närlivs, Axfood Snabbgross, Mat.se och Middagsfris. Axfood bildades år 2000 när familjeföretaget Axel Johnson AB ville skapa Sveriges bästa matbolag. Axfoods affärsidé är att bli den ledande marknadsaktören inom hållbarmat (Axfood, 2017).

Boliden AB

Boliden är ett högteknologiskt metallföretag och har sina egna gruvor och smältverk. Företaget har idag cirka 5 500 anställda och verksamheten bedrivs i Sverige, Finland, Norge och på Irland (Boliden, 2017).

Falkenbergs Terminal AB

Falkenberg Terminal är ett logistikcenter om erbjuder lager- och godshantering. Företagets affärsidé är bland annat att förena transportslagen sjöfart, järnväg och vägtransport samt att erbjuda en bred kompetens inom godshantering samt logistik- och speditionstjänster. Falkenbergs Terminal bildades och har varit verksamma sedan slutet av 80-talet (Falkenbergs Terminal, 2017).

Forsen Aktiebolag

Forsen är specialiserade inom projekt- och byggledning för hus, anläggningar och bostäder. De erbjuder även expertis inom delad entreprenad. Forsen har varit verksamma sedan 1997 och har ca 180 medarbetare (Forsen, 2017).

HSB Bostad AB

HSB Bostad ägs av organisationens medlemmar och är därmed Sveriges största bostadskooperation. HSB bygger bostäder för medlemmarna och erbjuder förvaltning av fastigheterna. Vinsten i bolaget går alltid tillbaka till verksamheten (HSB, 2017)

Randstad AB

Randstad är ett bemannings- och rekryteringsföretag. Randstad erbjuder rekrytering inom alla kompetensområden. Randstad är ett auktoriserat bemanningsföretag, vilket innebär att de uppfyller de högra kraven inom etiska regler samt att kollektivavtal finns. Randstad ingår och är medlemmar i Svenskt Näringsliv. Deras mål är att bidra till en bättre arbetsmarknad genom att matcha företag med arbetssökande (Randstad, 2017).

Sodexo AB

Sodexo erbjuder tjänster till företag, institutioner och offentlig sektor. De erbjuder allt ifrån reception, säkerhet, städning, måltidstjänster, måltidskuponger och fastighetsskötsel. De har cirka 11 000 anställda och har verksamheter Sverige, Norge, Finland och Danmark (Sodexo, 2017).

Stora Enso Skog AB

Stora Enso levererar förnybara lösningar inom förpackningar, biomaterial, träprodukter och papper. Målet med verksamheten är att ersätta icke förnybara material med förnybara material. Företaget är verksamt i 35 länder och grundades 1998 när det slogs samman med det finska företaget Enso Oyj och det svenska företaget Stora Kopparbergs Bergslag AB (Stora Enso, 2017).

Transdev Sverige AB

Transdev har nästan 80 års erfarenhet av persontrafik i Sverige och är idag den största aktören i landet inom persontrafik. Omkring 300 000 resors landet över görs med företaget varje år. Transdev Sverige är en del av den större internationella koncernen Transdev som har verksamhet i 19 olika länder (Transdev, 2017).

Tågfrakt Produktion Sverige AB

Tågfrakts levererar terminal- och tågtjänster inom järnvägssektorn. Arbetar mot slutkund och levererar en helhetslöning inom leveranser i Sverige. Bolaget startades av Peter Ström och Bo Lager och har varit verksamma sedan 1996 (Tågfrakt, 2017).